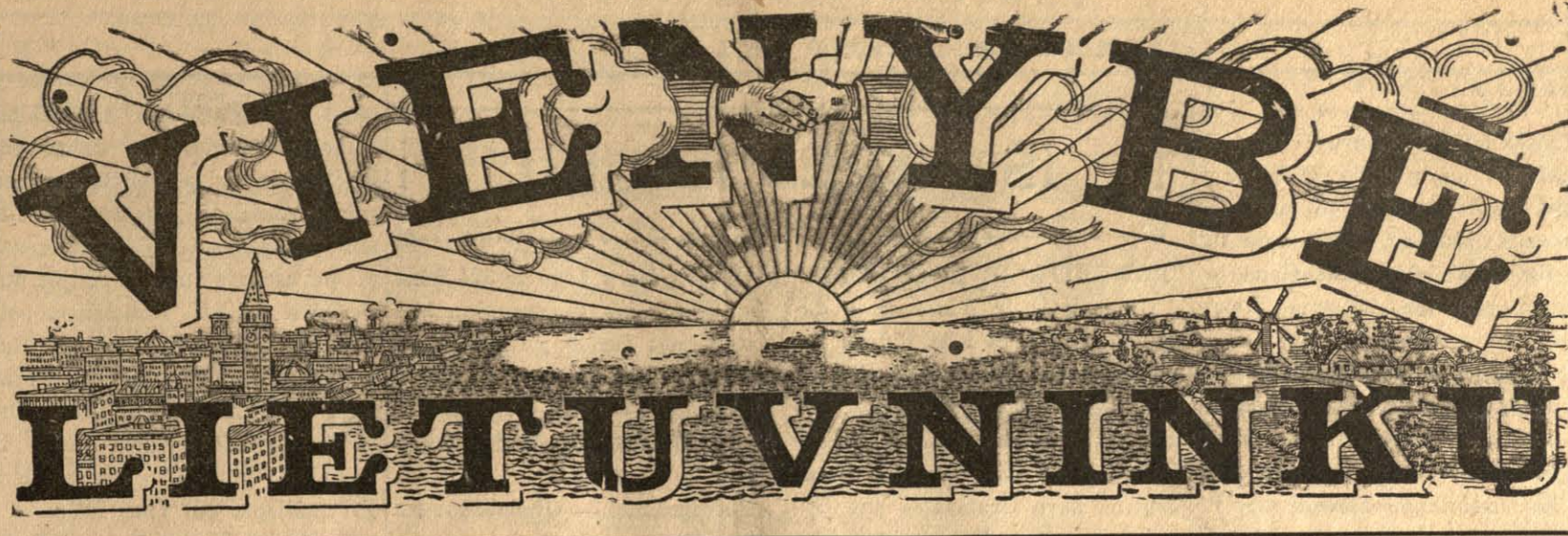

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
 IŠEINA KAS SEREDA
 Brooklyn New York.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
 J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY.
 Brooklyn New York.
 Yearly subscription rate:
 In the United States ... \$2.00
 To Foreign Countries .. \$3.00
 To Canada \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to the publishers:
 J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

No. 8

Brooklyn, N. Y., Vasario (February) 23 d., 1916 m.
 ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ND, 1879.

Metai XXXI

Rusai Užėmė Erzerumą

Su užėmimu turkų tvirtovės paimta nelaisvėn 100,000* karėvių, 1,000 kanuolių. Fortai pilni užmuštų.

Kita turkų armijos dalis pabėgo.

Dideli susirėmimai vokiečių su francuzais ir anglais Ypres fronte; anglai apšaudė vokiečius naujai užimtuose apkasuose.

Aigipte sukilo pulkas Indijos karėvių prieš anglus oficerius - 12 jų užmušta.

Adriatiko jūrėse paskandinti trys austrų submarinai.

Rusai jau išsodina savo kariumenę į Turkijos portus prie Juodųjų jurių. Jie paėmė visą turku diviziją.

Iš vokiečių jau atimta visos kolonijos Afrikoje.

Pas Smorgonę sužeistas Kaizerio sunus.

DELEI SOCIALISTŲ "KVIETIMO" VIENYBĖN

Kiekvienam yra žinoma, kad nepasisekimas yra didelis mokytojas. Šitą mokytoją sutiko mūsų broliai socialistai. Gaila tik, kad jie mažai dar lekiųjų nuo jo paėmė. Tą jie viešai parodė pereitą savaitę.

Nesenai viename „Naujienu“ numeryje pasirodė straipsnelis, pačios, rodos, redakcijos rašytas. Tenai atsikreipiama į lietuvius nesocialistus ir kviečiama su socialistais susidėti Lietuvos gelbėjimui. Kadangi „Naujienu“ yra mūsų socialistų orakulas, todėl ir tą nuomonę reikia žiūrėti, kaip jo partijos „tikiu.“

Patsai šisai kvietimas truputį nuožvalgus. Jisai užgimė tuomet, kada pradėjo tartis tautininkų ir katalikų sriovės ir bėpantišką ir didelį darbą — Lietuvos gelbėjimą politiškai ir medžiagiškai. Labai gali būti, kad socialistų kiek blaivesni vadai sprendžia iš to busiant negeistinos pasekmės del socialistų partijos. Benė todėl socialistai „suvertė frontą“ ir, pametę tautiečius-demokratų kolyti, pransneko į juos apie vienybę. Bet didžiausi priešais socialistų paviršutinišio sužmonėjimo yra jų nepasisekime sukriušti visas kitas mūsų srioves, su pagalba savo L. Š. fondo, kuri jie ligšioliai maskiravo, buk esąs „bėpartiviškas.“

Gražus „vienybės“ žodis! Ant nelaimės, mūsų broliai socialistai pervėlai išgirdo, o ir išgirdę, jo nemoka suprasti. Štai kaip jie tą „vienybę“ mato; esą: jus, esą, atekite prie mūsų, susidėkime į L. Š. fondą, na, ir tada šita vienybė gatava! Čia prisimena priežodis: „Kuomet lapė sako pamokslą, — apsižiūrėk apie savo žąsis...“

Bet čionai nei tas priežodis netinka, nes socialistų šisai kvietimas perdaug grubas, kad galėtų ką-nors suvilti.

Užpereitais metais mūsų „sriovės“ vieną kitą norėjo prigauti. Pirmiausiai katalikų partijos vadai užbėgo už akių visai bėpartiviškai visuomenei, pagriebdami iš tautininkų sumanytą sušaukti seimą ir skubotai sušaukdami pirmiausių kitų tik savo partijos seimą. Socialistai prigavo tautiečius demokratų, prisigabendami į Brooklyno seimą savo sufabrikuotą „delegatų“, su kurių pagalba išnaudojo seimą savo partijos reikalams. Bet po pusantrų metų nurodinėjimo šių klaidų, tik katalikai suprato, kad šisai reikia vėl bendrai atitaisyti, — ir jeigu tautiečių su katalikais blokas įvyks, tai iš šių dviejų sriovių tos klaidos bus atitaisytos.

Socialistai dar ir dabar to nesupranta. Jie nesena

kviečiami visų sriovių koalicijon atkreipė savo kurčiąją ausį. Tuom parodė, kad jiems vienybė nerupi. Dabar gi kreipiasi į tautininkus irgi ne vienybės tikslu, bet delto, kad užbėgti kelią vienybei tautininkų su katalikais. Jie norėtų sudaryti bloką, kad paskui tautininkus vis traukti į vaidus su katalikais, o visą tą darbą, ant galų galo, išnaudotai socialistų propagandai.

Mes pripažįstame tiesą, kad tarpe lietuvių gali egzistuoti kiekviena partija, kuri turi bent kiek platesnį politišką programą. Bet, podraug, mes pasiliegame teisę jų programus kritikuoti. Tas yra visur priimta ir mes, blaivos politikos vedami, turime šito laikytis. Socialistų partijai mes irgi atiduodame kreditą, ant kiek ji pajėgia rupintis miestų darbininkų, ir tik darbininkų, ekonomiškaisiais reikalais. Bet mūsų tautos, kaip ir kiekvienos tautos, gyvenimas susideda ne vien tik iš ekonomiškųjų reikalų. Du didžiausi klausimai stovi priešais kiekvieną tautą: 1) tautos gyvasties išlaikymas, ir 2) tautos kultūriškas pakėlimas. Šituos abu klausimu socialistai savo programuose apleidžia.

Štai kame mes su katalikų partija arčiau stovime, ir štai kas socialistus nuo tautiečių demokratų atskiria. Todėl, jeigu mes, paklause nors tokio šiurkštaus „Naujienu“ kvietimo, susidėtumėm su socialistais, mes Lietuvos reikalams nieko nelai-

mėtumėm.

Viską šitą, tačiau, nuošaliai paliekant, mes tebestovime ant išmintingo kelio, kuri tautiečių-demokratų sriovė pravedė nuo Brooklyno seimo ir patvirtino Philadelphia susivažiavime. Mes, tautiečiai-demokratai, kaip ir mūsų platformėje pabrėžta: „esame pasiryžę dėtis ir koaliciją su visomis mūsų sriovėmis“ bent šitiem dviem svarbiausiem reikalams: Lietuvos gelbėjimui medžiagiškai, ir kovojimui už Lietuvos Autonomiją ar

laiko sąlygomis pasiekimą Lietuvos vienybę. Ant šių dviejų pamatų tautiečių-demokratų sriovė ir katalikų sriovė išreiškė sutikimą, ir dabar einasi tarpe šių dviejų sriovių tarybos sudarymui tarpe jų dviejų bloko. Socialistai nuo to laikinai atsiskakė. Jeigu vienok broliai socialistai dabar, ar kuomet nors susivers, tai jiems stovi atviras kelias į mūsų sriovių vienybę sueiti. Tik šitas turės įvykti ne tokiu juokingu keliu, kaip prikvietimu susidėti į jų fondą.

buna balsuojama nedaugiau trijų balsų. Tokiu budu, nors tautininkai, katalikams užsispyrus, negalės perversti per Tarybą joki savumanyją, bet jie galės ne guoti (tai yra neduos nutarti) kiekvieną katalikų sumanyją, jei tik jis pasirodys tautininkams negeistinu.

Tokiu budu visiškai bereikalinga baimė, kad tautininkai pakliūs po katalikų letena. Blogiausiame atsitikime tai gali atskartoti tiktai tas pats, kas atskartojto buvant su socialistais bloke, tai yra tas viskas galėtų iširti, bet tas nėra nei vienos, nei kitos pusės planuose.

Socialistai ir dabar yra labai sunkiai pataisomą klaidą. Bendras veikimas pribrendęs, o jie kaip ir tyčia šalinasi. Jie žiuri ne į Lietuvos reikalą, bet į tai ką veikia Gabrys ar Yčas, lyg rodos tie du žmonės yra jau visa Lietuva. Ar anksčiau ar vėliau masės supras tai ir atiduos jiems už tai prideramą „pagarbą“, kad ant Lietuvos ašarų, vargų ir didžiausio skausmo jie stato savo politišką ambiciją.

Su šitokiomis nuomonėmis tautininkai poryt svarstys susijungimo klausymą. Kas bus nuveikta, kitame N pranešime apie tai plačiau.

// Žinios iš Lietuvos.

„Ateitis“ gavo žinių nuo pabėgusių lietuvių, kurie prašo Amerikos laikraščių atsargiau elgties su visokiais nurodymais lišk ypatų pri klausymo į bent kokias organizacijas. Paskui rašoma, kad rusai ganėtinai šelpia pabėgėlius, bet tik savo šalininkus, nešalininkai negauna jokios pašalpos; todėl amerikiečiai ypač turėtų juos šelpti.

Apie vokiečių užimtąją Lietuvą rašoma:

„Iš vietos, kame dabar išeiina „Dabartis“ (Kaune — „V. L.“ red.) gavau šiandien žinią, jog vietiniame teatre buvo surengtas lietuvių koncertas su muzika ir dainomis. Koncertas pasisekė. Publikos, palyginamai, buvo daug. Ten pat atidaryta lietuvių gimnazija.

„Gimnazija taipgi atidaryta Telšiuose. Direktorium paskau ta Dr. J. Saulys. Ar jis tą vietą užėmė — aš dar nesužinojau. Ligi pusei gruodžio mėn. atidaryta apie 35 liaudies mokyklos, kuriose išguldomoji kalba yra lietuviška. Bet istatymais išguldomosios kalbos klausimas dar nenustatytas.

Peržvalga.

// Sriovių susivažiavimo išvakarės.

Mums labai nesmagu, kad šiame N mes negalime nieko pranešti apie sriovių susivažiavimą, kuris atsbuva New Yorke 22 vas. Kaip tik šiom laik estis posėdžiai, kuriuose žadėjo dalyvauti iš vienos pusės pp. J. O. Širvydas, A. Rimka ir Dr. Dambrauskas, o iš kitos pusės kun. Kemėšis, kun. Dobužinskas ir p. Krušinskas. Šalip jų dar žadėjo dalyvauti su partaimaisiais balsais daugelis vietinių ir apielinkės veikėjų. Bet svarba ne tame, kas dalyvaus, bet tik kas bus nuveikta, tai yra ar sneis tos dvi sriovės bendran darban, ir kokiomis išlygomis. Taigi apie tai pakalbėsime.

Iš tautininkų pusės aiškiai matyti, kad jie nori sueiti bendran darban, tai ir abejonės nėra. Tam pritaria veik visi veikėjai iš tautininkų pusės, išskiriant p. Račkauską, kuris nuduodamas savo bėpartiviškumą pasilieka be nuomonės, ir p. Rimka, kuris visuomet traukia į detalius, smulkmenas, kurios kaip tik ir neleidžia susitarti.

Iš kitos pusės mes matom taip vadinamus katalikus. Jei sprėsti sulig „Darbininko“ N18 straipsnio „Sulips, ar nesulips“ tai jie gana puikiai mato tą, tai yra mato p. A. Rimkos rėžentį toną apkalbėjimuose. Vienok nežiurint į tai, „Darbininkas“ saiko:

„Mums išrodo, kad vis delto nepasiseks suardyti beužsiamežgančio susiatrinimo. Jeigu Lietuva tos vienybės reikalauja, jeigu lietuvių prie tos priaugo, tai perniek Rimkos ardančioji energija, perniek Račkausko purvai.“

irgi kvietimui, didžiausią tautininkų ir į katalikus galima spėti, kad susiatrinimas įvyks.

Daugelis tautiečių nugirdę, kad projektuojamon Amerikos Lietuvių Tarybon manoma skirti nuo katalikų 7, o nuo tautininkų 5 atstovus, tai esą katalikai viską balsais perviršysią ir tautininkai joje nieko nereikšią. Į tai atsakyt galėtume tiek, kad niekas nežino kokiomis išlygomis susiatrins. Iš kitos gi pusės turime pripažinti, kad katalikai turi savo rankose masias žmonių ir jei mes demokratiškumo prisilaikome, tai sulig jų didžiūmos, turime jiems ir daugiau atstovų pripažinti. Kitą gi vertus — jie aukų surinko 33 tukstančius, kuomet mes nesurinkome nei 10 tukstančių. — tai ir čia mes mažiau pasidarbavome. Jei mes mažiau nuveikę ir mūsų mažiau esant reikalaujame po lygiai atstovų Taryboje, tai jie nesutiks ir vosos mūsų kalbos apie susiatrinimą niekais nueina.

Dabar vėl ar tautininkai nereikš tą patį, kaip kad buvo su socialistais po Brooklyno politiška-kajam susivažiavimui. Atsakome kad ne. Socialistai visiškai atmetė tautininkų politiškus reikalavimus, o paskui išsirinę Lieuv. Šelpimo Fonde savo didžiūmą savaip šeimyninkavo visiškai neatšizvelgdami į tautininkus. Tas padarė tiktai blogą, ko dabar patijs socialistai apgailauja, („Naujienu“ kvietė tautininkų ir socialistų fondus sujungti), tai yra privertė tą fondą skilti. Suprantama, kadir iš katalikų jokios malonės tikėtis nėra ko; ir jie pašeimyningauti, jei tik kas jiems pilnai atsiduotų. Todėl tautininkai sueidami bendran darban ir turėdami savo atstovų mažumą iš kalno pareikalauja, kad visi businėos Amerikos Lietuvių Tarybos tarimai tik tada buna legališki, kuomet prieš bile tarimą ne-

Tai bus antsyk paskelbta visam kraštui — Lietuvai, Latvijai ir Dzukijai. Nežinia tikrai, ar lietuvių kalba išguldoma kalba ir įstatymais bus užtikrinta, bet mes tikimės...

„Iš Vilniaus galima pranešti, kad vietiniai pedagogijos kursai (ar tik ne buv. rusų pedagogijos institutas? „Atėities“ Red.) paversta į lietuvių gimnaziją. Piliėčių komitete iškilo didelis skandalas. Ponai — Wenslawskis ir Ko. pasiliko nuo buvę. J. Kymontas iš komiteto jau išstojo. Ar J. Vileišis, Šaulys ir kt. dar likosi, tuotarpu nežinau. Lietuvių Draugija Agronomijos ir Teisių pagalbai teikti gavo 8,000 rub. Tai iš tų 33,000 frankų, kurie buvo atsiųsta lenkų vyriausiojo komiteto ir paskirta Lietuvos nukentėjusiems nuo karės žmonėms. Likusieji (nuo tų 8,000 rb.) apversta steigti Lietuvoje lenkų mokykloms. Didelis nepasitenkinimas tuo piliėčių komitete. Apskritai lenkų-lietuvių santykiai išrodo labai blogai. Lenkai turi geresnius ryšius, geriau pažįstami, ligi tam tikro laipsnio turi įtaką ir visomenės nuomonę — ir visą tą moka labai išnaudoti.

// Literatiška vagystė.

„Lietuvoje“, „Laisvėje“ ir be rods „Tėvynėje“ pasirodydavo eilutės p. Galinaičio — Gvazdikėlio. Dabar paskelbta „Lietuvoje“ ir „Laisvėje“, kad Baltimorėje, kur gyvena p. Galinaičis, buvęs trečiųjų teismas, kuris pripažino, kad daugelis tų eilučių esą pavogta nuo Ig. Narusevičiaus. Teismas išreiškęs p. Galinaičiui „panieką.“ Žinoma, tai negražus darbas svetimas eiles savintis, bet visgi mes manytume, kad čionai truputėlį kaltos ir pačios redakcijos. Yra patirta, kad jei rašyti eiles, tai reikia bent kiek geriau vartoti rašybą. Ant kiek mums žinoma p. Galinaičis gana silpnokas rašyboje, kaip ir daugelis lietuviškųjų laikraščių korespondentų. Taigi redakcijos rodo tai galėjęs pastebėti. Dabar ir redakcijoms talpinusioms p. Galinaičio eiles nesmagu, o dar nesmagiau pačiam p. Galinaičiui. Paskui kam jau tas išnešimas „paniekos“. Juk išnešdami panieką kadir didžiausiam prasizengėliui nieką nepatobulinime. Užteko tik nustatyti faktą.

// Į Lietuvą karės nukentėjusiems galima siųsti tik naujus drabužius.

Apie mėnuo atgal mūsų redakcijoje lankėsi viena moteris, kuri pranešė, kad gavusi iš Amerikonų Raudonojo Kryžiaus atvirutę, kurioje pranešama, kad daugias raudonasis kryžius nepriimančią siuntimui jau dėvėtų drabužių. Bet kad neturėjo tos atvirutės po ranka, tai mes negalėjome paskelbti.

Dabargi kun. N. Petkus „Darbininke“ paskelbė kad jis gavęs iš Raudonojo Kryžiaus pranešimą, kad ištikrųjų taip yra. Paskui dar pranešama, kad už siuntimą iki New Yorko turi užmokėti patįs siuntėjas. Adresuoti reikia: „American Red Cross,“ Bush Terminal, Brooklyn, N. Y. for Lithuanians.

Drapanų prisiumčiama gana daug.

// „Keleivis“ apie Mundeleino užnuodijimą.

Pereitame N rašėme kaip tulas virėjas bandė nuuodyti vyskupą Mundeleiną Chicagoje, kuomet jo priėmimui buvo surengtas banke-

tas, kuriame dalyvavo virš 100 kunigų. Tai biaurus darbas. Apie tai anglų laikraščiai daug rašė, policija jiesko to virėjo ir jo sankalbininkų. Rašė apie tai ir lietuviški laikraščiai. Gana indomiiai apie tai atsiliepia „Keleivis“, kuris rašo:

„Anglų laikraščiai dabar praneša, kad Chicagos detektivai susekė 15 anarhistų ir manoma, kad visi jie prigulėję prie šito suokalbio. Beveik visi jie italai, popiežiaus tautiečiai. Detektivas Riceio, kuris padėjo policijai išversti iš italų kalbos tų anarhistų laiškus, tvirtina, kad jų organizacijos centras yra Ryme, ten pat, kur gyvena popiežius.

Kol kas dar nei vieno jų nesuėmė. Gal but, kad to visai ir nėra, ką policija su detektivais sau įsivaizdina.

Tačiau kapitalistų spauda jau bubnija, kad susekta baus anarhistų suokalbis išžudyt visus kunigus (o Jezaui!) ir išnaikinti viso pasaulio bažnyčias.

Kvailumas ir melagystė neturi nei gėdos, nei rubežių. (mūsų pabraukta. — Red.)

Kaip gi tuos paskutinius žodžius suprasti. Sako, kad „gal but to visai nėra,“ bet jei visai nebutų, tai ir fakto nebutų, tai yra kad vyskupą su kunigais norėjo nuuodinti, yra tikta išmislas. Bet tai kaip tik „Keleivis“ gali sanprotauti neatsižvelgiant į tukstančio laikraščių pranešimus. Kas tas kvailumas, kas tas melagystė? Reikia suprasti, kad tuomi vadinama norėjimą susekti piktadarius. Jei jau taip, tai mes turime manyti kad „Keleivis“ bando užstoti tuos piktadarius. Paskui kam tas išjuokimas „O Jezaui“, kuomet tam pat rume-ryje „Keleivis“ atsiprašydama K. Gugio už indėtą karikatūrą sako, kad imti bažnyčioje šliuba yra antgyvenęs paprotys, nors jį pildant nėra prasizengimu. Jei „Keleivis“ džentelmonas, ir jei jam bažnyčia, religija, Jezus tik atgyvenęs paprotys, tai yra bereikalingi daiktai, lai jų nevertuoja, bet ironizuoti kitų įsitikinimus — tai nedženteloniškai. Juk kiekvienas turi savo įsitikinimus ir juos reikia pagodoti.

// Atviras laiškas p. Rimkui.

„Kovoje“ tilpo tulo Jono Gudino atviras laiškas p. Rimkai, kuriame reikalaujama, kad jis paskelbtų p. Zemaitės laišką, kuris nušviečia visą incidentą delei pirmiau paskelbtų jos laišku. Bene tai bus tie dokumentai, apie kuriuos p. Rimka minėjo bepolemižuodamas su p. Sarganu.

Kaip ten nei butų, bet jei tokis Zemaitės laiškas svarbus ir gali nušviešti dalyką, tai p. Rimka turėtų jį paskelbti. Bet jei jis (laiškas) turi tiek svarbos, kiek anie pirmieji gerbiamos Zemaitės laiška, tai gerai, kad p. Rimka ir neskelbia, nes juk ir be to turime begalės ergelių. Nors p. Jonas Gudinas ir kalba apie neužsitikėjimą p. Rimka, bet mūsų nuomone visgi p. Rimka pilnai galima užsitikėti, ir jei neskelbia, tai turi tam priežastis.

// Negalima susikalbėti.

„Kova“ vadina mus melagiais už tai, kad mes p. Šidlauską vadiname socialistų išdininku. Rodos, „Kovai“ nevertėtų drumsti vandenį, juk ji gerai žino, kad Brooklyno seime už p. Šidlauską nei vienas tautietis neatidavė balsą. Pilna tiesa, kad p. Šidlauską išrinko atstovai, bet socialistų atstovai. Bet su „Kova“ kaip ir su „Keleiviu“ sunku susikalbėti:

IŠ KARĖS LAUKO.

RUMUNIJA IR BULGARIJA.

Bulgarijoje ir Rumunijoje dabar vienos šalies kita didelis nepasitikėjimas. Rumunija tik dabar užbaigė savo mobilizaciją. Rumunijos visi valdininkai ir šiaip žmonės intempti. Rumunija dabar drutina savo drutvietes ant Dunojaus krantų. Bulgarijai labai bijosi, kad rusai per Rumuniją neuzpultų ant jos. Jie delei to norėjo susitaikyti su savo priešais. Rumunijos laikraščiai išspausdino straipsnius, kuriuose prapardoma, kad Vokietijos Kaizeris grumojęs Rumunijai Serbijos ir Belgijos likimu.

Iš kitos pusės vokiečiai labai stropiai rengiasi, kad labai gali buti, jog Rusija per Rumuniją užpuls ant Bulgarijos ir delei to siunčia į Bulgariją kairumėn. Dabar visų akis nukreiptos į Rumuniją, jos įsikišimas karėn daug reikštų.

RUSAI IŠLOŠĖ MUŠI PAS ERZERUMĄ.

Petrogradas. — Oficiališkai rusų valdžia praneša, kad dusai prie pat Erzerumo vėl išlošė gana žymų mušį. Daug yra turkų sužeistų ir užmuštų. Į nelaisvę rusai paėmė 700 turkų su keletu oficerių. Taip pat rusų rankosna pateko ir diktokas kariškos amunicijos grobys ir provizijos sandelis. Dabar tenai gana dideli šalčiai. Rusai dar vis eina per kalnynus, keliai užnigti. Rusai prie šalčių pripratę, o ant turkų tas gana blogai atsiliepia.

VIENAS PLANAS, — VIENA TVARKA.

Milanas, (Italija). — Romos valdžia oficiališkai praneša, su kokiais tikslais lankėsi Francijos ministeris Brianas. Pasirodo, kad nuo dabar visi sąjungiečiai, tai yra Francija, Anglija, Italija ir Rusija turės vieną strategiją, vieną karišką budą, ir net vieną diplomatiją. Vyriausia kariška valdyba sėdės Paryžiuje, o jos atstovai bus patarėjais prie vyriausiųjų kariškųjų vadų štabų. Tos šalys kovos prieš vieną savo apskritą priešą.

JAU ALBANIJOS TREČDALIS PAKLIUVO Į TEUTONŲ RANKAS.

Iš Atenų (Graikija) praneša, kad Albanijos miestas Ferri jau apgultas. Italams iš tenai esą bus gana sunku pasitraukti. Apskritai kalbama, kad jau Albanijos trečdalis esąs austrų ir bulgarų rankose.

ŽUVO TRIS DIDELI MUŠIO LAIVAI.

Londonas. — Sulig oficiališkųjų pranešimų Anglijos kariškas laivas „Aratuz“ užėjo ant minos ir paskendo. Francijos gi juriu kariška valdžia sako, kad ir jos laivas „Škarne“ paskandintas Viduržemės jurėse, kuomet jis sergėjo Sirijos pakraščius. Kartu

— jie sulig reikalo nieko nemato, ir vėl mato kartais tą, ko visai nėra. Juk socialistai p. Paukštį vadina tautiečių išdininku ir mes prieš tai nieko neturime.

// „Globos“ ingaliojinis.

Ponas A. Rimka gavo p-ios Bortkevičienės laišką ir pilną ingaliojiną rinkti auksą „Globai,“ kuri užsidavusi sau tikslą gelbėti prūsų lietuvius esančius rusų belaisvėje, ar išgabentus laike rusų užėmimo iš Prusijos.

su šiuomi laivu žuvo ir 374 žmonės. Vokiečiai gi praneša, kad Viduržemės jurėse jie dar vieną laivą paskandinę.

ERZERUMAS JAU RUSŲ RANKOSE.

Petrogradas. — Oficiališkai rusų valdžia praneša, kad jau Erzerumo 9 dručiausius fortus rusai paėmė, vienamė iš jų rusai paėmė 20 didžiausių kanuolių. Londono ekspertai mano, kad turkų armija susidedanti iš 160 tukstančių, kuri buvo užsidariusi toje drutvietėje, turės pasiduoti į rusų rankas. Laukiama smulkmenų. Erzerumas turėjo gana didelę strategiską svarbą; jis gynė visą tą kraštą ir kelius.

Iš Tifliso (Rusija) privatiškai pranešama, kad prieš Erzerumo paėmimą tęsėsi mušis per 24 valandas, iš abiejų pusių žuvo diktokas kareivių skaičius.

SUKILIMAS VOKIEČIŲ ARMIOJE.

Petrogradas. — Oficiališkai pranešama, kad prie Rygos ir visų Dauguvos paupiu buvo smarkiausias šaudymasis. Paimiti nelaisvėn vokiečių kareiviai ir oficerai pasakoja, kad netoli Vilniaus 12-oje vokiečių armijoje pasidarė sumišimas; kareiviai ir oficerai sukilo prieš valdžią. Daugelis oficerų ir kareivių atiduoti kariškan teisman.

Dabar vis tankiau ir tankiau pasitaiko, kad mažais būreliais paimiti rusų nelaisvėn vokiški kareiviai sako, kad jie patįs pabėgę iš vokiečių armijos delei nepakėlimų aplinkybių. Taigi kas atskartojo pradžioje karės su rusais, tas dabar yra su vokiečiais. Rolės pasikeitė.

FRANCIJOJE DIDŽIAUSI MUŠIAI.

Dabar ant viso mušio lauko Francijoje tęsiasi didžiausias šaudymas, abidvi pusės baissiai dručiai laikosi. Neoficiališkos žinios skelbia, kad per trejetą pastarųjų dienų iš abiejų pusių žuvo apie 100 tukstančių vyrų.

Anglijos kariški kritikai pasakoja, kad dar niekad nebuvo tokių didelių kanuolinių mušių, kaip kad dabar Francijoje yra. Spėjama, kad mušiai su tokiu smarkumu dar gali tęsties dar keletą dienų.

VOKIEČIAI NORI UŽPULTI ANT KIEVVO.

Iš Rumunijos sostainės praneša, kad vokiečių vyriausioji kariškoji valdyba išdirbo planus, kad pavasaryje reikia užpulti ant Kievvo ir tuomi sulaužyti Rusijos galybę. Sulaužus gi Rusijos galybę, vokiečiams nesunku butų jį sumušti ir Franciją su Anglija.

SUKILIMAS JUODKALNIJOJE.

Roma. — Laikraščių korespondentai praneša, kad Juodkalnijoje yra didelis juodkalniečių sukilimas prieš Austriją. Sukilimą iššaukė badas. Austrai užimdami Juodkalniją žadėjo atgabenti užtektinai maisto, bet dabar savo prizadų jie neišpildė.

ERZERUMAS TIKRAI PUOLĖ.

Vėliausios žinios tikrai patvirtina, kad Erzerumas jau rusų rankose. Rusai tenai paėmė 1,000 kanuolių, daug visokios amunicijos, ir kitokios kariškosios medžiagos. Kartu paėmė ir 40 tukstančių turkų belaisvėn. Rusai

labai džiaugiasi, bet dar labiau džiaugiasi anglai, nes dabar vokiečių veik visi planai Balkanuose suiro, vokiečiai jau negalės eiti ant Aigypto. Jei jie eitų tenai tai pavasaryje rusai iš Azijos pusės gali užimti Konstantinopolį ir visiškai sumušti Turkiją. Rusai dabar faktiškai turi savo rankose visą Armeniją. Delei Erzerumo puolimo, labai puolė ir vokiškieji pinigai, o tas jau blogai atsiliepia ant visos šalies.

Pasirodo, kad paėmimas Erzerumo buvo sunkiausiu dalyku, tai negirdėtas atsitikimas historijoje. Rusams priešio eiti per sniegą kartais siekiantį 15 pėdų gilumai ir prie didžiausio šalčio ir tai dar per kalnus, kur užpuolimas labai lengvas.

80,000 GRĖSIA PAVOJUS.

Dabar sunku išskaituoti ką reiškia Erzerumo puolimas. Dabar turkų armijai susidedančiai iš 80,000 vyrų grėšia arba nelaisvė, arba visiškas sumušimas. Dabar rusai stengiasi juos apsupti iš visų pusių. Vienu žodžiu turkam iš Azijos pusės grėšia didelis pavojus ir tas iššaukė paniką Konstantinopolyje.

SIUNČIA KARIUMENĖ ANT RUMUNIJOS.

Rumunijos lakunai praneša, kad netoli Rumunijos sienos Bulgarijoje yra prisūsta į 60,000 vokiečių ir bulgarų kaerivių, kurie kasa tranščias, drutinas. Mato-mai jie persitikirinę, kad rumunai užpuls ant jų.

KARĖ IR ŠVEDIJA.

Karei tęsiantėsi švedai vis blogiau ir blogiau pradeda žiurėti į Angliją, jie nori uždrausti pervesimą tų prekių į Rusiją. Sakoma, kad Švedija kreipėsi į Suv. Valst., kad kartu užprtoestuoti prieš negerą Anglijos veikimą, bet Suv. Valst. atsisakė ir švedai pasiliko labai neužganėdinta.

RUMUNIJOJE.

Bucharestas (Rumunija). — Erzerumo paėmimas padarė labai didelį įspūdį ant Rumunijos. Sakoma, kad tas paslūbins įsikišimą Rumunijos į karę. Ji stosi ant sąjungiečių pusėje. Apskritai kalbama, kad Rumunija stosi ant kariauti pabaigoje Kovo mėnesio, o lig tam laikui rusai ties Rumunija surinks užtektinai kareivių, kad su jais kartu užpulti ant Austrijos ir Bulgarijos.

VOKIETIJOJE LABAI MAŽAI GEMA VAIKŲ.

Vokietijos valdžia labai užsiru-pinusi, kad dabar laike karės gema labai mažai vaikų, taip kaip ir Francijoje. Valdžia skirsianti dovanas toms šeimynoms, kurios turi daug vaikų. Mažas skaitlius vaikų gimimo labai blogai atsiliepia ant visos šalies.

SUKILIMAI ANGLŲ ARMIOJE.

Vokiški laikraščiai praneša, kad sukilo prieš anglų valdžią visos pulkas Indijos kareivių, kuris dabar stovi Aigypte. Esą 12 anglų oficerų užmušta. Sukilimas numalšintas su ginklų pagalba. Ir apskritai kalbama, kad tarpe Indijos kareivių dabar koks tai neramumas.

RUSAI JAU NETOLI TRAPEZUNDO.

Londonas. — Telegramos praneša, kad rusai jau netoli Trapezundo. Jie paėmė Erzerumą, tuojans sturmu paėmė Baiburta ir užkerto kelią turkam trauktis ant Trapezundo. Trapezundas, tai portas ant Juodųjų jurių iš Azijos pusės.

Iš Visur

ANGLIJA PAIMA GLOBON VISKĄ.

Londonas. — Anglijos valdžia paima į savo rankas visą amunicijos išdirbimą, žmones, finansinį ir industriinį rezervus kad tuomi išstatyti savo galę ir išnašumą iki maksimum augstumo, sutraukti visus šaltinius vienon kruvon.

Pirmame paliepime daleidžiama amunicijos vyriausybs bei laivyno viršininkams užimti savo priežiuron visą karišką materialą, taipgi užimti dirbtuves, kuriose buvo išdirbama karės reikmenys. Antrame paliepime kalbama apie uždejmą didesnės kontrolės ant pervežamųjų laivų, kad po 10 kovo, joks Anglijos laivas, pereinantis 500 tonų, jeigu ne prekyboje su savo pakraštinais miestais, nebus leidžiamas išvažiuoti į jures, nes turės gauti tam tikrus leidimus. Taipgi išleistas uždraudimas ižežti iš kitur tulą materiolą, tarpe tų medį popieros dirvui, prie to jokie laikų žurnalai, virš 16 puslapių, per krasą siunčiami, nebus laisvi; taipgi tabakas, cigarai ir cigaretai; lentos, akmenys ir kt.

UŽBLOKUOS BALTIKĄ.

Vokiečiai nutarė užblokuoti Baltiko jurėn inėjimą. — Švedijos jurėje tuoj bus išdėstyta naujos minos. Tokiu budu ir tenai susiaurins ar net suspaus liuosą važinėjimą.

LAIMINA KAREIVIUS.

Romoje lankosi Belgijos kardimolas Mercier ir tenai atlieka daug reikalų. Sulig popiežiaus paliepimo 12 kardinolų laikė savo suėjimą ir tarėsi apie peržiurinėjimą seminarijų mokinimo. Savo palaiminime, suteiktame 13 karein inėinančių seminaristų kar. Mercier pasakė: „Negalima buti gerais katalikais, jeigu nėsate gerais kareiviais.“

NAUJI SUBMARINAI.

Vokietija nutarėsi nuo 1 kovo skandinti visus su ginklais esančius laivus be jokio persergėjimo, padirbdino naujus submarinus po 5,000 tonų svarumo. Šie laivai galės perplaukti ir sugrįžti Atlantiuku be jokio pritrūkimo kuro ar vandens, ir jie naikins visus komercijos laivus.

IŠ KANADOS.

Iždo ministeris Kanadoje padavė inėjimą paskirti \$250,000,000 sudrutinimui Kanados kariumenės. Valdžia jau paskolino \$150,000,000 karės reikalams, bet ta suma greitai įvairiosna parsūma išėjo. Nuo sausio 1 d. kariumenės iš 150,000 reikalams išleista \$158,000,000, o dabar 250,000 naujai prisiruošusių kareivių reikalams reikia daug daugiau.

KARĖS IŠLAIDOS.

Anglijos skolos gale finansinio meto, kovo 31 d., bus \$11,000,000,000.

Vokietijos išlaidos karės reikalams iki 1915 metų galo siekė virš \$7,500,000,000.

Francijos išlaidos nuo karės pradžios iki gruodžio m. 1915, išėina iki \$6,200,000,000.

RENGĖ TRIUKSMĄ INDIJOJE.

Planai sukėlimo riaušių prieš Anglijos vyriausybę bei abelnai pie sukilimo Indijoje dabar tasesekti: suėmė dviejų anglų pristačiusių indijonams ginklus tas viskas išėjo aikštėn. Jiedu nubauti. Jiedu buvo apsiėmę

pristatyti 15,000 karabinių, 1,000 revolverių ir 1,500,000 šuvių. Kitoje vietoje sumtas dar vienas anglas pilietis — jis buvo pasižadėjęs pasitarnauti Vokietijos agentui, kuris rengė tenai kursty-mus.

BELGIJOS ATNAUJINIMUI.

Sąjungiečiai sulig savo sutarties gvarantavo neprigulmybę ir neutralitetą Belgijai, ir dabar nutarė nebaigti karės kolei politiškai ir ekonomiškai Belgijos liu-sybė nebus atgauta bei kolei ši tauta negaus atlyginimo už savo skriaudas.

LONDONE UŽMUŠTA 867.

Delei sumažinimo miesto šviesų Londone bėgyje 1915 metų užmušta gatvinėse nelaimėse 867 žmonės.

ORLAIVIŲ VEIKIMAS.

Austrijos orlaiviai buvo užpuolę Italijos miestą Ravenną ir kaimyniškus kaimus Codisono ir Bottrighe. Pranešama, jog to užpuolimo pasekmė buvo ta, kad užmušta 15 žmonių ir daugybė sužeista. St. Apollinare ligonbutis Ravennoje tapo sugadintas. Austrai praneša, jog orlaiviai sugrižo atgal.

Rygos aplinkėje rusų kanuolės numušė iš oro vieną vokiečių orlaivį. Rusų gi orlaiviai metė bombas ant Podahice stoties. Anglijoje sužeistas orlaivininkas Grahame-White. Jis yra orlaivyno oficerius, apie priežastį nieko nepasakytą.

BULGARĖJA TAIKYTIS?

Sąjungiečių tarpe pasklido žinia, jog Bulgarija norinti užvesti atskirai su sąjungiečiais taiką. Amerikoje esantis Bulgarijos konsulis Koekiel tą žinią užginčija esant neteisinga, kadangi jis iš savo valdžios nieko apie tai nėra gavęs.

BELGIJOS ŽMONIŲ REIKALAI

Su virš 2,000,000 belgų yra dideliame skurde, kuriems reikia šėverykų ir maisto, ir jeigu šelpimo komisija nepriduos jiems bėgyje keletos savaitių tų reikmenų, žmonės turės kęsti šaltį ir alkį. Karės pabėgėliai belgai, moters ir vaikai, apsigyveno šiaurinėje Francijoje bei kampelyje neužimtos Belgijos.

RUMUNIJOSJE.

Rumunijos padėjimas kasdien blogėja. Vokiečių pastangos dedamos priversti ją kariuoti; von Bisch, vokiečių pasiuntinis Rumunijoje, lankėsi Berline ir tarėsi apie tulus reikalus. Dabar vokiečiai pasiuntinis reikalauja, kad Rumunija galutinai tikrą neutralumą paimtų, mat ji parduot sąjungiečiams daug savo javų, delei ko ji eina prieš savo neutralitetą. Reikalaujama taipgi, kad visa jos kariumenė būtų išsklaidyta po visą šalį.

Kazeris, budamas Niše, pasikalbėjime su Bulgarijos karaliumi išsireiškė:

„Jeigu Rumunija nemato Belgijos likimo, kadangi ši yra toli nuo jos, tikiu ji nėra akla ir mato ką sutiko Serbijai, kuri gulė prie jos rubežių; bet jeigu ir tas neišbudins ją iš sapnų, mes vokiečiai, austrai, bulgarai ir turkai turime ganėtinai kareivių kad permesti per Dunojų, o juk tolime nuo Dunojaus iki Bucharesto yra tik 37 mylios.“

SOCIALISTAI IR TAIKA.

Francijos socialistai laukia žodžio iš Vokietijos socialistų ir tada pradės plačiausias agitacijas už taiką.

Iš Amerikos

REPUBLIKONAI JAU PRADEDA AGITACIJĄ PRIES WILSONĄ.

Pereitą savaitę New Yorke buvo neoficiališkas susivaziavimas republikoniškosios partijos veikėjų. Buvo daug kalbėta, kad vartyti agitaciją prieš prezidentą Wilsoną. Wilsonas gi šimet taip pat mano kandidatuoti į prezidentus.

FORDAS PRIES SUV. VALST. APSIGINKLAVIMĄ.

Žinomas automobilių dirbėjas ir paskutiniu laiku pagarsėjęs su savo taikos misija Fordas dabar aštriai stovi prieš tai, kad reikia SUV. Valst. ginkluotis. Delei tos agitacijos jis net žada paskirti keletą milijonų dolarių.

SUDEGĖ UNIVERSITETO DALLIS.

Ithaca, N. Y. — Čionai sudegė vienas labai gražus budinkas priklausantis Korneliaus universitetui. Tame budinke talpinosi chemišką laboratoriją. Nuostoliai siekia apie 300,000 dolarių.

AMUNICIJOS DIRBTUVĖS.

Su vienytose Valstijose dabar labai daug dirbama amunicijos del kariaujančių tautų. Neužtenka, net nei dirbtuvių. Dabar gautas iš valdžios leidimas pabudavoti didelę dirbtuvę Trentone, N. J. Tos dirbtuvės įrengimas atsisieis apie 60 milijonų dolarių.

Tiesą pasakius dabar SUV. Vals. bene daugiau kariauja už bile vieną iš Europos kariaujančių tautų.

Richmond, Va. — Netoli miesto Chester, nuėjo nuo bėgių pasazierinis traukinis. Susidaužė 5 vagonai apie 40 žmonių sužeista.

VYSKUPO MUNDELEINO IR KITŲ KUNIGŲ NUODINTOJAS SAKO ESĄS NEW YORKE.

New Yorke laikraštis „Times“ gavo laišką Krono, virėjo, kuris inpylė nuodų į sriubą laike Mundeleino priėmimui banketo. Tame laiške jis prisipažįsta, kad jis tai padaręs su siekiu išnaikinti kunigus. Jis Chicagos policiją vadina kvailiais, ir jo nesu-gausia. Jis sakosi, esąs viename mieste netoli New Yorke. Sulig rašybos budo galima spėti, kad jis esąs vokiečiai. Policija spėja, kad jis yra New Yorke, ir jo dabar labai jieško.

P. HOUSTONAS LIKSIAS KARĖS SEKRETORIUM.

Washington, D. C. — Prezidentas Wilsonas įsiekinėja gerą ir išmintingą žmogų, kuris galėtų užimti vietą ir atsakančiai vesti karės reikalus. Tinkama ypata prezidentas randa p. Houstoną.

BAISUS GAISRAS BROOKLYN, NEW YORK.

Naktį iš vasario 16 d. Brooklyn prieplaukose buvo didžiausias gaisras, sudegė 3 dideli garlaiviai su amunicija del Europos kariaujančių tautų, ir daugelis mažų laivelų. Taipgi sudegė ir prieplauka. Nustoliai padaryti ant 5 milijonų dolarių. Gaisro priežastis nesurasta, manoma, kad tai padegimas. Taipgi nesurasta

ZEPPELINO LIKIMAS.

Iš Danijos pranešama apie tai, kad Zeppelin L-20, lėkęs pietusna, vėjo tapo numestas į Šiaurės jūrą, kadangi negalėjo prieš vėją atsilaikyti.

net kurioje vietoje tikrai gaisras prasidėjo.

KIEK IŠ SUV. VALST. IŠVEŽAMA AMUNICIJOS.

Dabar išskaitliuota, kad kasdien iš Amerikos SUV. Valst. išvežama daugiau nei už du milijonų dolarių kariškosios amunicijos. Laukiama, kad trumpoje ateityje du kart tiek bus išvežama. Tos skaitlinės paimtos iš Washingtono SUV. Valst. prekybos biuro.

SUV. VALST. PASIGANĖDINO VOKIETIJOS ATSAKYMU.

Washington, D. C. — Valstybių sekretorius Lansingas jau pranešė Vokietijos ambasadoriui, kad SUV. Valstijos užsiganėdino vokiečių paskutiniu metu pranešimu delei nuskandinimo Lusitanijos. Taigi jau dabar mažiau pavojaus, kad SUV. Valst. būtų intrauktos į karę.

DIDŽIAUSIOS NELAIMĖS.

Johanstown, Pa. Vasario 14 d. Čionai atsibuvo laidotuvės 26 angliškųjų, kurie žuvo kasyklose. Matomai angliškųjų yra dar daugiau žuvę, nes nekurių dar pasigendama.

Butte, Mont. — Čionai užsudegė vario kasyklos; ugnyje žuvo nemažiau 10 darbininkų.

DARBAS ir KAPITALAS

Lisbon Falls, Me. — Čion streikuoją 450 darbininkų, dirbanti „Worumbo Woolen Mill“, reikalauja 10 centų algų pakėlimo. Čion darbininkai labai mažai uždirba, vyrai gavo ne daugiau \$8.40 į savaitę, merginos daugiausiai \$6.24. Dirba 58 valandas savaitėje.

New London Conn. — Čionai streikuoją darbininkai freitų, linijos Central Vermont ir New London lines, skaičiuoję 176 darbininkų. Kompanija parsigabeno iš Bostono 50 streiklaužių, kuriuos komp. vagonuose duoda valgi ir nakvynę. Apart to apstatė policijos sargyba. Darbininkai laikosi gerai.

Plymouth, Mass. — Streikuojanti darbininkai kompanijos „Plymouth Cordage Co.“ griežtai atsisakė grįžti darban, kolei neišlaimės tą, ko reikalauja, — tai yra daugiau mokesčių. Pereitos savaitės pabaigoje, apie 60 darbininkų sugrižo darban. Bet streikiškių komitetas, sako kad tai nieko nereiškia. Streikas siaučia pilnoje prasmėje.

Bayonne, N. J. Virš 125 merginų siuvėjų mažiems vaikams šlebutės iš keliolika mažų dirbtuvių išėjo ant streiko. Jos reikalauja sutrumpinimo darbo valandų iki 54 savaitėje ir didesnę algą.

Clifton, Ariz. — Čionai iškilos streikas vietinėse vario kasyklose. Streikas kilo delto, kad kompanija išmokėjo iš darbo du darbininku unijistus. Dabar streikuoją apie 1,000 kalnakasių, bet tikimasi, kad trumpoje ateityje sutrėkiausio visa 4,000 darbininkų.

New York. — Čionai siuvėjų streikas pilname smarkume, vienok jau derybos tarp darbdavių ir darbininkų prasidėjo. Dabar išėjo streikan ir siuvėjai dirbanti prie siuvimo drabužių vaikams. Streikiškiai jaučiasi labai gerai, streiklaužių beveik nėra. Taip pat sustreikavo ir Hoboken, N. J. siuvėjai.

Brooklyn, N. Y. — Čion streikuoją darbininkai vienos amunicijos dirbtuvės. Policija šaudė į streikiškius. Kelį suareštuoti.

Iš Rusijos

RUSAI MAŽIAU UŽSĖJO ŽIEMINIŲ JAVŲ.

Rusijos valdžia surinko žinias, kad šimet daug mažiau užsėta javų negu pernai, bet visgi ne tiek, kiek jau buvo manyta. Valdžia tikisi, kad pavasaryje irgi nebus užsėta tiek javų — vasariojaus, kaip kad paprastai, kad užsėjama. Tam kenkė dikčiai sto ka gyvulių ir žmonių.

RUSIJOS KAREIVIAM DUDAMA GERTI DEGTINĖ.

Pasirodo, kad dabar kuomet visoje Rusijoje uždrausta parduoti svaiginanti gėrimai, tai kareiviams degtinė duodama užtektinai. Ypač gerai duodama išsigerti prieš mušius ir žvalgams. Jau buvo atsitikimai, kuomet kareiviai ir oficeriai girti sugriuvo sniegan ir tenai sušalo.

VILNIUJE.

Bešeimyninkaudami vokiečiai Vilniuje uždraudė be pavelijimo Vilniaus gyventojams kur nors iškelti. Vilniuje dabar viskas labai brangu. Daugelį produktų vokiečiai atėmė iš gyventojų. Keršinas atimtas visiškai. Gyventojai lig šiol naudodavosi žvakėmis, bet dabar jau ir tų nėra. Vokiečiai Vilniaus gyventojus visokiais budais spaudžia, už mažiausią prasižengimą tuojau suareštuoja. Vilniuje jau atsidarė lenkiška gimnazija ir lietuviška progimnazija.

APIE MOKESCIUS.

Rusijos-Rodoje buvo svarstyta klausimas iš kur paimti mokesčius delei padengimo visokių lėšų. Buvo daug kalbėta, kad reikia uždėti mokesčių ant didesniųjų implanų. Bet laike svarstymo vienas dešinysis rusas pasakė, kad to nereikia, nes bus uždėta kontribucija ant Vokietijos ir pinigų busių kaip šieno.

KAREIVIAI TURI NESIOTI USUS.

Vienas rusų generolas Babičas išleido savo kariumenėi paliepimą ir tai pasiremdamas tam tikrais įstatymais, kad visi oficerai ir kareiviai būtina turti nešioti usus. Gal rusai su savo usais išnaikys vokiečius.

SIBERIJOJE ŠIMET LABAI ŠALTA ŽIEMA.

Iš Krasnojarsko praneša, kad šimet Sibirijoje esą labai šalta žiema, kokios senai kad nebuvo. Šalčiai pasiekia net 44 laipsnius žemiau zero pagal Reumerį. Keletas žmonių jau sušalo.

BURCEVO LAIKRAŠTIS.

Rusų laikraštis „Rieč“ praneša kad Burcevas vėl kėsina leisti savo laikraštį „Byloje“, kuriame jis savo laiku iššaukė didžiausias senseacijas atidengdamas visą eilę garsių šnipų ir kartu Azeva. Rusų valdžia sako leis jam leisti laikraštį, bet jis turi prizadėti, kad netalpinsis tokias žinias kaip pirma, o tik talpinsis literatiškai-historinius straipsnius.

VILNIUJE VOKIEČIAI ŠEIMYNINKAUJA.

Užėmę Vilnių vokiečiai stengiasi paimti į rankas netik vyriausią valdymą, bet net ir mažiausias smulkmenas. Jie paėmė savo rankosna visą proviziją, gyvulius, įsteigė konservų dirbtuvę, net su-naudojo visas išmatas.

Paskui vokiečiai varu verčia Vilniaus gyventojus dirbti del vokiečių armijos, siunčia kasti ap-

Vokiečiai Lietuvoje Šeimyninkauja

Iš mūsų Komiteto ingaliočio suteiktų žinių, kurių duodame pirmajame šio numero straipsnyje, matome, kad Lietuvoje viskas labai pabrango.

Kodel? Vokiečių kariumenė, užėmus Lietuvą, be pasigailėjimo plėšia.

Dar prieš du mėnesiu mums Stokholman atsilankius, teko iš pačių vokiečių spaudos sužinoti, kad vokiečių kariumenė iš pradžių mito, iš vietos gyventojų prisiplėšusi produktų. Tad pripažindami, vokiečiai pateisino savo grobimą kelių blogumu. Gir-di, tokie biau rūš Lietuvoje keliai ir taip greitai kariumenė ėjusi pirmyn, kad visko privežti negalima buvę.

Kaip sužinojome, dabar iš Amerikos laikraščių, pacitavusių iš „Naujos Lietuvos“ ir „Naujos Lietuvos“ vokiečiai, jau pataisę kelius, gabena iš Lietuvos, ką tik gali: javus, galvijus, pašarą į Vokietiją. Tuo tarpu iš Prūsų Lietuvos uždrausta gabenti bent kokius produktus. Taigi aišku, kodel taip viskas pabrango.

Pasinaudodami proga, vokiečiai kertą Lietuvos šimtametės pušis, eglės ir gabena jas. Štai ką Prūsų Lietuvių laikraštis rašo apie mūsų girių naikinimą. (Dedame netaisę nei kalbos, nei rašybos daug. — Red.) „Selininkystė ant Nemuno šimet kuone visai išsėjos. Šale kelių sėlių iš vokiškojo Nemuno valščiaus ir jos šalinų upių bei Minges parėjo tik pernai rudenį kelios sėlės iš Maskolijos. Iš tos priežasties buvo didysis skaitlius prie Nemuno esančiųjų medžių malunų iš dalies be medžių ir be darbo arba turėjo darba labai sumažinti. Selininkystė ant Nemuno buvo taip gerai kaip visai pasiliovusi.

Ateinančiame mete bus tuom dalyku visai kitaip. Mūsų valdžia leis šią žiemą maskoliškame Nemuno valščiuje didį šmotą medžių pakirsti ir nuleidimui į Prusiją pritaistyti. Jau dabar apsakė vokiškoji valdžia del Lietuvos pardavimą 50,000 festmeterių didžiū pušų, o po trumpo (laiko) pareis dar didesni zopostai ant pardavimo. Pirmas zopostas bus netoli rubežiaus šiaurpus nuo Nemuno prie Jurbarko nukirstas, arti vandens taip, kad nugabentimas visai ypačiai lengvas ir pasabnas bus. Didesni zopostai yra prie Augustavos kertami. Tokiu budu yra už malunus prie Nemuno apstingai rupinta. Prie to reikia atsimentinti, kad šitie medžiai ir atbudavojimui maskolių nudegintųjų padvarių bei kiemų labai naudingi bus. Ale ir selininkai bei šiporei turės prie to darbo pelno. Bus už tai rupinta, kad iki Vasario ateinančio meto viskas inkirsta, kas reikalinga. Noriu linkėti, kad per tai ugnakuras atpigs, kurs dabar jau vos beinkandamas.“

Mi.

(„Liet. Bals.“)

Vokietijos paštas etapų srytyje Vyriausiojo vado rytuose.

Vyriausiajam vadui rytuose pavestosis šalys vėl ima taisyties. Šitai dabar nužengė naują žingsnį pirmyn: butent nuo sausio 15 kasus ir tt.

Taip pat jie pasirupino ir miesto švara. Ant gatvių intaisytos spjaudyklės, gatvės geriau prižiurimos ir tt.

Dabar Vilnių vokiečiai drutina š visų pusių, matomai jie laukia, kad juos rusai kada nors čion už-

dienos Vyriausiajam vadui rytuose pavestose etapų srytyje įsteigę „Kaizerišką vokiečių paštu ir telegrafų valdžios įstaigą.“ Jos valdyba Kaune.

Šita nauja įstaiga po kariumenės tos sryties gyventojams nekariviams galės būti labai naudinga. Nėsa po ilgo karės laiko jie dabar tikrai vėl galės stoti susinešimam su pasauliu, ir tas bus tikrų ir patogiu budu. Šitas vyksnis yra tyčia sumanytas ir ypatingam labui ir reikalams žmonių nekareivių.

Žinia, negalima iškarto inkurti valdžios pašto kiekviename kaimelyje, kaip tad yra Vokietijoje. Tokio daikto gyventojai po rusų valdžia, rodos, niekadės nėra turę. Bet vis didokame vietų skaitliuje, tuoj pačioje pradžioje atvers valdžios pašto įstaigą. Dar didesnis yra tokių vietų skaičius, kur, reikalui atsiradus, atvers pašto butus kiek vėliau. Pirmųjų vietovių vardai šitie: Gardinas, Suvalkai, Kaunas, Vilnius, Šiauliai, Panevėžys, Liepojus, Mintauja ir Baltstogė. — Gi Augustavai, Alytui, Vilkaviškiui, Kelmėi, Aizputei, Ventei, Bauskei, Šolkai ir Bielskui ten pat veikiančios karės pašto įstaigos derės, šalia kariumenės susinešimo, taipgi susinešti šalies gyventojams. Vietos, kame vėliau bus atidaryta valdžios pašto įstaigos, yra šitos: Senai, Kalvarija, Marijampolė, Naumiestis, Kretinga, Sėda, Akmenė, Joniškis, Telšiai, Kuršėnai, Seduva, Žėžaičiai, Kėdainiai, Pajuris, Jurbarkas, Rašciniai, Januvas, Grobinas, Kuldīga, Talsena ir Tukumas. Taigi visos bent kiek žymesnės vietos gaus — ar tai tuojan, arba po trumpo laiko — žmonių nekareivių gerovei skiriamąjį paštinį susinešimą.

Žinia, jog, karės aplinkybių delei, bus šiokių-tokių suvaržymų. Laiškuose ir visame paštu susinešime tesivartos vienatinė vokiškoji kalba — delei neaplenkiamai reikalingos laišku cenzūros. Taip pat savaimė suprantami ir kiti vis cenzūros reikalaujamieji atsargumo žingsniai. Paštas priims atvirus paprastus arba išrašytus laiškus, paprastas — ne telegrafiškas — perlaidas, telegramus iki 15 žodžių ir laikraščius. Leidimas siuntinėti telegramus gali būti vėl atsaukiamas. Visus pašto siuntinius turi apmokėti patsai išsiuntėjas, užlipindamas pašto verčios ženklų su antspauda „Postgebiet Ob. Ost.“ Juose visa turi būti išrašyta vokiečių kalba. Kalba privalo būti aiški, gerai permanoma. Apie karės dalykus rašyti užginta. Ant kiekvieno siuntinio, taip pat ir telegramuose, siuntėjas turi padėti savo gyvenimo vietą.

Visi laišku siuntiniai ir telegramai priklauso cenzūros. Rašiniai privalo būti rašomi kuotrupiausiai ir negali būti ilgesni per du puslapių ir ketvirčius sulenkto lanko (arkušo). Laiškų volkai (konvertai) turi būti be pamušalo.

Perlaidų atkarpoje nevalia rašyti laišku. Telegramai siusti tebus leista tik tiktai didžiame reikale, kas kartas tą reikalą prirodant pašte. Telegramai reikia žodžiu pranešti apskričio viršininkui — Kauno gubernijoje kariumenės policmeisteriui —, kuris telegramą užrašo ir išpaudžia savo antspaudą. Tada siuntėjas neša telegramą pašto atvaron, užsimoka už siun-

tinį ir čia patsai nuneša pa-
duoti karės lauko telegrafo vie-
ton.

Iš laikraščių bus leista siuntinė-
ti paštu visi pašto srytyje vy-
riausiojo vado rytuose einantieji,
tarpe kurių, žinoma, ir „Dabar-
tis“ bei „Kownoer Zeitung“
visi einantieji iš Vokietijos ir vo-
kiečių kalba laikraščiai ir lenkų
kalba einančiųjų laikraščių
„Dziennik is Poznanski“ ir „Ka-
tolik“.

Pašto įstaiga siuntinius neišne-
šiodins. Paprastus laiškus iš paš-
to atsiims vyresnybė. Jei apskri-
čio mieste yra paštas, tai gyven-
tojai tame mieste turi savo paš-
tinį susinešimą. Paprastus lai-
škus kiekvienas kaimas parsineš-
ina per savo pasiūstintį. Siun-
čiant laiškus į vietas, kame nėra
vokiečių pašto, tai antraše reikia
priduoti priklausomą pašto vie-
ta. Įrašytus laiškus ir pinigų
perlaidas gavikas pats privalo
atsiimti iš pašto atvaros. Jisai
turi parodyti išrodos lakštą ir vo-
kiešką pasą arba vietos viršininko
paludijimą.

Pašto siuntinių apmokėjimo
tvarka šitokia: už užlipintus lai-
škus iki 20 gramų 10 pfenigių, nuo
21 lig 250 gramų 20 pfenigių;
už atvirus laiškelius 5 pfenigiai,
už spausdintus siuntinius 3 iki
30 pfenigių, dėstis, kiek sveria;
už perlaidas iki 5 markių 10 pfe-
nigių, per 5 markių lig 100 mar-
kių 20 pfenigių, ir einant daugyn
10 pfenigių viršaus už kas 100
markių Perlaida galima siųsti li-
gi 800 markių.

Įrašymas atsieina 20 pfenigių.
Telegramai kainuoja kas žo-
dis 15 pfenigių; žemiausia tele-
gramo kaina 1 markį 50 pfeni-
gius.

Šią naują Vyrusiojo vado
rupepingumo ženklą gyventojai,
manome, pasitiks dėkingu pripa-
žinimu ir pasistengs kiek galėda-
mi padėti, kad valdžios paštai
lengvai galėtų išpildyti savo dar-

bus. Tokiuo budu jie labai pri-
sidės prie platesnio šitų svarbių
įstaigų paskleidimo.

(„Dabartis.“)

**Rusai nori Sibyrą apgyvendinti
Lenkų bėgaliais.**

Krakovos laikraščiai praneša,
jog rusai esą pasiryžę Sibyro ry-
tus anais apgyvendinti lenkų bė-
galiais, kurie yra išvaryti iš Len-
kijos, paliepus rusų vyriausiam
kariumenės vadui Didžiam kuni-
gaikščiui Nikolajevičiui, ir nu-
gabenti Rusijos gilumon, kame
vietiniai gyventojai, delei maisto
trūkumo, reikalauja, kad juos
atimtu iš tų vietų. Šitą apgy-
vendinimo sumanyimą labiausiai
remias laikraštis „Birževija Vedo-
mosti“, kuris sakąs: „Gal antrą
kartą nepasitaikys tokios progos
pakeisti lenkais, tuos Kiniečius,
kurie yra įsibriovę į Sibyro rytus.
Šitie lenkai, kurių visas turmas
tėvynėje yra pražuvęs, galėtų to-
kiuo budu tapti Sibyro rytų nau-
sėdais ir butų ten mums apsau-
gos muras prie „geltonąjį pavo-
jų.“

(„Dabartis.“)

Universitetas Vilniuje. Bukha-
reste (Rumunijos sostapilyje)
gauta iš Berlino žinių, kad vo-
kiečiai norį netrukus įsteigti Vil-
niuje universitetą. Tokį sumany-
mą padavęs Lenkijos general-gu-
bernatorius Bezeleris.

Kaune. „Birž. Vied.“ praneša,
kad, pasak pabėgėlių iš užimtų
jų Lietuvos vietų pasakojimų, gy-
venimas Kaune esąs labai gyvas.
Tvirtovė jau kuone visai atnau-
jinta. Darbai varomi labai sku-
biai. Dirbą suvaryti iš apielin-
kių lietuviai-ukninkai.

Mieste viskas esą brangu. Ava-
linės, žibalo ir žvakių visai esą
negalima gauti. Vokiečių markė
kainuojanti 60 kap.

Kaunan atkelta daugybė vokie-
čių įstaigų. Visi butai ir vieš-
bučiai užimti.

Sutvarkytas normalis susineši-
mas geležkelių su Vilniu, Tilže ir

Karaliaučiu.

Šiaip jau žmonės tegalį važiuoti
tik Tilžėn, gi norint važiuoti Vil-
niun ar Karaliaučium reikia gauti
tokį leidimą esą nelengva.

Iki Tilžės vagonai buna užda-
ryti. Šiaip stotyse išleidžiami
tik tie, kurie turi specialį leidimą.

Tilžėje patikriną visų keliau-
ninkų dokumentus. Tuos, kurių
dokumentai neatsako kai-kuriems
reikalavimams, tuojaus gražiną
atgal.

Liandies universitetas Vilniuje.
Vilniuje atidengtas Adomo Mie-
kevičiaus vardo liandies universi-
tetas. Moksinią keturiomis kal-
bomis, bet nesant reikalingų pro-
fesorų kol kas bus mokinama tik
lenkiškai.

(„Nauj. Lietuva.“)

MUSŲ PABĖGĖLIAI

Kostroma. Antrą Kalėdų dieną
Kostromoje bus perengta vai-
kams egrelė, per Naujus Metus
bus šeimyninis vakaras. Jams
sekretorius Zubauskis skaitys re-
feratą: „Dabartinis mūsų stovis“
bus deklamuojama, taippat vie-
tos choras padainuos kelias ta-
tos dainas, gros sava muzika. Va-
karas pasibaigs tautiniais šokiais
ir žaislais, skrajojamu paštu.

Vietinės liet. švietimo Sekeijos
rupesčiu atidaro po Naujų Me-
tų suaugusiems Liet. Kursai Kos-
tromoje. Bus mokama lietuviš-
kai ir rusiškai skaityti, rašyti ir
skaitmenuoti. Jeigu pavyks su-
organizuoti tinkamas mokytojų
personalas, atsidarys ir antras
skyrus daugians prasilavinusiems
pabėgėliams, kuriame bus aiški-
nama liet. gramatika (sintaksė),
visuotinoji istorija, geografija ir
gamta.

Pabėgėlių skaičius nesimažina,
o vis auga; dar ir dabar atvažiuo-
ja vis po 10-12 žmonių per savi-
tę, daugiausia iš Panevėžio ir

Siaulių apskričių.

Pabėgėlių dvasios reikalams pa-
tenkinti čia per šventes atvažiuos
iš Petrapilio Dv. Akademijos stu-
dentas kun. Grigonis ir nuo gruod-
žio 22 d. išbus Kostromoje apie
20 dienų.

A. Vijurkas.

Tverė. Atitaisymas. Laikau pa-
reiga, pranešti, kad Lietuvos
nykštukas, rašydamas 22 „Lietu-
vių Balso“ numerį apie Tverę,
daug kaip apsilenkė su tiesa.
Rašo, sakysim, kad „kunigo Brak-
nės rupesniu turime lietuvių kal-
ba pamaldas Tverės bažnyčioj.“

Į tai turiu pasakyti, kad pamal-
dos buvo įvestos paties gerb. kle-
bono kun. Kanapackio rupesniu,
kuris jau ir seniaus, prieš kele-
rius metus, sakydavo lietuviškai
pamokslus per didžiąsias šventes
lietuviams kareiviams, o suplau-
kus pabėgėliams nėra ko nei ma-
nyti, kad nebutų rupinėjis. Ne
syki manęs teiravosi apie užregis-
truotų lietuvių skaičių, kad gali-
ma būtų pranešti augštesnei vy-
resnybei.

Lapkričio 15 d. nebuvo jokio
iš lenkų pusės kurstymo; vargo-
ninkas jau tris dienas kaip sirgo,
už tad ir bažnyčioje nesilankė.
Jis budamas pats lietuvis kvietė
lietuvaite pasimokytį giedoti ra-
žančių ir kitas giesmes, kas dabar
gana puikiai atgiedama.

Del lietuvių, tai irgi abe-
jotina, ar jos bastosi su karei-
viais, nes beveik visos turi vietas
ir išimtinai yra doros.

Kun. A. Braknė.

Nargeno sala. Čia dirbam dar-
bininkų visokių tautų, tarp kurių
esam ir lietuvių. Lietuviai ir lat-
viai daugiausiai vis pabėgėliai,
karės audros išblaškyti iš savo tė-
vynės, vargstam laukdami karės
galo, kad galėtų grįžti savo
tėvynėn.

Bet labai gaila, kad ne visi
pajaučia dabartinį sunkų laiką,
groja kortomis, ir prasigroja pas-
kutines kapeikas, sunkiai uždirb-
tas, Yra keli ir lietuviai, prasi-

groję kortomis, pragroję savo pi-
nigus ir palikę patys pliki kaip
tilvikai. O tas veda net į vagys-
tę. Neseniai vienas toks prasi-
grojėlis lietuvis ištraukė antram
lietuviui kravinai uždirbtų pinigų
iš kišenės bemiegant 74 rublius.
Prie tokio darbo pats paskiaus
prisipažino, bet jau pinigų nebe-
turėjo. Mat į ką veda žmogų
kortavimas.

Ažuolo lapas.

Barovičiai, Novgorodo gar. —

Lapkričio 16 d. prasidėjo mok-
slas Panevėžio realinėje mokyk-
loje. Moksleivių lietuvių čia yra
14, tai visi atvažiavę iš Vorone-
žo, kurie ten pirmiaus mokinosi ir
gyveno lietuvių bendrabutyje.
Dabar gi apsigyveno visi bendra-
butyje, Tatjanos Komiteto laiko-
mame. Kitas bendrabutis yra
moksleivių lenkų. Laikymas ga-
na geras ir greit viskas aprupina-
ma. Mokykloje vietos dar yra,
(atsidarę tik V, VI ir VII klasės,
netrukus atsidarys IV), mokslai-
viams panevėžiečiams vertėtų pa-
sinaudoti proga sugrįžti į savo
mokyklą. Tikybos lekeijos irgi
yra, neseniai atvažiavo kap. kun.
Šultė. Tik bėda, kad nėra nei
vieno tikybos vadovėlio lietuvių
kalba. Ateina vienas egzemplio-
rius „Liet. Bals.“, kuris kiekvie-
ną kartą laukiamas ir skaitomas
su nakantrybe, tai vienintėlis šal-
tinis, iš kur galima sužinoti apie
gyvenimą ir veikimą po visus
rusus išsiblaškiusių lietuvių.

(„Liet. Bals.“)

Eutaporija, Kryme. Jau tre-
čias mėnuo kaip čia gyvenu. Gy-
venu tarp įvairaus etnografiško
gyventojų sąstato: rusų, graikų,
karaimų, turkų, estų, vokiečių,
lenkų ir tt. Gyventojų Eutapori-
joje yra apie 80 tūkstančių. Len-
kų (čia visus katalikus lenkais
vadina) yra apie 10-12 nuosimė.
Eupat. yra kurortas ant paties
Judųjų marių kranto. Vasaros
laikė privažiuoja daug lignonų.
Yra bent kelios gerai įrengtos sa-
natorijos.

Jurės krantas labai lygus, ne-
gilus ir be vieno akmenuko. La-
bai puikus limanai. Teko man
buti kaikuriuose čiabuvių gyvento-
jų šventyklose, kurių čia nemažai
yra. Labai puiki ir turtingai pa-
puošta karaimų kenasa. Totorių
Džiutma-Džami (pastatyta 1552
m.) savo išvaizda ir styliumi pa-
naši į Konstantinopolio Aji So-
fiją. Lanko ją tikrai vyrai. Mo-
terims, į kurias musulmanai žiuri
su paniekinimu, užgimta eiti į ją
melsties. Priemenėj nusiauna ir
nuplaua vandeniu kojas, eidami
į mečetą.

Yra ir katalikų bažnytelė, ku-
rijoje šventadieniais nuo 10:30 v.
iki 12:30 v. laiko pamaldas arme-
nai-katalikai. Jų kunigas su bar-
zda ir vedes. Nuo 12:30 v. pa-
maldos lotynų apeigoje. Nuola-
tinio kun. čia nėra. Tuo tarpu
čia gydos kun. Stan. Duchalskis,
jei neklystu, jisai ir atlaiko pa-
maldas. Vargonininkauja viena
ponia. Žmonių prisirenka iki 70
—80. Evangeliją skaito lenkiš-
kai ir vokieškai. Pamokslas len-
kiškas netik kalba, bet ir dva-
sia. 8 lapkr. dienoj N. P. šv.
P. M. per pamokslą kunigas tarp
kitko papasakojo, jog Panelė
Švenčiausioji esanti lenkų kara-
tai dadedi prekės, bet vis vien
mažiau duodi negu ji prašo.
Tai matai kame mėsininko visas
gabumas. Ir kostumerka užganė-
dinta ir bosui geras.

— Tai šitaip.

— „Yes.“

— Nesitilkėjau.

— Bet tegul mano papasakoji-
mas buna užmirštas.

— Na, jau gerai, — prizadė-
jau.

Eidamas namon vis man galvo-

Iš Latvijos.

**Rygoj šaukiami 1918 m. nau-
jokai,** gimę 1897 m., kurie ramia-
me laike tebutų buvę šaukiami
1918 m.

Jie dabar bus šaukiami 1916
m. Kada tikrai reikės stoti ka-
riumenėn, Rygos karės viršin-
kas paskelbs vėliau. Gi dabar
teišpildyti tik pranešimai.

Naujokams reikia prisirašyti
skiriamame laiko susirinkimo
punkte pas apskričio karės virši-
ninką.

Rygoj gyvenantieji bežemiai
(144 jst. str. apie kar.) ir pabė-
gėliai iš priešininko užimtų eva-
kuotų vietų, neatsižvelgiant į jų
kilmę ir sąlygas, privalo duoti ži-
nių apie save Rygos miesto karei-
viavimo dalykų valdžiai atėję, į
„Prisutetiviją“ Ryga Mažoji su-
sirinkimo (Sborn.) g. No. 2 nuo
18 iki 22 gruodžio nuo 8 iki 5 v.
pp.

Rygoje gyvenantieji turi nueiti
į prisutetiviją pasirodyti gydyto-
jams Susirink. (Sborn.) g. No. 2.
19 gruodžio š. m. 9 val. rytą, ir
teatsineša laikiniai paliuosavimo
liudijimą (žalios varsos).

Mobilizacija ratninkų 1 ir 2
skyriaus Vidžemio gubernijos pa-
vietuose: Jurjevo, Felino, Valko,
Pernavos, Verro ir Ezelio atidė-
ta nuo 15 gruodžio iki 15 sausio
1916 m.

(„Rygos Garsas.“)

LIETUVOS VARGAI

(Tąsa.)

Žmonės apimti didelio žingei-
dumo netik kareivių klausinėjo
ir keliavo į Marijampolę. Keliau-
dami žmoneliai susitiko žmones
bėgančius iš Marijampolės ir Vil-
kaviškio apsikrovusius nešuliais,
— nešėsi ką tik galėjo su savimi
pasimti. Žmonės ir kareiviai
traukė linkui Kauno ir Alytaus.

Turtingesni ukininkai ir mieste-
lėnai prašinėjo kaimiečių, kad tik
juos išvežtų į aną Nemuno pusę,
siulydami gerą užmokėsnį. Uki-
ninkai irgi žiūrėjo save ir savo
gyvastį, kad tik išgelbėjus. Mat
ukininkai baisiai bijojosi, kad pa-
silikus ant vietos, užėjus vokie-
čiams bus viskas atimta. Tai
žmoneliai tą viską ėmė ir vežėsi,
ką tik galėjo pavežti arba paneš-
ti. Žmonės susirupinę suvargę
bėgiojo vieta iš vietos; ant visų
veidų matėsi gailėstingumo žen-
klai, kad reikia apleisti savas
vieteles ir eiti ten į nežinę...

Rusų kareiviai lakstė irgi lyg
proto nustoję po ukininkus ir ra-
gino greitai važiuoti vežti ka-
reivių reikmenis. Kurie ukinin-
kai norėdavo atsakyti nuo va-
žiavimo, tai kareiviai gąsdindavo,
kad laike 24 val. busią sušaudyti.
Žmonės baimės apimti užmiršda-
vo savus reikalus, ir palikę šei-
mynas ant „Dievo valios“ ažiuo-
davo vežti kareivių daiktus.

Tuli ukininkai, kurie turėjo dar
po keliolika rublių, tai kareiviams
pakišdavo kiek; šie ukininkų pa-
liuosuodavo. Musų sodžiaus uki-
ninkas Jurgis Lelešius davė rusų
kareiviams 10 rublių ir jis tapo
paliuosuotas nuo vežiojimo.

Rusų kareiviai paskui besi-
traukdami, žmonėms sakė, kad
vokiečiai vėl į Lietuvą ateina
ir bus jie daug blogesni negu pir-
miau buvo Lietuvoje, (tas išpildė,
ką vėliau matysite).

Sulaukus vasario 12 d. 1915.,
jau mažai buvo matyti rusų ka-
reivių bėgančių nuo vokiečių, tik
matėsi minios žmonių su nešuliais,
bėgo kad nepatekti į vokiečių ran-
kas. Vokiečiai tuomet buvo 8
varstų atstu nuo Marijampolės.
Rusai traukdami atgal, nedarė

FELJETONAS

GABUS

Puikus ketvergo vakaras: saulė
paskutiniaus savo spinduliais atsi-
sveikino su augštais miesto mu-
rais ir dingo už kalnų. Ant dan-
gaus pasiliko lyg gaisro ženka-
las: tai sauleleidis.

Užsibaigė mano dienos darbas;
tapęs liuosu traukiau link namų.
Eimant pro mėsinės krautuvės ša-
lį, puolė galvon mintis, kad man
reikia jon užėti ir nieko nelaukęs
žengiau vidun:

— Gerą vakarą, Antanuk! —
smagu balsu susūko Zigmas.

— Gerą, gerą Zigmai.

— Ką tamista norėsite? — už-
klausė Zigmas.

— Aš noriu užsimokėt. Ar
daug mano išimta?

— Rasi gavote darbą, kad atė-
jote užsimokėti?

— Taip, gavau. (Imdamas
kningą užklausė.):

Jūs valandėlę pavartęs išimta
kningų sako:

— Dvidešimt keturi dolariai ir
dvidešimt devyni centai.

— Bet... Mano skaitlius su Jusų
nesutinka, — paaiškinau Zig-
mui.

— Nesutinka? — paantrino
Zigmas. — Tai kiek jusų sąskaita
rodo?

— Aš negaliu sakyti, kad aš ge-
rai esu suskaitliavęs, bet štai ve-

ta kningutė.

Rodau Zigmui kningute, į kurią
pats Zigmas, kiekvieną rytą pa-
žymėdavo už kiek ką paimdavo.

Peržiūrėjau tris kartus ir vis
tik radau dvidešimt keturis dola-
rius ir dvidešimt penkis centus.

— Tai tie keturi centai ar pas
mane ar pas tave, mes del jų ne-
sipešime, — Zigmas sutiko su
mano skaitline.

Atsidaro duris ir ineina aug-
šta su susivėlusiais geltonais
plaukais moteris. Zigmas puola
prie jos ir klausia:

— Ką tamista norite?

— Duok penkis svarus rudyto
kumpio, — paprašė moteris.

Zigmas nukabino nuo kokių
dešimt svarų kumpį, paėmęs peilį
perpjovė, per kaulą pabaigė
pjuklu ir padėjo ant svarstyklių.
Penki svarai, kaip iš pypkės, nei
vieną aną nei mažiau nei dau-
giau. Ineina ir antra moteris,
biskį žemesnio ugio ir vėl tas
pats.

— Meldžiu duot du ir pusę
svaro steiko, — paprašė.

Zigmas paėmė didelį šmotą,
pradėjo pjaustyti.

— Du ir pusę svaro ne, per
plauką nei į vieną pusę — tarė
Zigmas.

Aš labai nustebau, kad Zig-

mas taip gabus prie savo darbo,
ir sakau:

— Tai Jūs esate gerai išsilavinę
darbe.

— Kodel? — žingeidžiai už-
klausė Zigmas.

— Taigi, matai, davėte dviems
moterims mėsos ir iš akies lyg
ant svarstyklių pataikote nupjau-
ti.

— Prie to nereikia jokio ga-
bumo, kiekvienas tą gali padaryti,
jei tik padirbs kiek. Bet prie
šio darbo turi būti žmogus ga-
bus, — pasididžiavo Zigmas.

— Tiesą tamista sakai, turi
buti gabus sverti, skaitliuoti ir
kalbėti. Tai gabumas.

— Ką gi tamista skaitai už ga-
bumą? — teiravausi.

— Aš skaitau gabumų tą, kad
žmogus intinkai visiems savo „kos-
tumieriams“ ir mėsinės savinin-
kui; tik tada tai esi gabus —
paaiškino Zigmas.

— Ir aš tą patį kalbu — aiš-
kinau Zigmui, kad viską gerai
atlieki, tai visiems ir intinkai.

— Ne, vienu geru atlikimu dar
visiems negali intikti ir negali
but jų mylimu.

— Mylimu nėra ko norėti buti,
nes kiekvienas už savo pinigus
perka, tai turi jam ir patarnau-
ti — perspėjau Zigmą.

— O, kad tu žinotum, kaip aš
esu dangelio mylimas, tai stebė-
tumėsi, — pasididžiavo Zigmas.

— Gal but, kad tamista esi
dangelio mylimas, bet ne tikrai,
pavirsutiniai.

— Aš esu mylimas mano „kos-
tumerkų“, — didžiavos vėl Zig-
mas.

— Už ką jos tamistą gali mylė-
ti?

— Už ką jos mane myli?! Už
mano miklų liežuvi. Kuomet aš
einu per stubas rinkdamas už-
salkymus, tai man vis gerai už-
pundija. O tas juk ir yra mylė-
jimu.

— Tai gal tamista joms dainuo-
ji, juk sakei, kad turi miklų lie-
žuvį, — juokavau iš Zigmo.

— Cha, cha, cha, — juokėsi jis.

— Matai aš visoms duodu prekių
daugiau už vieną du ar daugiau
centus ir jos už tai mane myli ir
gerai užpundija.

— Bet argi gali būti toks kvai-
las mėsinės šavininkas, kuris ta-
ve laikytų? — nusistebėjęs už-
klausiau, — Juk tu jį apgauni.

— Mano bosas mato, kaip aš
joms duodu ir jis nieko nesako,
— atrėžė.

— Bet tai tavo bosas turėtų su-
bankrutyti.

— Na, kaip geram draugui aš
pasakysiu. Matai aš eidamas per
stubas žiurau ar kuri nors iš gas-
padinių neturi namieje svarstyk-
lių. Kuri turi tai tai dadečų
negalima. Kuri gi neturi, tai
dadedi prekės, bet vis vien
mažiau duodi negu ji prašo.
Tai matai kame mėsininko visas
gabumas. Ir kostumerka užganė-
dinta ir bosui geras.

— Tai šitaip.

— „Yes.“

— Nesitilkėjau.

— Bet tegul mano papasakoji-
mas buna užmirštas.

— Na, jau gerai, — prizadė-
jau.

Eidamas namon vis man galvo-

je sukosi klausimas, koki žmonės
yra gabūs. Gabus tai yra gabus.
Ir toki „gabūs“ šiandien pa-
saulį valdo. Taigi ir pasaulis
„gabus.“

R. Skruzde.
(„Rygos Garsas.“)

A. A. T.—čia.

jokių nuostolių gyventojams, ne degino namų. Bet užtai vokiečiai tą pačią dieną inėję Lietuvon parodė „žmogiškos miširdystės“ ranką ir Vilkaviškio apielinkėje sudegino du dvarus ir ukininkų namus. Taip pat ir Gižų apielinkėje tą pačią dieną sudegino kelių ukininkų namus. Rusų kareivių čion visai nebuvo.

Vokiečiai, kad gudrus, tai visur gudrus. Jie atlikę sudeginimo darbą, per savo laikraštį „Gruendenz“ paskelbė, kad rusai traukdami padegę daug namų. Ir jie (vok.) daug savo žiaurių pasiėgimų su Lietuvos žmonėmis, nuversdavo ant rusų, ir pasauliui parodėdavo rusus biauariausioje sviesoje, o jie save pasiskelbia „angelukais.“ Kad taip yra, tai faktas: daug Lietuvos žmonių tai paliudys.

Vokiečių lakunai pasirodė ore, ir pradėjo lankioti žvalgydamiesi kur randasi rusų kariumenė. Vokiečiai prisitartinę prie Marijampolės, susistatė kanuoles ir pradėjo šaudyti į miestą. Žmonės persigando, pradėjo bėgti iš miesto. Daugelis kanuolių šuvių puolė ant miesto. Nuo kanuolių šuvių ir granatų sproginimo visoje apielinkėje žemė drebėjo be perstojiimo. Žmonės, kurie buvo likę toje apielinkėje verkė ir dejavo, moteris iš išgasties plaukus rovesi nuo galvų ir nežinojo kur pasislėpti.

Rusų kariumenės jau Marijampolėje nebuvo, nors vokiečiai smarkiai kanuolių šuvius leido, bet iš rusų pusės nebuvo kanuolių trenksmo. Vokiečiai nejudami, kad rusų nėra Marijampolėje, susikraustė į miestą ir apstatė miestą tvirta sargyba.

Vasario 13 d. vokiečių kariumenė pasklydė po visas apielinkes. Atjoję ir į mūsų kaimą (Vikeriotiškius), vokiečiai pasirodė esą dideli žiauriniai ir pridare ukininkams daug blėdies. Bus neprošalį paminėjus vokiečių pasielgimą mūsų kaime. Atjoję vokiečiai ant nakvynės, tuoj susistatė arklis klūne ir tvartuose ir nieko neprašydami pašėrė juos grūdais kokius tik rado. Suėję triobon, pareikalavo, kad duotų jiems valgyti, tuomet aš buvau trioboje su savo broliu ir p-ne Lilešiene su tarnaitė. Tuo juodvi pagamino valgyti kareiviams ir buvo manoma, kad jie bus pilnai patenkinti. Bet kur tau! Nakties laike apie 9 val. kareiviai pradėjo jieškoti p-nios Lilešienės su tarnaitė, (p. Lilešius buvo išvažiavęs kelionėn ir jo namieje nebuvo) ir atrado miegant seklyčioje. Moteris seklyčio duris buvo tvirtai užsiračiusios, kareiviai negalėdami durių atrakinėti, atsimešė buomę ir duris išmušė. Tarnaitė nujautė su kokia misija kareiviai užpuolimą daro, griebė už kedės ir rėžė į krutinę kareiviui, po tam išmušė seklyčios langą, ir išlindusi leidosi bėgti. Lįsdama per langą smarkiai susipjauštė rankas ir kojas. Mergina bėgo per sniegą basoms kojoms, tik palikdama raudonas pėdas, nes išvisos jos, iš kojų ir rankų bėgo kraujas. Kareiviai vijosi. Šios merginos vardas p-lė Elžbieta Zukauskaitė iš kaimo Grininės. Ji baimės apimta bėgo tris varstus ir jai pasisekė ištrukti iš vokiečių vulgariškumo. Pone Lilešienė buvo nešėia moteris, visai prie trumpo laiko. Ji irgi nepasidavė vokiečiams iškoneveikti, bet išbėgo laukan ir tamsoje pasislėpė. Lauke p-ne Lilešienė pradėjo smarkiai šaukti-verkti. Tuomet pabudo vokiečių oficerias ir pradėjo barti kareivius už norėjimą prievartos darbą atlikti, (mat oficerias su-

KORESPONDENCIJOS

HARRISON, N. J.

„V. L.“ tulas p. J. C. Berzelis gan smarkiai bėra korespondentą Kaimietį ir bažnytinį chorą, buk neišpildę savo pasižadėjimų kas link surengto vakaro Sausio 8 d., kuomet p. Račiūnas rodė kruto-muosius paveikslus, kur dalis pelno buvo skiriama nukentėjusiems nuo karės. Na, bet tai atsakysime į tai.

Pirmiausiai p. Račiūnas neklausė „Birutės“ choro, kam jis skiria pelną, tik atspausdino taip, kaip jo programos yra priruostas visam metui. Paskui čion visai ne tas programos buvo pildomas kaip kad p. Račiūno pagarsinta. P. Račiūno plakatomis pasinaudota, kad pranešti žmonėms, jog bus ir jis vakare: nejaugi turint vienas plakatas reikia spausdinti kitų del mūsų trukumų; tą nepadarytų nei p. Berzelis. Matomai p. B. nebuvo tame vakare, kad to nežino, arba jei jau ką užginčija, tai bent gerai pasiteirautų.

Paskui vėl ar nebutų daug geriau jei korespondentas čionai ant vietos chore pasiteirautų, tas būtų daug geriau. Korespondencijų ir tai dar aštrokų korespondencijų rašinėjimu juk chorui tvankos nepadarysi.

Bet juk neapsimoka ginčams laiką leisti, verčiau pranešiu atskaitą. Po to vakaro tuojaus buvo susirinkimas kur pasirodė, kad tas vakaras davė viso įplaukų \$76.90, o išėigos išnešė \$53.10. Taigi pelno likosi \$23.80. Iš tų pinigų p. Račiūnui reikėjo užmokėti \$1.40, tai choras turėjo pelno \$22.40. Iš tų pinigų \$5.00 nutarta pasiūsti į Tautos Fondą ir tam nuskirti žmonės F. M. Petrušionis ir A. Gerulaitė. O delko taip jis rašė, tai geriausia-me atsitikime galima daleisti, kad jis rašė pirm susirinkimo. Taigi su pabarimu reikia visuomet palūkėti, nes kaip kad dabar, išėjo vien tik korespondentui B. nesmagumas. Gi žeminti „Birutės“ chorą, tai visai negerai. Pagaliau kas jį gali nužeminti, jei jame priklausanči vaikinai ir merginos labai gražiai apsieina, jei jats choras yra jau atsizymėjęs. Taigi dabar viskas aišku. Aš su Geruliete juk negalėjome pirmiau padaryti tą, kas tik paskui buvo nutarta. Aukos pasiūstos per „Kataliko“ redakciją su trumpa korespondencija.

F. M. Petrušionis.

AMSTERDAM, N. Y.

Čion randasi į 2,000 lietuvių. Drangysčių bei kuopų apie 20, daugiausiai tai katalikiškos organizacijos. Bet veikimo čion galima sakyti jokio nėra: vasara piknikai, o žiemą baliai ir snaudulis. Iš tautišku dr-čių reikia paminėti Liet. Sunų ir Dukterų dr-tes, kuri daugiausiai darbuojasi; ji renka pinigus nukentėjusiems del karės. Ji surinko virš

prato kareivių sieki). Ir oficerias tuom pat laiku pasiepė moterį, kad ji daugiau nemėgintų nakties laike rėkauti, bet jam duotų išmiegoti ir moteriškai prisakė, kad ji būtų trioboje ir neitų kitur.

Šiam atsitikimui, panašių yra tukstančiai. Gal tuliems žmonėms šitoki vokiečių darbai bus nepatiktėni, bet pasibaigus kare, kurie žmonės dar liks, tai praneš dar biauresnių dalykų, ką yra vokiečiai atlikę.

A. Brundza.

(Toliaus bus.)

1,000 dolarių.

TMD. kuopa rengia vakarus ir truputį darbuojasi. Ukėsu klubas — tai tik rupinasi savo pašalpa ligoje. LSS. labai silpnai gyvuoja.

Kaip visur taip ir pas mus nėra tikro sutikimo, nieko negalime bendrai veikti, o jis čionai labai reikalingas, ypač reikėtų padaryti gerai prasidėjus pavasario gražiams orams. Čion reikėtų pasistatyti gerą svetainę, be svetainės juk nepatogu. Jei draugystės tik galėtų susitarti, tai svetainę lengvai galima būtų pastatyti. Prie vienybės viskas galima būtų padaryti. V. S. D.

LAWRENCE, MASS.

Vietos anglų laikraštis „Tribune“ iš vasario 11 dienos, š. m. štai ką pažymėjo ant pirmo puslapio ir dar didelėmis raidėmis. Tą „pažymėjimą“ jis vadina juoku. O „juokai“ štai koki: ant Lawrence gatvės po 160 num. gyvena šeimininkas Frankonis. Pas jį yra ant „burdo“ keletas vyrų. Tarp jų vienas pavarde M. M. Stakionis. (Jis yra jaunas vyras, truputį apsitrynęs; „Laisvės“ korespondentas ir vietos LSS. 64 kp. raštininkas.)

Kaip ten besikalbant Frankonis Stakionį pavadino socialistu. Tada Stakionis, nieko daugiau nesakęs, rėžęs Frankoniui į „snukį.“ Pastaraisi užvedė bylą ir Stakionis vasario 11 d. už tai užsimokėjo 5 dolarius. M. B.

Čionai yra M. D. A. Vartų dr-tes, kuri tapo uždėta rudenį 1905 metų, dabar ji jau turi apie 300 narių ir 3,000 dolarių bankoje. Ši draugystė yra gerai pasiturtinti ir gerai veda dalykus ir kiekvienas lietuvis gali jon prigulėti. Ji išmoka laike mirties po 125 dolarius, laike gi narjo žmonos mirties išmokama \$50. Ligoje gi mokama po \$6.00 savaitėi.

Sausio susirinkime tapo svarbi tyta daugelis klausimų. Svarbiausias yra: kiekvienas narys kitur gyvenantis turi išimti iš pasportą, už kurį užmokėti \$1.00 metams, tuomet jis liekasi paliuosuojamas nuo visokių pareigų ir ekstra mokesčių. Jei gyvenčių kitur be pasporto ir ligai pasitaikius negautų pašalpos. Kitas svarbus dalykas, tai nutarta paimti kokį nors laikraštį už organą, nes tuomet būtų daug geriau viskas veikti, ir tvarkytis. Mes manytume, kad jei mūs yra 300, tai ir pigiau nuleistų. Paskui mūs komiteto tilptų parašai ir tt. Laikraščio skaitymas juk atneštų mums labai didelę naudą.

F. R. M. Kirmilas.

Vasario 13 d. atsibuvo TMD. kuopos prakalbos. Kalbėjo iš So. Bostono p. Vitaitis. Kalbėtojas savo užduotį atliko gana gerai, publikai patiko. Jis pirmiausiai kalbėjo išmetinėdamas Lawrence visuomenei, kad mažai lankosi ir prakalbas, ir gal kur kitur ant kampų skersgatvių laiką praleidžia. Tas ir tiesa, nes ant prakalbų nedaug buvo žmonių. Toliau jis aiškino TMD. siekius ir jos naudingumą kviesdamas prie jos rašytis. Petraukoje buvo kviečiami senesnieji nariai užsimokėti mokesčių.

Antru atveju kalbėjo apie Lietuvos padėjimą, papasakojo daug liudnų atsitikimų. Privadžiojo, kad tėvai siulė savo dukterį del paleistuvavimo už duonos kasni, ragino žmones gausiai aukauti su-

šelpimui nukentėjusių nuo karės ir tt. Nupeikė Tautos Fondą, kam jis pasiūlė 30 nuosimti. Taipgi nupeikė ir Lietuvos Šelpimo Fondą, kam anas sau skrynelėje užsiraikines laiko pinigus ir nesuničia beduoliams.

Laikė prakalbų buvo ir šioki toki nemalonumai, kurių čion neverta minėti. Pastebėti reikia ne visai patogu merginų apsiėjimą, kurios per daug jau šaipėsi — tas tikty tik kur ant kampo pasišaipyti. Vienok viskas gerai, kas gerai pasibaigia. Taip ir šios prakalbos dailiai pasibaigė.

Veversis.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgiečiai vis pradeda smarkiau veikti. Visokios draugijos, draugijėlės atgija. Visos rengia prakalbas, balius, agituoja, lenktyniauja. Ant South Side bažnytinėje svetainėje rengia klerikalai, o Soho dalyje Lietuvių Mokslo dr-tes svetainėje reigia laisvesnieji lietuviai. Taip čionai visai neseniai atsibuvo socialistų (6-os kuopos) prakalbos. Kun. Mockus kalbėjo net per du vakarus. TMD. kuopa kas mėnesio nedėdienį irgi rengia panašiai; SLA. 40-ta kuopa taip pat, neapsileidžia nei kooperatiška draugija. Norėčiau šiek tiek plačiau pakalbėti apie TMD. 6-tos kuopos prakalbas, kurios atsibuvo vasario 6 d.

Nors tą akarą truputį lijo, bet žmonių tiek daug prisirinko, kad net negalėjo sutilpti svetainė. Buvo pakviestas „Birutės“ choras po p. Grajausko vadovystę kuris ir sudainavo gana gražiai keletą dainelių. Kuop. pirm. p. Katkus paaiškines apie TMD. atidarė vakarą. Paskui deklamavo p-lė Palinkintė ir p-ni Kazlauskienė ir choras dainavo. Paskui buvo prakalba ir renkamos aukos del TMD. knygyno, — surinkta \$9.30. Tą vakarą prie TMD. prisirašė 10 naujų nari ir 5 seni užsimokėjo už 1915-1916 metus. Dabar kuopoje yra 54 nariai. Dabar iš centro apturėta šios knygog: „Širdis“, „Motina“, „Strazdelio raštai.“ Kurios knygog apdarytos, tos puikiai išrodė. Manoma dar platesnė agitaciją padaryti ir be abejonės dar daugiau prie TMD. prisirašys.

Juozas Virbickas.

TMD. 9-tos kp. raštininkas.

BALTIMORE, MD.

Vasario 13 d. „D. B.“ bendrovė buvo parengus vakarą. Vakarą programos: prakalbos, deklamacijos ir paskaitos. Svarbiausiu kalbėtoju buvo dr. J. Šmitas, kuris kalbėdamas apie Europos dabartinę karę pasakė, kad Europos karaliai ir kapitalistai iššaukė tą karę ne del paliuosavimo pavergtųjų tautų, kaip jie sako, bet delto kad išžudyti visą progresyvišką draugijos elementą. Europos kapitalistai ir karaliai matė, kad darbininkų judėjimas ejo vis didyn ir didyn, o tas buvo pavojum jų sostams ir kapitalui, tad jie ir sumanė apšaukti karę, kad nušluoti tuos visus žiedus nuo žemės kamuolio, o paskui vėl sau kelis šimtmečius sėdėti ramiai sau ant sostų. Toliau sako; Amerikos kapitalistai nusiziūrėję į Europos kapitalistus ir pradėjo visą gerklę šaukti: „Ginkluokimės, ginkluokimės, nes ir Amerikai grėšia pavojus,“ bet Amerikos kapitalistų tikslas yra tas pats, kad išžudyti visą jaunimą, jaunas idėjas. Kalbėtojas, kad nuo to bausaus pavojaus apsisaugoti, kvietė darbininkus organizuoti ir P. P. Darbininkų uniją, kuri viena tik yra priešinga karėms, o kaip darbininkai susiorganizuos, tai tada

apsisaugos nuo tų baisių žudynių. Darbininkai tada galės pasakyti, kad jie karių nenori ir kad jos nereikalingos. Dr. J. Šmito prakalba publikai labai patiko, ką liudijo gausus delnų plojimas, o ypač kada kalbėjo, kad mes karių nenorime.

Vasario 14 d. už miesto rado su šalusi lietuvių, Mikulionį. Mikulionis vasario 13 d. buvo išvažiavęs į užmiestį (West Port), o kad ten yra kelios lietuviškos smuklės ir Mikulionis kaipo mylintis gerai išsitraukti, buvo gerai tą dieną išsigėres. Manoma, kad velionis turėjo atsisėdęs užmigti, kur ir sušalo, nes tą naktį, sako, buvo šalčio 3 laipsniai žemiau zero. Tai vis alkoholiaus aukos. Baltimorėj laike 6 mėnesių iš priežasties alkoholiaus jau žuvo 2 žmonės: vienas užsimušė išpuildamas per langą, o dabar kitas sušalo.

P. J.—as.

Kaip tik katalikai subruzdė, pradėjo veikti, tuoj parapijoj kilo daug nesusipratimų, piktumų ir rietenų. Tš visą kiekvienas galėjo užtėmyti „Drauge“ Baltimorės Kronikoje, o vietiniai — susirinkimuose ir bažnyčioje nieko įstabaus kad panašūs šposai pasitaikintų tarpe maišyto plauko ypatų, bet nuostabu kodel žmonės, kurie skaitosi visi katalikais, mylį Dievą kelia tokius nesusipratimus tarpe savęs. Viskas buvo gerai iki šiai žiemai pakol katalikiškasis veikimas buvo vystikliuose. Bet šimet atvažiavus tulam Franciškui Jurui, kuris kar štai pradėjo judinti užnūdusią katalikų visuomenę Baltimorėj katalikų visuomenę, Baltimorėj mai, kerštai ir net grąšiniai. Ir tas viskas kyla, kiek galima užtėmyti, nuo bažnyčios „šulo.“ Jam matomai nepatiko kodel ne jis tą daro. Bet jeigu tam „šului“ p. Juro batai perdideli, tai niekieno kaltė. Patvirtinimui paminėsiu tik vieną atsitikimą padėjęs į šalį visus kitus nudėvėtus faktus.

Moksleivių kuopa, prie kurios priklauso ir minėtasai p. F. Juras, sumanė parengti teatrą 12 vasario. Apsigarsino plakatuose, kad bus teatras, dainos solo ir kitokie margumynai. Bet štai klebonas pradėjo daužyti kumščia amboną, kad niekam nevalia eiti dainuoti ant vakaro, nes neduosias nei piano ir tai už tai kam paniekimo poną „vargonininką.“ — kam nepakviėtė jį akompanuoti. Ar ne juokai! Dainininkė atsisakė ir vakaro programoj dainų nebuvo. Vakarą irgi išėjo pasausokas. Beje, o kad atkeršinsus, p. Grajauskas dar iššaukė į kambarį visus vyčius mokinti chorą, mat kitajp gal but kuris nunešęs kvoterį. Taigi varg. p. G. ir čia laimėjo. Moksleiviai galėjo tai suprasti. Taigi rengdami vakarą nueikite pas p. G-ką, nusimkit kepurę, pasilkoniokit ir tada viską netrukdomi galėsite atlikti patys, o jis vistiek neapsims. Negali!

Baltimorėj rengiamas „Tag Day.“ Tautiminkai susidėję su Tautos Fondo skyrumi rinko aukas iš vieno ir dalinsis pagal daugumą narių. Kuri pusė turės daugiau kolektorių — tai daugiau pinigų gaus. Diena dar tikrai nėra paskirta, bet manoma su rengti prieš Velykas. Taipgi toj dienoj bus pardavinėjamos brošiuros apie lietuvių tautą anglų kalboje.

Š. B. ir V.

GRAND RAPIDS, MICH.

Sausio 13 d. Tėvynės Mylėtojų Dr-jos choras sulošė du teatrų: „Tarnas Inpainiojo“ ir „Salemono Sapnas“ šv. Jurgio dr-jos sve-

tainėje. Aktoriai vidutiniškai atliko savo roles. Taipgi tarpuose pagrajimo Lietuvių benas, ir sudainavo TMD. choras keletą dainų. Buvo ir monologai su deklamacijoms. Publika liko užganėdinta, nes įžanga buvo pigi — vyrams 15c. moterims 10c. Minėtame vakare dalyvavo apie 300 suviršum žmonių ir visi gražiai užsilaikė. TMD. choras žada ir ateityje darbuotis nenulistančiai.

Teatrų Tarnas.

SAN FRANCISCO, CAL.

Tolimuose vakaruose lietuviai ir jau pradėjo darbuotis tautos labai. Paskutiniu laiku per pasidarbavimą p. J. Adams buvo įvykę keli susirinkimai; du įžymiausi susirinkimai buvo atlikti 23 d. sausio ir 6 d. vasario. Sausio 23 d. p. J. Adams ragino visus rašytis į SLA. ir atnaujinti čia buvusių kp. ir nurodė kad čia lietuviai turi vienytis neišskiriant tikėjimo ir lyties; potam trumpai kalbėjo p. V. Akrimavičius nu rodinėdamas lietuvių istoriją mieste S. Francisco.

Publika sutiko rašytis į SLA. ir įsteigimasis susirinkimas buvo vėl laikytas 6 vasario. J. Adams buvo parašęs apie lietuvių judėjimą į angliškus laikraščius, kurie visi atspausdino, tokiu budu ir tie lietuviai, kurie nežinojo nieko apie lietuvius, gavo progą dasižinoti, kad čia lietuvių yra ir jie nesnaudžia. Susirinkiman buvo atėję keli ir mažosios Lietuvos lietuviai (Prusų.) Jie buvo labai linksmi, kad lietuviai storjosi del geresnės Lietuvos ateities.

Į SLA. kp. valdybą išrinkta: pirm. J. Adams, antrasėdžiu, — J. Sawisky, rašt. — K. Norkus, kasierium, — V. Akrimavičius, Izdo globėju — J. Doykus, I. pagelb. — J. Balinsky. Tikimės, kad čia lietuviai vėl sueis į gerą vienybę.

S. Maknovich.

VISKAS GALI BUTI.

(Teorija tikėtinumo.)

— Ar gali buti taip, kad tėvas ir jo sunus turėtų lygų amžiaus moterį skaitlių.

— Ne, — jūs atsakysite.

— Taip, — mes patvirtinsime.

Jei trisdešimties metų tėvas turi vieną metų sunų, tai tėvas trisdešimts kart vyresnis už savo sunų.

Paskui kuomet sunus sukanka dešimtis metų, o tėvui ketures dešimtis, tai tėvas už sunų bus senesnis jau tik keturis kartus.

Toliau amžis tarp sunaus ir tėvo vis mažinasi. Taip, kuomet sunus turės trisdešimts metų, o tėvas šešesdešimtis, tai tėvas bus už sunų vyresnis tik du kartus.

Kuomet tėvas turės devynesdešimtis metų, o sunus šešesdešimtis, tai skirtumas susimažins ligi dviejų trečdalių. Toliau gi dar mažiau. Taip, kuomet tėvas turės šimtą dvidešimts metų, sunus turės devynesdešimts, tai bus tėvas senesnis tik ant vieno bertainio karto daugiau.

Taigi mes geriausiai iš pat gyvenimo galime persitikrinti, kad skirtumas tarp tėvo ir sunaus amžiaus vis mažta. Todėl kada nors turi ateiti laikas kuomet tėvas su sunumi turi buti vienmečiai.

Tokios tai tikėtinumo teorijos prisilaiko mūsų amerikietiška laikraštija.

Sulyg rusiško X.

GERIAUSIA BIZNIERIAMS
GARSINTIS „VIENYBĖJE
LIETUVNINKŲ.“

Kur mūsų išganymas?

Dirbęs, dirbęs visuomenės dirvoje, mūsų veikėjas tankiai ją apleidžia, matydamas, jog vaisių iš jo darbo jokių nėra. Iš tikro, vaisių jokių būti negali, kadangi mūsų liaudis ant tiek tamsi jog nieku būdu negalima jai išaiškinti savotiško supratimo. Ypač bloga todėl, kad liaudis yra nepastovi, pasidėkavojant savo tamsumui, — ji yra taip kaip juri vanduo, vėjo supamas ir nešiojamas iš vietos į vietą. Liaudyje tokios persinėšimo atmainos atsikartoja jausmuose ir supratime. Sunku sakyti, jog ta liaudis turi protą. Štai delei ko pas ją proto mes negalim tikėtis rasti. Daleiskime, žmogus iš mažens auklėjamas, neturėdamas progos apsilvertimui, yra indirtas tokių neva supratimų ir pertikrinimų, tam tikrų aplinkybių verčiamas, kurios pasistengia tos liaudės ar žmogaus pageidautojai savo naudai padaryti, na ir jis lieka tos jam inkaltos minties pasekėju. Niekad tas žmogus nepavedė to visko savo proto sandėliui perkrauti ir apsvarstyti — ar gerai jis daro, ar taip gali būti, ar taip reikia, ar, ant galo, kitaip jau negali būti, tik taip? Jau ir jo išganymas.

Ir jis lieka vergu to, kuris, į jo jausmus betaikydamas, įstengė įkvėpti savo nuomonę.

Bet kaip greitai tas žmogus, ir net visa liaudis, persisupa iš vienos pusės kiton, — mes pamatome, ir vėl mes esame verčiami ma nyti, jog ano pažiūros persikeitė. Kodel jos persikeitė? Gal tas žmogus ją išdirbo, gal beskaitydamas knygą, betyrinėdamas savo pirmuosius persitikrinimus, ištikro priejo prie antrųjų persitikrinimų, — jog pirmieji buvo negerai, — jis permatė jų klaidingumą?

Ne. Klaidos ar klaidingumų tas žmogus jokių negalėjo pamatyti. Bet netyčiomis jis užėjo ant kito žmogaus, kitos rūšies vadovo, kuris dar geriau pataikė jo jausmuosna savo kalba ir iškalbu nu užgauti. Antrasis jo mokytojas aiškiai prirodinėjo pirmojo klaidas ir klaidingumą ano nuomonės; šis gi žmogus jam pilnai turėjo patikėti, ir kaipgi ne, kuomet, jei kur yra klaida, tą tuoj matoma, — o čia jam kaip tik apie ano klaidas ir buvo kalbama bei nurodinėjama. Na, ir lieka tokis besimatęs žmogus antrojo vado vergu, tuo pačiu laiku besidžiaugias išsiluosavęs iš po pirmojo, kuris jį per tiek laiko vedžiojo nežinėje. Vienok ir dabar tas žmogus, parėjęs namon ir atsidūręs ramumoje, nepaėmė tų abiejų žmonių vadų kalbas bei tikrinimus ir nesulygino juos. — Gal jau čia išganymas?

Nespėjęs dar geras su antrojo teorijomis ir gyrimais savo gerumų apsipazinti, tas žmogus jau patenka trečiam vadovui. Anas dar garsiau ir jausmingiau kalbėjo, ir jam jo kalba labiau patiko. Ir šis teisybė sako: anie du jį tik prigaudinėjo. — Ar čia išganymas rasis?

Taip tas žmogus ar žmonės, besisupdami ir belinguodami iš vienos pusės kiton, teisybės visur bejieškodami, ir lieka vergais tų, kurie bando ir mano iš jų padaryti sau pasekėjus ar bent ištikro ką nors su jais pasiekti. Bet tas nėra galima.

Todėl, nuvargęs vienas kitas tokių mažaus pakantresnių vadų, traukiasi nuo arenos, šaukdamas:

„Šia, kame mūsų išganymas!“ Ir jis pradeda išsidirbti sau naują, individuališką kelią, kuriuo, rodos liaudis vien ir gali eiti. Jis pamato liaudies išganymą tik-tai gyvenime, moksle, apsišvietime, tikrame dalykų supratime.

Jis, apsitvėręs save nuo visų kitų, triusiasi vien savo protiškai naudai, manydamas darąs gerą visiems. Na, čia gal yra kiek geru, ir štai kame. Jis, budamas pirmiaus vadovu, kad patraukt liaudį savon pusėn, turėjo žaisti ant jos jausmų, nei kiek nesistengdamas suteikti jai dvasiškos naudos, o tokiu būdu besistengiant liaudžiai gero suteikti, jis ir pasekėjų netektų. Jis todėl pamatė savo klaidą, — kad jis negali, negali toliau taip su liaudžia elgtis, nes naudos jai iš to jokios nebus, jis vistiek jos neapšvieš, labiau todelei, kad net pati liaudis nesistengia suprasti to, ko jai butinai reikia, — bile tik ją kas klabiną-judina iš vietos. Tame ir gerumas, kad jis pasitraukė.

Gerai, kuris žmogus gali pasiliuosuoti iš to sukrumo-maisielienės, — po kurį per ilgą laiką, vadovų betrampomas, maišėsi, — kad imties individuališkai, pagal geriausią savo supratimą švieties ir žengti pirmyn. Tas bene vienintelis butų kelias. Bet juk kas ištrauks tą minią iš ten, kur ji braidžioja, sekiodama visokius vado ir kas kartas pavesdama save kito globon, kas kartas pamainydamas senus savo globėjus naujais?

Liaudis ant tiek šiandien yra nusilpus dvasiškai, kad be kitų globos apsieiti negali. Yra taigi tokių, kurie tik ir varžosi už tos tautos liaudies globojimą.

Bet liaudis turėtų suprasti tai: globojama kudių delei to, kad jis yra silpnas, neišauklėtas ir be globos negali apsieiti — jį turi kas nors globoti. Beprotį ir silpnąprotį globoja tam tikros įstaugos, nes ir jis be kito globos apsieiti negali. Kriminalistas — mes žinom, jei neglobojamas, jis daro bledį kitiems — jis globojamas policijos ir valdžios. Prie kurių šiųjų trijų ryšių priguli pašalinė liaudis?

Ir — „štai mūsų išganymas“ — reiktų paklausus individualų virtusio buvusio tokios visuomenės vadovo žodžiams, sekti jo patarimus.

Bet, kaip jau minėjau, kas tai tamsiai minia šitokią gerą mintį pamėgė, ar galės įskiepyti, kuomet jis laikas nuo laiko tik įvairias jai inkalbamas teorijas pasiima ir yra kitų globoje? Vargiai kas. Tokis individualas, apsitvėręs nuo tos liaudies, krato rankas ant toliau ineiti tos liaudies tarpai, nes jis supranta, jog ir dabar jo niekas nepaklausys, tik gal juokais palaikyti jo kalbą ir visą jo naudingą trisų...

Sudėjęs visą tai, išeina: pirmas, esantis geru ir lyg but galutinai, pasirodo niekai, nes antras išrodo žmogui jų klaidingumą, jieškodamas teisingo kelio išėjimui iš to; antras — niekai, nes trečias parodo jo klaidas, savo pusėje teisybę matydamas ir ją visiems siulydamas. Individualizmas, kuriame individualistas mato visiems išganymą tų pirmųjų vadovų pasekėjams, irgi bevertės, nes tie žmonės to prisiekti negali, nemato kelio linkui tenai; individualizmas jiems naudos ir gi jokios neneš.

Padėjęs taigi pirmąjį viską į šalį, reikia klausti — kame liaudis turi tikrojo išganymo jieškoti? **Veršis.**

A.L.T.S. REIKALAI

Pirmininkas. — R. Karuža, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.
Jo draugas. — J. V. Liutkauskas, 164 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.
Susin. Sekr. — Dr. E. G. Klimas, Philadelphia Hospital, Phila., Pa.
Fin. Sekr. — J. O. Širvydas.
Išdavininkas. — M. W. Bush, 109 So. 5th St., Brooklyn, N. Y.
KOMITETO NARIAI: —
Dr. A. Bacevičius, 161 Franklin St., Elizabeth, N. J.
Inž. M. J. Vinikaitis, 207 W. 109th St., New York, N. Y.
PROGRAMOS KOMISIJA: —
Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main Av., Scranton, Pa.
J. Chmielaukas, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.
J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

ALTS. KUOPŲ RASTININKAMS PATARIMAS.

Sandaros kuopos — tai autonomiškos draugystės, kurios turi uždavinius. Svarbiausius dalykas, savo ypatingas tikslas, siekinys kuris riša juos su Sandaros Centru, jei nepaskaitysime idealinį ryšį, — yra mokestis, — 5c. mėnesiui nuo nario. Yra tai nedidelis mokestis, kurį kiekvienas narys gali lengvai užmokėti. Ne mokestis didume, tačiau yra visas sunkumas, o tik nepatogume su koku surištas mokestis kolektyvams, kuris kliudo paprastiesiems draugijos reikalams. Užmokėti 5c. kas mėnesį, nors neužima daug laiko, — tačiau, kuomet yra šimtas ir daugiau narių, — pusvalandis, ar daugiau atsitrukia nuo susirinkimo paprastų darbų. Jei tas atskirtųjų kiekviename susirinkime — tai, per metus daug brangaus laiko butų išplėsta draugystei bereikalingai.

Sandaros kuopų raštininkas, todėl, turėtų sutvarkyti mokestio kolektyvą sekančiu būdu. Kaip tik draugystė nutaria, istoti į Sandarą ir uždeda ant savo narių ekstra mokestį — 5c. mėnesiui nuo nario — į Sandaros išdą, drėtės raštininkas turėtų tuoj paaiškinti susirinkusiems, kad toksai mokestis išneša nuo nario 60c. ir metus ir kad butų daug patogiau ir nariams ir raštininkui, kad visų metų mokestis butų išsyk užmokėta. Raštininkas, kuomet, sutauptint ir sau ir nariams daug laiko, gi drauge butų paluosuotas nuo rūpinimosi narių smulkiais mokestiais, o visu svarbiausia — tai nariai užmokėdami vieną kartą į metus 60c. atjaustų tą mažiau, negu kad mokėtų kas mėnesį po 5c.

Sukolektavęs mokestį, raštininkas privalo padaryti užsimokėjusių narių surašą ir drauge su juo prisiusti sukolektuotą sumą „Money Orderiu“ ar bankos čekiu į Sandaros Centro Išdą.

Dr. E. G. Klimas.

ALTS. raštininkas.

ANT SANDAROS LAUKO.

Waterbury, Conn. — Vasario 6d. susirinko būrelis lietuvių ir suorganizavo Sandaros kuopą iš 12 narių. Įstojo šie nariai: A. J. Povilaika, P. Stepanavičius, V. Kenausis, J. Zemanaukas (šie visi užsimokėjo už visą metą), J. Aidukonis, P. Osteika (šie užsimokėjo už pusę meto), P. Tiškinas, S. Vasauskas, P. Ramanauskas, P. Mikelinis, A. Jokubavičius, J. G. Jenulionis.

Tokio lietuvių tautininkų upo gal dar niekad nėra mačiusi Kudirkos svetainė kaip ji matė tame paminėtame susirinkime.

Gyvavo tiktai viena taika ir ji atnešė puikus vaisius.

Vienbalsiai tapo išrinkta valdyba: pirm. — Pranas Tiškinas; sekretorium ir išdavininku — Jonas G. Jenulionis.

Ateinant susirinkimas bus vasario 27, 1916 m.

J. G. J. Karplėlis.

PROTOKOLAS SRIOVIŲ ATSTOVŲ KONFERENCIJOS SAUSIO 30 D. 1916 M. BROOKLYN, N. Y.

1. Sausio 30 d. 1916 m. Tony's Hotel, 145 Broadway, Brooklyn, N. Y., 7:15 v. vak. J. O. Širvydas, Vien. Lietuvninkų, redaktorius, A. L. T. Sandaros t. v. kolalicijai organizuoti komisijos vardu atidarė posėdį, pasveikindamas susirinkusius sriovių atstovus ir svečius ir trumpai paaiškindamas, prie kokių aplinkybių ir kokiems tikslams šis susirinkimas įvyko.

A. L. T. Sandaros susivažiavimas sausio 1 ir 2 d. 1916 m. Philadelphia, Pa. daug kalbėjo apie bendrą sriovių veikimą Lietuvos laisvės išgavimo ir jos žmonių šelpimo klausimuose ir išnešė sekančias rezolucijas:

a) Mes pripažįstame, kad pasekmingiausiajam darbu šelpimo Lietuvos žmonių, nukentėjusių nuo karės, ir kovojimui už Lietuvos liuosybę, reikalinga yra visų lietuvių vienybė. Todėl atsiekimui šių dvejų didelių tikslų mes esam pasiryžę dėtis į kolaliciją su visomis mūsų politiškomis srovėmis pasirodytų negalima, tai ant tų pačių išlygų mes dėsime į bloką su žile kuria mūsų sriove, kuri pripažįsta principus Lietuvos liuosybės. Ir delto, susinešime su mūsų sriovėmis šitame reikale, susivažiavimas išrinko komitetą, kuriam paveda tuojaus pradėti darbą ir visa jo bėgi nuolatos pranešti Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros centro valdybai.

b) Tarysusi su kitomis sriovėmis delei kolalicijos išrinkta komisija iš J. O. Širvydo, A. Rimkos ir Dr. A. Dambrausko.

c) Daug kalbėta apie bendrą Amer. Lietuvių Tarybą ir pagaliau išnešta sekanči rezolucija: „Įvykys Amerikos lietuvių sriovių kolalicijai, ar bent blokui, prišieiks vieno bendro išpildomojo Komiteto. Tam tikslui vidurinės sriovės lietuvių susivažiavimas paduoda sumanymą įsteigti visoms sriovėms bendrą įstaugą „Amerikos Lietuvių Tarybą“.

ALTS. išrinktoji komisija, todėl, pildydama ant jos uždėtas pareigas, sausio 10 d. iteikė oficialį pakvietimą socialistams per LSS. sekretorių J. V. Stasinavičių ir katalikų sriovei per kun. F. Kemešį. Pakvietime buvo prašoma jiems parankiausių būdų ir tinkamiausių kelių pasirūpinti, kad sausio 30 d. New Yorkan atvyktų po tris jų sriovių atstovus su kiek galint platesniais ingaliojimais bendrai pasitarti apie tai, ar nebūtų galima dabartiniu momentu visoms sriovėms išvien veikti Lietuvos likimo reikaluose ir tam tikslui įsteigti bendrą Amerikos Lietuvių Tarybą ar kitokių vardu pavadintą įstaugą. Sausio 27 d. ALTS. komisijos susinešimui sekretorius J. O. Širvydas gavo štai kokius atsakymus:

A. Nuo socialistų. „Socialist Party of America. Lithuanian Branch. Philadelphia, Pa. 229 N. 6 st. Jan. 26th, 1916. P-ui J. O. Širvydui, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Gerbiamasis Tamista: — Šinomi Tamistai pranešu, kad LSS. Pildantysis Komitetas didžiama balsų nusprendė nesiusti nuo LSS. jokios komisijos į tautininkų sriovės šaukiamą konfe-

renciją į Brooklyn, N. Y. 30 d. sausio 1916 m. Iš to Tamista suprasite, kad LSS. nemano eiti blokan su ALT Sandara.

Velydami viso labo, liekuosi Su tikra pagarba, **J. V. Stilson,** LSS. sekretorius.”

B. nuo katalikų sriovės. „26 sausio, 1916 m.

Gerbiamasis: —

Į kolaliciją su socialistais aš netikiu. Blokas su tautiečiais butų labai pageidaujamas. Bet vargiai ir jis galės įvykti, kol lygybės principą kitaip suprasime mes ir Tamistos. 30 sausio su Tamistom gal pasimatys kun. Dobužinskas ir p. K. Krušinskas. Vargu jie galės prieš piet. Gal po pietų susitartumėt. Jie neturės ingaliojimo liet. katalikų visuomenės. Tamistos pradėjote tarybas su atskirais žmonėmis, ne su mūsų organizuota visuomene, tad ir pasitarimas didesnės svarbos negalės turėti. Vis delto pasitarti verta.

Su pagarba **Kun. F. Kemešis.** Jau sausio 30 d. paaiškėjo, kad vieton p. K. Krušinsko nuo katalikų sriovės dalyvaus A. J. Staknevičius. Tuo būdu, socialistams atsakius, konferencijon atvyko: Dr. A. Dambrauskas iš Philadelphia, Pa., A. Rimka, „Ateities“ ir „Jaun. Liet.“ redakt. iš Boston, Mass. ir J. O. Širvydas, „Vienybės Lietuvninkų“ redakt. iš Brooklyn, N. Y. — visi trys nuo A. L. T. Sandaros, ir kun. J. V. Dobužinskas iš Newark, N. J. ir A. J. Staknevičius, vyriausis kontraktorius, iš Bloomfield, N. J. — abudu nuo katalikų sriovės.

Beto, konferencijon kaip svečiai atsilankė: 1) Šėgasaukas, 2) Vinikaitis, 3) Čiurlionis, 4) kun. Petkus, 5) kun. Pakalnis, 6) V. Vaitkus, 7) A. B. Strimaitis, 8) P. Norkus, 9) Vilmontas, 10) Ambraziejus, 11) Liutkauskas, 12) Strumskis — visi New Yorko arba Brooklyn, N. Y., ir 13) P. Kulys iš Maspeth, L. L., 14) R. Karuža iš Philadelphia, Pa. ir 15) kun. Švagždis iš Paterson, N. J.

2. Prieita prie prezidentumo rinkimų. Visi penki sriovių atstovai pirmininku vienbalsiai pasirenka vieną iš svečių — M. J. Vinikaitį iš New Yorko, N. Y. Į sekretorių nominuojama ir vienbalsiai išrenkama A. Rimka, o sekretoriaus pagalbininku — kun. J. V. Dobužinskas.

3. Kalbama apie atsilankiusių svečių teises. Vienbalsiai nutarta duoti svečiams patariamą balsą teisę su prašymu, kad svečiai savo teise stengtusi naudotis tik labai svarbiuose atsitikimuose — kuomet turi ką svarbaus pranešti — kad tuom duoti daugiau progos išsikalbėti oficialiams sriovių atstovams. Beto, žodžio gavime oficialiai sriovių atstovai prieš svečius turi pirmenybę.

4. Apie atstovų ingaliojimus A. J. Staknevičius paaiškina, delko jisai atvyko vieton p. K. Krušinsko (šisai negalėjo) ir pabrėžia, kad be ingaliojimų jiedu su kun. Dobužinsku atvyko delto, kad, kaip buvo aiškinta, ALTS. Sandaros komisija kreipėsi su pakvietimu į kun. F. Kemešį, o ne į Tautos Tarybą. Kun. Dobužinskas šitai patvirtina ir praneša, kad jie negalės vesti galutinų tarybų, bet galės maž-daug išreikšti upą keliolikos katalikų veikėjų, taipgi busią galima apkalbėti sąlygas ir pranešti saviems; galutinas tarybas vesti busią galima tik su Tautos Taryba.

5. Svarstoma klausimas: ar

nėra principalių kliūčių, kurios neleistų abiems čia esančioms sriovėms bendrai veikti tam tikruose atsitikimuose. A. J. Staknevičius pabrėžia, kad ne tik su sandariečiais, bet ir su socialistais tam tikruose atsitikimuose jie, katalikai, pasiryžę veikti iš vien. Ir be ilgesnių kalbų visi penki atstovai į pirmininko paklausimą: „ar nėra... ir tt.“, atsakė: „ne nėra, ir bendrai veikti galima.“

6. Antras klausimas buvo: „Kokiuose atsitikimuose ir dalykuose galima bendrai veikti?“ Po ilgesnių pasikalbėjimų ir apsieiktus nuomonėmis visų vienbalsiai pripažinta, kad gali buti maž-daug tris pamatiniai bendrojo veikimo objektai:

1) Selpimas nukentėjusių nuo karės lietuvių arba rinkimas tam tikslui aukų čionai Amerikoje lietuvių ir amerikonių tarpe;

2) rūpinimasi išgauti arba iškovoti Lietuvai laisvę;

3) ekonominė Lietuvos restauracija (atstatymas) kareli pasibaigus, kuri galima bus vykinti per kapitalų ir žmonių organizavimą Amerikoje ir Lietuvoje, per žemių parceliavimą, pramonės įstaugų steigimą ir tt.

Be šių vyriausiųjų momento reikalavimų yra dar imigracijos sutvarkymas ir tt.

7. Apie bendras veikimo priemones smulkiau, del laiko stokos, nekalbėta, bet pripažinta šitoksi dėsni: jeigu susidarytų sriovių kolalicija ar blokas, tai išvien veikti bus galima tik tokiuose dalykuose ir atsitikimuose, del kurių ineimantieji sriovių atstovai išvieno sutiks.

8. Apie kolalicijos arba bloko sąlygas del laiko ir katalikų sriovės atstovų platesnių ingaliojimų stokos mažai kalbėta. Bet apsieiktus nuomonėmis paaiškėjo, kad lig šiol buvo tik daug nesupratimų ir kad galutinai tarties del atstovų skaičiaus busimoje taryboje, rodos, bus galima susitalkinti.

9. Vienbalsiai pripažinta, kad netrukus reikalinga padaryti antras abiejų sriovių atstovų susivažiavimas, kuris jau galėtų apdirbti bendrojo veikimo ir tarybos sąstatos detalius.

10. Katalikų atstovai pabrėžia, kad tolimesnės tarybos gali buti vedamos oficialiai tik su Tautos Taryba. A. Rimka čia pastebi, kad jeigu Tautos Tarybą pastatyti ant lygios lentos su ALT Sandara, t. y. žiūrėti į ją kaip į politikinę sriovės vienybę, ir jeigu prie tam katalikų politikinės sriovės atstovai dar no-

(Žiur. ant 8-to pusl.)

DIDELIS SUVALKIJS ŽEMLAPIS

(Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (koloruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežų tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

„Geriausias žemlapis lietuvių kalboj. — Persistato labai puikiai.“ — Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina VIENAS DOLIARIS su prisintumu į namus.

Reikalaukit pas **J. J. Paukszis & Co.** 120 Grand St. Brooklyn, N.Y.

INDIJOS GUDRYBE

Liuosai išvertė P. NORKUS.

Kiekviena gadynė, kiekviena istoriškojo laiko draugija, nors ji būtų primityviška, nurodo visą eilę praktiškųjų kelių, su kurių pagalba galima ingyti galę valdyti pasaulį, kosmosą. Žinant arba turint tokias paslaptis visiškai galima pavergti jį. Kelias prie tų paslapčių prasideda primityviška pasekamąja magija, kurią vartojo laukiniai ar puslaukiniai žmonės ir baigiasi dabartiniu geidulių apimti visus materialinės gamtos išstatymus. Tie keliai gana įvairūs, jie judina visą dabartinę gamtinikystės mokslą ir tik vienas jų sulyginimas gali pašalinti daug tamsos, kuri apsupa iš visų pusių žmogaus mintį. Ypač pastaruoju metu prieš karę žmonės labai stengėsi apgalvoti tas pasaulines paslaptis, kurios galimos tikrai praregėjimu. Plačiai ir giliai galėjo tas išsivystyti tikrai šalyje, kuri turi gilią ir galingą dvasios kultūrą. Tokia šalimi yra Indija. Toki išguldymą Indijos gudrybės mes randame P. D. Uspensko prieš keletą metų išėjusioje knigoje: „Jieškiniai naujojo gyvenimo. Kas tai joga?“

Jisai pasakoja, kad daug buvo ir yra įvairių legendų ir janziskų pasakojimų apie paslaptingas žinias Indijos gudruočių, filozofų, fakyru ir šventųjų.

Ištikrųjų daugelis faktų parodo, kad daugelis žinių yra šalip tų visų žinių, kurios užrašytos į šventąsias Indijos kningas, padavimus, giesmes ir poetas. Šalip tų visų žinių yra dar kokios tai kitos žinios, kitos paslaptys, kurių negalima pasisemti iš kningų, kurias negalima viešai atidengti, bet tų slaptųjų žinių matoma aiški žymė.

Nemažai speku padėjo mokytoji Europa, kad surasti tas Rytų paslėptasias doktrinas.

Tikra tos slaptingosios doktrinos intalpa pradėjo būti Europai kiek suprantamesnė tikrai tuomet, kuomet pradėjo atsirasti žinios apie jogų (yogui) mokslą.

Jogai (toks žmogus) nieko bendro neturi su visokiais valkiojančiais fakyrais, bemoksliais fanatikais, kurie save kankina, kad ingauti dangiškąjį rojų. Jie nepanašūs nei į įvairios rūšies fokusininkus ar monininkus, kurie už pinigus rodo „stebuklus“, o tie „stebuklai“ paremti ant gabumo prigauti, ir ant išlavino savo kuno atlikti nenormališkumus, o labai tankiai jie dar remiasi ant hipnotizmo. Tikrąjį jogą galima visuomet atskirti nuo prigaviko tuomi, kad jis niekad neįstengia ką nors atlikti už pinigus, turtas jam niekis. Joga ypač galima pažinti pagal jo didelį dvasinį gabumą mąstyti ir sanprotauti.

„Jogų mokslas“ yra budai, su kurių pagalba jogai pasinaudoja išvystymui savo nepaprastų speku ir gabumų. Jogų mokslas paėina iš giliausios senovės. Indijos gudruoliai bandymo keliu priėjo prie išvedimo, kad žmogaus spėkos visosė srytys, visuose apsišėkimuose, gali būti išvystytos ligi begalinumo. Tik reikia žmogui gerai išmokti valdyti savo kuną, valią, protą, jausmus ir geidulius.

Išanalizuodami ir išmokdami žmogų, senovės indai atrado jame (žmoguje) daug, daug paslaptinių speku.

Persitikrinę tame, Indijos filosofai ir mokslinčiai pradėjo jieškoti budus: pirmiausiai kad pažinti pats save, suprasti paslėptuosius žmogaus palinkimus, juos surasti ir dažinti kokioje linkmėje juos reikia išvystyti ir, antra — sužadinti paslėptuosius gabumus ir mokyti jais naudoties gyvenimo kelionėje.

Tie budai ar mokslai, kurie veda prie atsiekimo galybės ant paslėptųjų speku ir gabumų vadinasi jogomis. Joga begalo padidina žmogaus tvėrybą visose žmogaus gyvenimo šakose, suteikia žmogui galėjimą įsigilinti į gamtos paslaptis, susipažinti su amžinybės ypatybėmis ir atminti esybės tikrumą.

Joga prigėlėbsti žmogui kovoti su žodžių apgavinėjimu; jis aiškiai žmogui parodo, kad mintis žodžiais išreikšta negali būti teisinga, kad žodžiuose negali būti teisybės, geriausiame atsitikime žodžiuose gali būti tikrai užsiminimas ant teisybės, gali pa-

rodyti teisybę ant trumpos valandės. Joga mokina rasti paslėptį teisybę žodžiuose, daiktuose, žmonių darbuose, raštuose didžiųjų mokslinčių visų amžių ir visų tautų.

Pirmiausiai joga mokina teisingai ir tikrai daryti viską, ką žmogus daro. Joga mokina žmogų teisingai ir gerai taupyti spēkas. Jis mokina žmogų sanprotinai viską daryti; jis padeda žmogui kilti prie Amžinystės, padeda atiduoti savo darbą Amžinystei. Tas nesulyginamai padidina žmogaus spēkas ir pagerina vaisius jo darbo.

Jogos išmokimas pirmiausiai parodo tai, kad žmogus labai klydo pats savimi. Žmogus persitikrina, kad jis daug galingsnis negu jis manė apie save.

Bet tame pat laike žmogus naudodamasis spēkomis, kurias joga suteikia gali eiti tikrai vienu keliu, keliu prie teisybės ir Amžinybės. Bet jeigu žmogus bandytų eiti kitu keliu, geisdamas tik sau asmenišką laimės ir galybės, geisdamas laikinių daiktų, jei žmogus privers jogą tarnauti žmogaus žemiems žemiškiems, žmogiškiems siekiams, tai pati joga atsikreips prieš jį, sustabdys jį, atims visas spēkas, kurias joga davė, net atims ir paprastas žmoniškas spēkas ir net gal visai jį sunaikins.

Kuomet žmogus, norintis išmokti jogą, paima į rankas nekurius kningas, kurios kaip jam išrodė jis ir pirmiau gana gerai žinojo, staigu jis su didžiausiu nusistebėjimu randa tose pat kningose ką tai begaliniai daug naujo. Prieš jo akis tartum atsidendia begalinis gilumas ir jis su baime ir su nusistebėjimu jaučia tą gilumą, supranta, kad jis pirmiau matė tikrai vieną paviršium.

Šis tai vienas pamatinių turtų, kurių žmogus ingija besimokindamas jogos. Tokio žmogaus pažiūra darosi gilesne ir platesne.

Jogos ypatingumu yra dar ir tas, kad ja iš kart negalima matyti. Nauji horizontai atsidendia prieš žmogų, kuris stengiasi išmokti ir suprasti jogą. Kiekvienas to žmogaus pužengtas žingsnis pirmyn parodo vis ką nors naujo, ko pirmiau nematė. Pradedant jogos mokyti negalima žinoti ką tas mokslas duos.

Jogos mokyti visai negalima, jei žmogaus mintis, geiduliai ir jausmai išblaškyti, kaip kad yra veik pas kiekvieną paprastą žmogų. Joga mokina žmogų, kad kiekviename momente jis mokėtų surinkti savo visas mintis, norus ir jausmus vienon kruvon ir kad tas viskas būtų nukreipta į tai, kas veikiama arba kas norima atsiekti. Tas žmogaus norų, minčių, geidulių ir pajautimų surinkimas kruvon begaliniai padidina žmogaus gabumus, ir pagerina visokio žmogaus darbo rezultata.

Žmogus, kuris nori dasižinoti kas yra joga perskaitęs kelias ar keliolika kningų, labai suklysta.

Apskritas siekinys visų jogų rušių — tai žmogaus pakeitimas, tai praplatinimas jo pažinimo. Visų jogų pamate yra vienas principas, tai yra kad žmogus yra netobula, neužbaigta esybe, ir kad tas netobulumas labai daug gali but pakeistas tobulumu.

Indijų psichologija žmogaus pažinimą arba protą skiria į keturis skyrius:

- 1). Miegas be sapnu.
- 2). Miegas su sapnais.
- 3). Paprastas kasdieninis žmogaus padėjimas (Subjektyvis žmogaus pažinimas užsiveriantis jame pačiame).
- 4). Pabudęs arba pakilęs apšviestas žmogaus pažinimas, kuris yra sąryšyje su Begalinybe.

Prie šitos ketvirtosios apšviestos žmogaus sąvokos, sulig jogų supratimo, turi žmogus siekti, delto, kad tik šitame viename žmogus gali pažinti ar rasti teisybę. Visą ką duoda sąvoka anų trijų rušių, viskas yra netikra iliuzija.

Praktiškieji keliai, kuriais žmogus eidamas gali tą atsiekti, taipgi jogais vadinasi. Tokių kelių yra penki.

„Chatcha-joga“ — tai yra jogas valdantis kuną ir prigimtį.

Jogai tvirtina, kad sveiką ir normališkai funkciuojantį žmogaus kuną labai lengva protui valdyti. Augštesnieji siekiniai visuomet lengviau turės viršų ant sveiko kuno, negu ant nesveiko ir suirusio kuno. Nuo nesveiko kuno žmogus niekad nežino ko laukti. Šalip to dar sveiką kuną ne-

(Toliaus bus.)

M. MOREJUS.

Aptiekorius

JUOKAŽAISLĖ VIENOJE VEIKSMĖJE.

Sulietuvino P. N.

(Tąsa.)

Vaistaitis. — Ar girdi, Jonuk. Man atėjo galvon puiki mintis.

Jonukas. — Labai gerai, labai gerai. Sakykite.

Vaistaitis. — Jonuk, tu ir nežinai koks tu man geras. (Meiliai). Tu geras darbininkas, visuomet ateini į laiką darban. Ir kokią puikią širdį tu Jonuk turi... Tu mane, Joneli, supranti.

Jonukas. — Kol kas dar ne.

Vaistaitis. — Išgelbėk mane.

Jonukas. — Su dideliu noru, bet kaip?

Vaistaitis. — Sakyk kad tu....

Jonukas. — Kad aš per klaidą padaviau vietoj gyduolių, nuodus!

Vaistaitis. — Taip!

Jonukas. — Niekados!

Vaistaitis. — Kodel?

Jonukas. — Delto kad....

Vaistaitis. — Tu toks jaunas vaikas, neįpratęs ir tave taip skaudžiai nenubaus.

Jonukas. — Bet juk visuomet vaistininkas turi atsakyti už tai, kas dedasi jo vaistinyčioje..

Vaistaitis. — Aš tai žinau, bet mielas Jonai, mano likimas kur kas bus palengvintas.

Jonukas. — Bet ne mano likimas.

Vaistaitis. — Meldžiu tavęs Jonai! Praiteij mano likimas.

Jonukas. — O ateityje mano likimas.

Vaistaitis. (Smarkiai). — Tai tu ištikro atsisakai man pagelbėti.

Jonukas. — Tikrai atsisakau. Bet aš gelbėsiu tamistą, kuom tik galėsiu.

Vaistaitis. — Padarykit taip, kaip aš Jūs meldžiu.

Jonukas. — Negaliu.

Vaistaitis. — Tokiu budu kuom tamista man galėsi pagelbėti?

Jonukas. — Kuomet bus Jūs teismas, tai aš liudysiu už Jus.

Vaistaitis. (nusigandęs). — Teismas!.. Ar tu iš proto išėjai! Aš nenoriu jokio teismo. Teismas mane pra... pražudys! Bet kam tu kalbi apie teismą?

Jonukas. — Visuomet taip buna.

Vaistaitis. — Bet aš nenoriu teismo, suprantai. Aš viską darysiu, kad išvengtį teismo. (Pastebėjęs duryse Marytę, kuri ineina vaistinyčion). — Viešpatie, ji vėl atėjo.

SCENA IV.

Marytė ir Vaistaitis.

Marytė. — Išklauskite manęs ponas aptiekoriau! Aš atėjau dažinoti ar dar neperėjo Jūsų piktumas?

Vaistaitis. — Ar neperėjo mano piktumas? O ne! Dabar aš piktas, baisiai piktas!

Marytė. — Tokiu budu man prisieina palaukti. Gerai?

Vaistaitis. (Jonukui). — Jonai! Pašauk policiją.

Jonukas. (Eidamas link durų). — Gerai.

Vaistaitis. (sulaiko jį). — Ne! Palauk! Dabar nereikia šaukti policiją... tokioje valandoje. (Į Marytę). Eik lauk! (Griebia ją už rankų ir išstumia per duris laukan.)

SCENA V.

Jonukas ir Vaistaitis.

Jonukas. — Pažiūrėkite pone! (Rodo į langą).

Vaistaitis. — Kas ten?

Jonukas. (Žiūrėdamas pro langą). — Aš matau Jūsų geriausią draugą Šaukaitį.

Vaistaitis. — Advokatą?

Jonukas. — Taip. Pone, Jūs su juomi turite pasitarti.

Vaistaitis. — Ar jis čion ateina?

Jonukas. — Štai jis. (Ineina advokatas).

(Toliaus bus.)

D-RAS. E. ŽOZANAS.

MOTERIS

JOS GYVENMO SRYTIS IR JOS PASLAPTIS (Tąsa.)

Sėmenis ir kiaušinėlis gali susitikti motinėlyje (moteries organas), triubelėje arba ties kiaušinyne, bet užvis tankiausiai sėklos ir kiaušinėlio susitikimas atsibuna motinėlyje. Sėmeniniai siuleliai, pasidėkavojeant jų judėjimui visuomet galų gale pakliuva ant motinėlės dugno; moteriškas gi kiaušinėlis neturi siulelių, jis pakliuva motinėlės dugnan nuo judėjimo kitų organų.

Nei vyras, nei moteris negal sulig savo noro pakenkti apsisvaisinimui, taip pat nei vyras nei moteris sulig savo noro negali turėti jokios intekmės ant busiančiojo vaisiaus lyties, ant jo fiziškųjų ar dvasiškųjų ypatybių.

Nei vyras nei moteris neturi nei mažiausios intekmės ant busiančiojo kudikio fiziškųjų ar protiškųjų businųjų ypatybių. Tiesa, vėliau galima turėti šiokią-tokią intekmę, bet tai ne laike lytiškojo susinešimo.

Neštumas yra tas laikas, kuomet moteriškė savo kune nešioja vaisių, tai yra nuo apsisvaisinimo iki gimdymo. Taigi neštumo periodas prasideda lytiškoju aktu ir apsisvaisinimu, o baigiasi gimdymu ir tęsiasi maždaug apie 270-280 dienų.

Kaip tikrai moteris apsisvaisina, motinėlyje ir kiaušinėlyje daug kas pasikeičia, ką mes žemiau paaiškinsime.

Nebandydime smulkiai aprašinėti tuos visus pasikeitimus, kurie atsibuna motinėlyje ir ją apsupančiuose organuose, neaprašinėdime nei kraujo tekėjimą, skilvio virimą, nerviškumą, bet tikrai trumpai išguldysime tas ypatybes, kurias atneša neštumas ir nuo ko jos pasidaros.

Palikdami nuošalyje ypatingą jausmą nekurių moterų jau pastojusiu motinomis, kurios sulig jo turi gabumą dasižinoti, kad jau jos yra nešėjomis. Pas moteris svarbiausias neštumo ženklas — tai rustojimas mėnesinių. Šitas faktas taip plačiai žinomas, kad kuomet tik pas moterį, kuri pirmiau visuomet savo laiku turėdavo mėnesines, nustoja mėnesinės, tai jau ji ir skaito save nešėja. Vienok buna atsitikimai kuomet mėnesinės nustoja visai del kitokių ligų.

Vidurių padidėjimas. Šitą apsišėkimą nekurių moteris skaito svarbiausiu neštumo ženklu, bet ir tai gali būti labai tankiai klaidingu ženklu.

Yra moteris, pas kurias laike pirmųjų trijų mėnesių viduriai visai nedidėja, visai nepasikeičia. Tai pasidaros nuo to, kad vaisius augdamas ir motinėlę skėsdamas, išsiskeičia ne lauko pusėn, bet vidurin bei mažajin tazan. Vienok vaisiui toliau vystantės didinasi viduriai, papilvė darosi kietesnė. Viduriai auga augštyn ligi pabaigai devintojo mėnesio. Paskutiniame neštumo mėnesyje viduriai lyg ir atslugsta ir buna tokiam pat augštume kaip ir aštuntame mėnesyje.

Pas kitas gi moteris viduriai iš kart darosi dideliais, bet paskui už mėnesio-kito buna net mažesni ir tas labai tankiai priverčia manyti, kad jos ne nešėjos.

Pas moteris pirmą kart nešėjas tarp krutinės ir bambos kartais buna pailgas juodas plėtmas; pasitaiko, kad toki juosvi plėtmai buna ir ant kitų moteris kuno dalių. Bet toki plėtmai tuoj išnyksta, kaip tik pasibaigia neštumo periodas.

Neštumo ženklu yra ir tankus norėjimas išleisti šlapumą. Tiesa, tankus norėjimas nuleisti šlapumą gali būti ir nuo daugelio kitų priežasčių, bet pas nešėja moterį tas galima paskaityti svarbiu ženklu. Toks tankus norėjimas šlapumą nuleisti tęsiasi laike pirmųjų trijų-keturių mėnesių.

Moteris krūtis laike neštumo irgi dikčiai keičiasi, — ruošiasi kuomet prisieis vaisių penėti.

Iš pačios pradžios pas nešėja moterį krūtis patįsta ir pasidaros diktesnėmis. Pas nekurius moteris šis neštumo ženklas taip teisingas, kad jos juomi remdamosios niekad neklysta. Kuomet krutų gleznėlės pasididina, žindukai parodo didelį moterį pasikeitimą, ypatingai pas tas moteris, kurios dar nebuvo motinomis. Taip pabaigoje

(Toliaus bus.)

(Tąsą nuo 6-to pusl.)

ri manyti, kad ir busimoji abiejų sriovių taryba privalės remtis mažiau ar daugiau panašiais pamatais, tai galų gale išeitų tas, kad ALT. Sandara tik įstotų į katalikų politikinės sriovės organizaciją. Kun. Dobužinskas paaiškina, kad jisai mano, jog Tautos Taryba, kuri dabar yra išreiškėja tik katalikų politikinės sriovės aspiracijų, nori tartis ir tartusi su Amerikos Lietuvių Tautine Sandara ar kitoms kitų sriovių organizacijomis, kad jau iš naujo sutverti bendrą sriovių arba Amerikos lietuvių tarybą. — Šiuo kun. Dobužinsko paaiškinimu visų pasitenkinta ir oficialiai Tautos Tarybą pakviesti pavestą kun. J. Dobužinskiui ir J. O. Širvydui.

11. Sekantį sriovių atstovų suvažiavimą keturiais baslais prieš vieną (kuris stovėjo už Boston, Mass.) nutarta padaryti vasario 22 d. New Yorke, 10 val. išryto.

12. Nutarta po protokolų pasirašyti visiems penkiems sriovių atstovams ir pasiūsti abiejų sriovių laikraščiams atspausdinti.

13. Laikraščiams protokolą išsiuntinėti pavesta konferencijos sekretoriui A. Rimkai.

14. 10 val. vak. konferencijos pirmininkas uždaro susirinkimą, išreikšdamas padėką visiems dalyvavusiems už rimtą užsilaikymą ir tvarkos palaikymą. Pasakui dar po keliolika žodžių prataria visi penki sriovių atstovai, išreikšdami viltį, kad ateityje bus galima ne tik bendrai pasitarti, bet ir daugelyje atsitikimų išvien veikti.

Pasirašo:

1. A. Rimka, Konferencijos sekret.
 2. Kun. J. Dobužinskas, Konfer. sekr. pag.
 3. A. J. Staknevičius,
 4. J. O. Širvydas.
- A. Dambrauskas M. D.

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.

Gerb. „Vien. Liet.“ redakcija!

Teiksitės indėti Jūsų gerbiamam laikraštini mūsų atsišaukimą. Broliai amerikiečiai!

Labai prašome sušelpiti mus pabėgėlius iš brangios tėvynės. Baisiai skurdam. Badas žiūri į mūsų akis. Sušelpkite!

Stasys Andriušinas.
Stanislovas Ozolas.
V. Bartuševičia.

(Antrašas: Sestrerieck, Petrogradskaja guber., Czuchonskaja 4 kv. 2 V. Bartusevieu.)

Taippat pajieškau savo brolių amerikiečių:

- 1). Jono Andriušino.
- 2). Juliano Andriušino.
- 3). L. Dovenos.

Visi iš Slekių nuo Šeduvos, Kauno redybos. Atsiliepkite broliai, augščiau padėtu antrašu.

Su pagarba,
Stasys Andriušinas.

Gerb. „V. L.“ redak.!

Karės išvyti iš Lietuvos, mes tapome išblaskyti po visą Rusiją (kalbu apie lietuvius moksleivius); medeginis mūsų padėjimas yra labai blogas. Nors „Lietuvių Draugijos nuo karės nukentėjusiems šelpiti“ komitetas ir pusėtinai ima iš rusų völdžios pinigų, bet moksleiviais (kalbu apie Voronežo moksleivius, kurių čia yra netoli 1,000 ypatų) rupinasi neatsakančiai, visai ne taip, kaip Vilniuje, kad gyvenome to pačio komiteto šelpiami. Bet nors ir blogas ir sunkus medžiaginis aprūpinimas, kad nors iš dvasinės pu-

sės nereikėtų vargti, tai būtų dar pusė bėdos, bet čia suvaržymas, kokio, kaip gyvi, neesame dar matę. Bet nors ir vargstam, nors ir baisiai nešmagu vargti visai atskirti nuo savo žmonių, bet vistiek kenčiam, ir laukiam, kad tik greičiau karė baigtųsi. Bet čion gyvendami tiesiog nieko nežinome apie dabartinį Lietuvos padėjimą, kas baisiai del mus skauda. Taigi kreipiuosi į Tamstas, malonėkite siuntinėti mums „Vienybę Lietuvninkų“ dovanai, nes pinigų jokiū būdu negalim užmokėti. Už tai mes Tamstos busim labai dėkingi.

Bronius Serbenta.
Voronež, Rusia.

Gerbiam. „V. L.“ redak.!

Bukite malonūs indėti šias kelias eilutes:

Brolau!

Tu gyvenai Amerikoje, bet aš nežinau tavo antrašo, sušelpk mane. Esu blogiausiame padėjime. Brolau Juozai Šleini atsiliepk. (Mes paeinam iš Anykščių Ukmergės pav.). Tu Amerikoje jau tretai metai. Pirmiau gyvenai New Yorke. Jei kas kiti žinotų jo antrašą meldžiu man pranešti ir parodyti jam šį atsišaukimą. Mano antrašas: Gor. Voronež, Malo Dvorianskaja, ratnoe učilišče, učėniku 4 klasa Kazimiru Šleiniu.

Su didžiausia pagarba,
K. Šleinis.

ATVIRAS LAIŠKAS p. L. PRUSEIKAI.

Gerb. „V. L.“ redakcija!
Meldžiu neatsakyti vietos šiam laišku Jūsų laikraštyje.

p. L. Pruseika,

„Laisvės“ redaktoriui.

Brooklyn, N. Y.

Gerbiamas Tamsta!

Savo kalboje Bridgeport, Conn. 6 vasario, Tamsta pasmerkęs Europos kariškų politikierių šauksmą, buk jie kariauja už išliuosavimą mažų tautų ir nurodė visą žemumą jų doros, ant pabaigos pridurei: „Net ir mūsų pažangieji tautininkai, užsikrėtę nuo kitų, skleidžia melagingas žinias, buk Didžiosios tautos kariauja už išliuosavimą mažų tautelių.“ Aš girdėdamas tą, kas man atrodo didžiausia nesąmone, pasakiau iš vietos: „meluoji, to neskleidžia.“ Tada Tamsta užreiškia, jog aš ne vietoj iššokau, nes po prakalbai bus duota proga užginėti. Laukėme pabaigos. Vienok po prakalbai pranešta, jog į užklausimus bei užmetimus, kalbėtojas neatsakinės, nes laiko neturi. Reiškia užginėti progos nėra.

Tada (6 vasario, Bridgeporte, Conn.) laiko nebuvo, bet dabar, manau, Tamsta laiko nors ant tiek turėsi, jog galėsi užkliudyti klausimą išaiškinti galutinai. Kada gi Tamsta viešai intarei pažangiosius tautininkus skleidime melagingų žinių ir tada nebuvo progos išaiškinti dalyką plačiau, todėl malonėkit Tamsta dabar viešai praparodyti: kur, kada ir kaip pažangieji tautininkai skleidė augščiau įvardytas melagingas žinias, ar prisipažinti prie klaidos, nes kitaip aš savo nelemtojo žodžio „meluoji“ neatsauksiu.

Su tikra pagarba,
R. Adžgauskas.
515 Gregory st. Bridgeport, Conn.

NUO ADMINISTRACIJOS

Kurie užsirašo „V. L.“ naušelpai, pajieškojimą vieną karštalpiname dovanai, bet apart pajieškėjimo apsiavedimui merginų ar vaikinių.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRSININKŲ ADRESAI:
Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
Vice-Prezid. — D. A. K. Rutkauskas, 2338 So. Leavitt Str., Chicago, Ill.
Sekretorius — J. Zemantauskas, 797 Bank Str., Waterbury, Conn.
Išdinininkas — A. J. Povilaika, 804 Bank Str., Waterbury, Conn.
Kningininkas — M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd Str., Chicago, Ill.
LITERATISKASIS KOMITETAS:
B. K. Balutis, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
V. K. Račkauskas, 307 W. 30th Str., New York, N. Y.

IR DAR „ŠIOKIE-TOKIE REIKALAI“

Perskaičius N5, „V. L.“ raštelį „Šiokie-tokie reikalai“, darsi išpuolis, jog nieko blogo nebutų jei raštelis būtų pašvestas pagyrimui C. V. už jos darbštumą. Kiekvienas žmogus vertas pagyrimo kuomet su pasišventimu dirba labai organizacijos. Bet tą p. J. Šlitskis galėjo padaryti be barimo „Keleivio“, kad važinėja automobiliu, nes ką turi bendro „Keleivio“ automobilius, Šlitskio orlaivis ar Gerdauko dviratis su TMD. Centro Valdyba. To jokios parlamentarės žingsnis neparodo, apie ką p. Šlitskis savo raštelė minavoja. Taipgi jokios tiesos neparodo, kad kiekvienas susirinkime turi dalyvauti balsavime; ir deltoji, jei susirinkime buvo, paveizdan, 15 narių; 6 balsavo „už“, 4 „prieš“, o 5 susilaukė nuo balsavimo, reiškia klausimas tapo priimtas, nes ir pats p. Šlitskis tam-pat pripažįsta kad „TMD. nariai neduoda jokių komentarų“ ir tuomi pritarė dabartinei tvarkai. Taipgi pristesti kuopoms, kad nepaprasti susirinkimai dažnai gali būti prie „byro“ ant vestuvių, krikštynų laikomo, tai juk gyvas absurdas; apie tai nėra ką ir minėti, kas nėra galima faktais nurodyti.

Kaslink kningų apdirbimo, tai būtų geistina, kad nariai pritarė sekančias kningų laidas aptaisyti audekliniais viršeliais, nes aptaisant visą leidinį kartu galima padaryti daug pigiau ir aiškiai suprantama, kad kninga tuomet dvigubos vertės, nes poperiniuose aparuose nepaspėjai paimiti į rankas ir nuplyšo vokeliai. Tik turėtų C. V. ateityje tokius raštus, kaip va Jonylos Raštai, sudėti į vieną kningą, vieton kiekvieną pluoštą atskiriai. Taipgi kningos turėtų būti spausdinamos vienokio didumo ir vienokios spalvos viršeliais, nes dabar TMD. jau daaugo iki to periodo, kad gali išleidinėti, vieton brošiūrėlių, didesnes kningas ir pažvelgus priekin galima matyti, kada senas TMD. narys turės prikrautą šėpą TMD. išleistų kningų. Deltoji persistatyk sau šėpą kningų, viena kninga 4 colius augštesnė už kitą; viena poperiniiais viršeliais, kurie jau apdirskę, kita audeklo viršuose ir šėpą kningų, kurioje visos vieno augščio, visų vienoki apdarai, ant kurių ištole matyti titulas, ir kad TMD. išleista kninga, kurią lietuvis galės su pasigėrėjimu parodyti savo tautiečiui, kad tai yra kningos, kurių nereikia pirkti, ir kad yra gautos už dyką, tik reikia prisirašyti į TMD., kurioje užsimokėdamas tik 5 centus ant mėnesio galėsi susirinkti tą brangų turta, ką pavienis joku būdu negali padaryti.

— Bet kaslink įvedimo ligos pašalpos, tas turėtų būti palikta kuopų autonomijai, nes kur nėra pašalpinų draugųšėjų užtektinai, tai dar gal užsilaikytų; bet tenai kuopa ir sparčiai neaugtų, nes pasididinus kuopai atsirastų tokių, kurie agitotų, kad palikti na-

riams ant „laisvės“ prigulėjimą prie TMD. ir vėliau tas darbas turėtų ant tiek apmirti, kad gabesni nariai turėtų pamesti ir tvirti naują kuopą. Tą aš pamatuojau atsitikimais. Paveizdan, New Britaine savo laikuose jau dvi įvairios draugystės buvo prigulėjusios prie SLA. ir viena prie SLRKA., o dabar jau visos trys pasiliko savistovėmis. Kaip dabar turime, tai yra parankiausia, nes kiekvienas ar tai priguli į kokią draugystę, ar ne, vistiek gali savo metinę duoklę užsimokėti į TMD.. Tik reikia daugiau kuopose gyvumo. Taigi, kokiū būdu galima duoti tą pajudinimą prie darbo? Reikia duoti kuopoms ką veikti, svarstyti apie vidurinius organizacijos reikalus; reikia duoti priežastį nors kartą į tris mėnesius atsilankyti į susirinkimą. Reikia tikėtis, kad kitas ateis ant susirinkimo tik pasiginėtyti, bet ir tas užims savo mintis organizacijos reikalais ir bus geresnis naris; ir jeigu nekuri organizacijos viduriniai reikalai, podrang ir rinkimas valdybos, būtų pavesta del kuopų per visutiną balsavimą, tai nieko blogo nebutų, nes nereikėtų tada ginėtytis, vieniems bartis ant C. V., o kitiems aną užtarti. P-as S. rašo, kad „kiek kartų C. V. abi pusės kvietė TMD. narius, kad išreikštų savo nuomones.“ Už tą rupesningumą C. V. ačiū. Bet kas iš to? Kuopa, apkalbėjus, pasiginėjus, turi ant to ir užbaigti, nes tas nėra paduotas nubalsavimui. Ir tankiai seimas ant kuopų įnešimų neatkreipia dėdomos, o jei kuri kuopa savo nutarimus driso parašyti į organą, tai p. J. Šlitskis išjuokė, sakydamas, buk gal prie „byro“ tokie nutarimai padaryti. **J. J. Gerdaukas.**

DAR MUSŲ KORESPONDENTAMS.

Labai mielai prašome draugų, rašančių žinutes, prisilaikyti nors kiek raštiškos tvarkos, jeigu jau nesakyti gramatikos. Vienas dalykas, kas trukdo pertaisant žinutes, tai korespondento rašymas beveik kiekvieno žodžio nuo didesios litaros. Paveizdan: „Pas Mus Atsibuvo Vakarais Su Tautiškais Šokiais“ ir tt. Jeigu šie mūsų korespondentai nors kiek tėmytų į savo korespondencijas, kurios buna atspausdintos, tai veikia išmokyti dailiai rašyti ir tik sakinius pradėtu nuo didesios litaros. Kurie nežino, kur didesios litaros reikia vartoti, būtų gerai, kad didžiųjų litarų visai nevartotų, o visus žodžius rašytų vien mažosiomis. Daug geriau pataisyti rankraštį, kur reikia vely trukstančią didėją raidę pridėti, negu visas nereikalingas didesias raudonai išbraukti, ir padaryti rankraštį taip mangą, kad joks zeceris neišskaito.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

Cambridge, Mass. — Vasario 13 d. 55-ta TMD. kp. turės savo metinį susirinkimą antrą val. po pietų svetainėje po No. 875 Cambridge Str., todėl visi gerbiamieji nariai kviečiami susirinkti, nes bus renkama nauja valdyba ant 1916-tų metų ir šiaip yra daug svarbių dalykų.

Priegtam, gerbiamieji nariai, galės gauti naują kningą už 1915 metus — „Motina“, kurią šiomis dienomis gavome. Primename taipgi gerb. nariams, kad bus renkama metinė mokestis po 60c. todėl meldžiame kiekvieną atsibukite.
K. Galinauskas.
55 kp. raštin.

Rochester, N. Y. Vasario 6 d. nedėlios vakare TMD. 52 kp. bu-

vo parengusi šeimynišką vakarienę „New York“ svetainėje, su įžanga vyrams 50c., moterims 25c. Vakarėlio programos buvo sekantis: Muzika, dainos, deklamacijos, prakalbos ir tautiški šokiai. Muziką išpildė p. G. Luke orkestra; griežė šokius ir tulas lietuvišk dainų melodijas iki susėdant vakarieniauti. Vakarieniaujant visupirmu kuopos pirmininkas p. P. Petronis kalbėjo, paaiškindamas svečiams apie reikšmę tokios vakarienės; apie meilę tėvynės Lietuvos, ir apie naudingumą TMD., ragindamas žėdną prie taip naudingos draugijos prigulėti. Po tam p. M. Dągis deklamavo „Neverk, Motušėle“ ir „Kur dunda kanuolės.“ P-ni J. Milerienė deklamavo „Ilgėjimasi Lietuvos“ ir „Ljudna, baisinga gadyne užstoj.“ P-lė S. Malinauskitė deklamavo „Aš numirsiu.“ P-lė J. Malinauskitė deklamavo „Kur tie rubėžiai taip platūs senovės.“ P-lė E. Žilinskiūtė dainavo solo: „Kur bakužė samanota“ ir deklamavo „Vasara.“ P-as A. Orlauskas ir p-lė O. Gedraičiūtė dainavo duetą „Ak čionai graži Mergaitė.“ Išsauti tapo antru sykiu, nes svečiams labai patiko, delnų plojimui nebuvo galo.

Paskiausia kalbėjo p. K. Samaška, trumpai parbėgdamas Lietuvos istorišką praeitį ir šiandieninį lietuvių tautos padėjimą. Tapo parinkta aukų nukentėjusiems lietuviams nuo karės sušėlpimui. Surinkta suvirš \$5.00. Po tam traukėsi šokiai iki vėlybai nakčiai. Tik vienas nesmagus buvo apsiereikšimas — musų jaunimo ištautėjimo vaisiai. Muzikai grajinant lietuviškus šokius, šoko angliškus. Užbaigiant visi svečiai suėjo prie muzikos ir stotojė vieną grupą muzikai pritarant padainavo „Lietuva, tėvynė mūsų“ ir visi linksmi ir užganėdinti išsiskirstė namon.

Taigi šiuomi TMD. 52 kuopataria širdingą ačiū visiems daly-

vavusiems programe: muzikos išpildytojams, deklamatoriams, daininkams ir visiems svečiams, kurie tik užjaučia TMD.

K. A. Orlauskas.

Lewiston, Me. Kodel mūsų pirmininkas D. Janulionis neparasė, kad mūsų nariai laukia kningos „Širdis“ ir negali gauti? Aš skaitydamas „V. L.“ mačiau, kad jau kuopos išsiuntinėjo tą kningą dar 1915 m., o musų miestelyje jokios žinios apie tai nėra. Dabar geras laikas būtų skaityti. Aš matau per laikraščius iš vienur ir kitur, kad labai naudinga kninga, o mes negalim gaut. Kame priežastis? Kur musų komitetas?

TMD. 34 kp. naris A. B.

Baltimore, Md. TMD. 11 kp. nariai tėmykit. Susirinkimas bus laikomas: Vasario (Febr.) 29, 1916 metų ant 8 valandų vakare Lietuvių svetainėje, 506-510 W. Barre Str., Malonėkite pributi visi kurie priklauso prie TMD. ir užsimokėt už 1916 metus, nes jei kurie neužsimokės už 1916 metus, tie negalės gaut kningos „Motinos.“

TMD. 11 kp. pirmininkas:

Jonas Kablis.

2585 W. Baltimore st., Baltimore.

Redakcijos dėžutė.

A. B. Lewiston, Me. — Žinutę sutrumpinome. Tos ypatingos „kritikos“ nieko gero neatneša.

TMD. IZDININKO APYSKAITA.

Spalio, Lapkričio ir Gruodžio mėnesių.

Kp. No.	Spalio inplaukos, 1915	
8.	Chicago, Ill., per P. Balėiu-ną	\$23.00
122.	New Philadelphia, Pa., per St. Bulotą	3.00
142.	Chicago, Ill., per M. Šliką	7.20
	Pav. Beloit, Wis., P. Vaičiulai-tis	1.20
22.	Chicago, Ill., per P. P. Bal-tutį	12.95
28.	Chicago, Ill., per R. Zaurą	2.45
30.	Gardner, Mass., per P. S. Remeikį	23.30
	— Chicago, Ill., „Lietuva“ Publ. Co.	3.00
10.	Minneapolis, Minn., per A. Masioką	8.10

PAŽINK Lietuvą ir visą Pasaulį

GEOGRAFIJOS VADOVĖLIS

Parašė J. G.

„Geografijos Vadovėlis“ tai yra pirmutinė knyga lietuvių kalboje, kurioje trumpai, aiškiai paduoda vaizdingą susipažinimą su Lietuva ir visu pasauliu. „Geografijos Vadovėlis“ būtina turėtų rasti kiekvieno lietuvių knygynelyje ir kiekvienas privalo turėti šią knygą. „Geografijos vadovėlis“ užveria sekančius kiekvienam žinotinus dalykus: —

DALIS I.

Pirmosios žinios apie žemę

1. Žemė ir jos vieta pasaulyje.
2. Žemės judėjimai.
3. Žemlapių braižymas.
4. Žemės ypatybės.
5. Žemės gyventojai.

DALIS II.

Pirmosios žinios apie pasaulio dalis.

1. Europa
2. Azija.
3. Afrika.
4. Amerika.
5. Australija.

DALIS III.

Pirmosios žinios apie Lietuvą.

1. Fiziškoji geografija.
2. Lietuvos paviršis.
3. Vandens.
4. Gubernijos, apskriviai, miestai.
5. Ekonomiškoji geografija.
6. Gyventojai ir valdžia.

„Geografijos Vadovėlyje“ telpa 60 įvairių paveikslų ir braižinių. „Geografijos Vadovėlyje“ puošia puikus aštuoni spalvuoti žemlapiai. „Geografijos Vadovėlis“ yra apdaryta knyga, puikiai atspausdinta ir ant geros popieros. Prekė labai žema — vos 75c. Pini-gus siųskite stampomis, arba „Money Orde-riu“, adresuojant:

„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJA
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

20. Cleveland, Ohio, per J. Pierpą	25.40
127. E. Chicago, Ind., per M. Tijušą	3.80
117. Rockford, Ill., per J. P. Saurusaitį	6.80
51. Glasgow, Scotland, per A. Kriaučiūną	16.13
Pav. St. Louis, Mo., E. Keršulytė	1.00
— Chicago, Ill., „Draugas“ Publ. Co.	7.50
6. Passaic, N. J. per P. Sakatauską	1.90
Pav. St. Boneventure, N. Y. J. Paškauskas	1.20
34. Lewiston, Me., per A. Dziulį	2.00
142. Chicago, Ill. per M. Šliką	7.90
58. Grand Rapids, Mich., per Pr. Petrila	2.40
14. New Haven, Conn., per S. J. Rudzinską	12.60
147. Hudson, N. Y., per D. J. Matą	11.80
32. Plymouth, Pa., per M. Zalietską	1.00
65. Chicago, Ill., per V. Janulį	16.80
7. Lawrence, Mass., per J. Sekevičių	3.80

Lapkričio.	
121. Racine, Wis., per J. Daukšą	5.10
Pav. Indiana Harbor, Ind., J. S. Martišiūnas	.60
8. Chicago, Ill., per J. Balčiūną	8.00
103. So. Manchester, Conn., per A. Zokaitį	6.60
41. Newark, N. J., per P. Masanduką	3.20
4. Painesdale, Mich., per P. Mackevičių	7.50
60. Milwaukee, Wis., per J. S. Vitkų	7.00
43. New York, N. Y., per O. Alytienę	1.20
127. E. Chicago, Ind., per M. Tijušą	1.00
28. Chicago, Ill., per R. Zaurą	7.20
30. Gardner, Mass., per P. S. Remeikį	9.80
55. Cambridge, Mass., per K. A. Galinauską	6.15
34. Lewiston, Me., per A. Dziulį	1.20
5. Waterbury, Conn., per J. Zemantauską	16.85
— Chicago, Ill., per Dr. A. Zimontą	1.00
— Chicago, Ill. Dr. A. L. Greičiūną	1.00
Pav. St. Boneventure, N. Y. J. Paškauskas	3.50
50. Worcester, Mass., per S. V. Bacevičių	22.70
Pav. Roseland, Ill., Zigmas Vitkauskas	.60
120. Donora, Pa., per V. P. Banionį	.80
27. Chicago, Ill., per Pr. Kibartą	34.00
Pav. St. Louis, Mo., J. K. Dečkus	1.00
47. Cleveland, Ohio, per J. Montvilą	34.55
7. Lawrence, Mass., per J. Sekevičių	1.00
53. Clinton, Ind., per J. Skinderį	5.20
Pav. Springfield, Ill., per J. Burdžius	2.10
Pav. Kansas City, Kansas, A. Tamoliūnas	1.20
Pav. Mahanoy City, Pa., L. Rutkauskas	1.00

127. E. Chicago, Ill., per Kl. Kairį	1.60
27. Chicago, Ill., per Pr. Kibartą	4.20
3. Brooklyn, N. Y., per J. Stanevičių	11.50
24. Pittston, Pa., per A. Galinską	15.20
— Syracuse, N. Y. P. J. Žuris	2.50
122. New Philadelphia, Pa., per St. Bulotą	3.80
8. Chicago, Ill., per J. Balčiūną	7.40
4. Painesdale, Mich., per P. Mockevičių	1.00
139. Aurora, Ill., per F. Šiurną	1.80
119. Kenosha, Wis., per K. Brazevičių	3.60
74. Philadelphia, Pa., per A. Ruką	8.00
14. New Haven, Conn., per S. J. Rudzinską	2.00
81. So. Boston, Mass., per M. Mockapetrij	10.70
Pav. Kincaid, Ill., Pr. D. Stakvelevičius	1.50
10. Minneapolis, Minn., per A. Masioką	1.00
86. Niagara Falls, N. Y. per Ks. Semašką	7.50

Gruodžio.	
— Brooklyn, N. Y. J. J. Pankštis Co.	3.50
Pav. E. Millinoket, Me., V. L. Motuzas	2.70
24. Pittston, Pa., per A. Galinską	1.60
53. Clinton, Ind., per J. Skinderį	5.00
144. Amsterdam, N. Y. F. Veličką	7.00
— Brooklyn, N. Y. J. J. Pankštis Co.	5.00
32. Plymouth, Pa., per M. Zalietską	.40
41. Newark, N. J. per A. Masanduką	3.60
142. Chicago, Ill., per M. Šliką	3.60
20. Cleveland, Ohio, per J. Pierpą	27.50
— Chicago, Ill., B. Lenkauskas	1.00
6. Passaic, N. J., per P. Sakatauską	2.00
120. Donora, Pa., V. P. Banionį	8.00
11. Baltimore, Md., per St. Urlakį	27.80
24. Pittston, Pa., per A. Galinską	3.00
28. Chicago, Ill., per R. Zaurą	4.80
152. Fairview, N. J. per M. Mažeiką	3.00
Pav. Minersville, Pa., Pr. Raugauskas	1.50
60. Milwaukee, Wis., per P. Mikšį	5.60
145. Tamaqua, Pa., per V. J. Venckuną	7.90
— Chicago, Ill., „Lietuva“ Publ. Co.	1.00
121. Racine, Wis., per J. Dokšusą	22.50
Pav. Burns, Ore., per Pr. Venskų	2.00
13. Valparaiso, Ind., per J. Jakučionį	2.40
2. Union City, Conn., per J. Bekerį	16.80
44. Brooklyn, N. Y. per J. Šorskį	18.00
103. So. Manchester, Conn., per J. Januškevičių	1.00
Pav. Bristol, Conn., A. Matulis	1.00
119. Kenosha, Wis., per K. Brazevičių	4.60
144. Amsterdam, N. Y. per F. Veličką	20.00
Pav. Sunderland, Mass., J. Baranauskas	.60
84. Kingston, Pa., per M. J. Kvietykų	3.60
24. Pittston, Pa., per A. Galinską	4.60
53. Clinton, Ind., per J. Skinderį	9.80
25. Shenandoah, Pa., per J. A. Bylą	1.00
85. Brockton, Mass., per M. Abračinską	5.20
52. Rochester, N. Y. per D. Jokšą	13.00
117. Rockford, Ill., per J. P. Saurusaitį	22.20
Pav. Centralia, Ill., J. Stavinkas	1.50
44. Brooklyn, N. Y., per J. Laučiskį	4.00
74. Philadelphia, Pa., per A. Ruką	10.00
31. Johnston City, Ill., per O. Bajoriene	2.20
17. So. Omaha, Nebr. per O. Žalpienę	15.00

JUOKŲ SKYRIUS

20-to amžiaus ubagas.
— Tekite centą.
— Aš mažiau dešimtuko neimu.

Traukinyje.
— Aš Jūsų žmonai užėmiau vietą moterų vagonė, kur Jums užimti vietą?
— Toliau nuo jos. Kitame traukinio gale.

Prekė.
— Ar patiko Jums mano dresėką vakar baliuje devėjan.
— Taip puikiai. Aš bežiurėdamas net apkaitau.

Tarp draugų.
— Kam tau reikalingas tas tepliorius?
— Mano dėdė man atsiuntė savo didelį paveikslą. Aš paprasčiau teplioriaus nupiešti ant jo pirštų brangius žiedus ir didelį aukšnij lencingėlį prie laikrodžio. Pamatę tokį mano dėdės paveikslą draugai man duos paskolą.

Apsaugotas.
— Jonai žiūrėk mūsų namas vis dega.
— Nesirupink. Aš senai apsaugojau nuo ugnies.

Laimingas vyras.
Pati. — Šioje vietoje mes pirmą kartą pasimatėva.
Pats. — Ir kokias čia nelaimingas vieta!

Tarp tarnaičių.
— Ką tu darytum jei ponas tau duotų du rublius?
— Aš pasakyčiau teisybę.
— O jei duotų penkis?
— Tai ką nors dar nuo savęs pridėčiau.

Geras ženklas.
— Ar namie ponas?
— Jis išėjo pajodinėti, bet tuoj bus namieje. Štai jau jo ir arklys parbėga.

Nepaklusnybė.
Ir tu atsirask man šioje gadyneje tokių nepaklusnių žmonių! Štai tas, kad jį galas, tas Balutis, kad jau davė tai davė ponui prezidentui didžiausios lietuvių organizacijos. Nepaliko nei vienos sveikos vietelės iš pono prezidento rašto. Jau pabaiga svieto, nes jau ir demokratiško prezidento niekas neklauso.

NAUJI RAŠTAI.
Motina ir jos rupeščiai vaikų laikimui. Parašė Dr. A. Garmus. Išleido TMD. Puslapių 78.
Pažanga. N1. (5). Sausio mėnesio 1916. m.
Naudingo žmogaus gyvenimas. Parašė pagal lenkišką M. Untulis. „V. L.“ leidinys. Kaino 15c.

Lietuvišku Draugijų ir Biznierių Žiniai!!!

„Vienybė Lietuvninkų“

spausdina visokius spaudos darbus; kaip tai: paskelbimus, vizitines korėiukas, konstitucijas, kningas, antgalvius ant laišku, bilas, tikietus ir tt.
„Vienybės Lietuvninkų“ yra seniausia lietuviška spaustuė Amerikoje. „Vien. Liet.“ atlieka kiekvieną spaudos darbą labai gražiai-artistiškai-greitai ir už prieinamą prekę. Užsakymus priimame iš visų Amerikos vietų. Reikale adresuokite:

„V. L.“ ADMINISTRACIJA.
120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

AUKOS.

Ingaliotinio Lietuvių Draugijos Nukentėjusiems del karės šelpiti atskaita.

(Nuo 1 d. rugsėjo 1915 iki 10 d. vasario 1916.)

Šv. Mikalojaus draugija, (bene šv. Kazimiero dr.? — Red.) Pattersone (per kun. Švagždį) \$50.00
Šv. Kazimiero parap., Phila. Pa. \$38.95
Camden, N. J. \$12.95
Chester, Pa. \$61.85
Per „Lietuvą“ iš Rochesterio (surinkta Siminickytės krikštynose) \$5.00
J. Bekeris iš Union City, (per „Lietuvą“) \$27.00
William Wenoll iš Wrighton, N. Y. (per „Lietuvą“) \$5.00
B. Vaičkus iš Racine (per „Lietuvą“) \$2.00
B. Kazanauskas iš Chicagos (per „Lietuvą“) \$8.50
Argentinios lietuvių (prisiuntė F. Dombrova per „Lietuvą“) \$12.00
Ant. Singley (per „Lietuvą“) \$2.25
Rochester, N. Y. (praktikose) \$215.15
Niagara Falls, N. Y. (praktikose) \$48.40
Worcester, Mass. \$242.37
New Britain, Conn. \$46.30
Skritulskis iš New Britain, Conn. \$50.00
Union City, Conn. \$56.40

Waterbury, Conn. \$555.15
Manchester, N. Y. \$96.15
Ansonia, Conn. \$265.30

Viso \$1,800.72

Važinėjant su prakalbomis pirmuoju maršrutu surinkta ir paskelbta \$7,560.79

Taigi nuo 1 d. birželio 1915 iki 10 d. vasario 1916 surinkta viso \$9,361.51

Atstovo kelionės ir kitokios išlaidos (nuo 1 d. birželio 1915 m. iki 10 vasario 1916) \$821.00

Pasiliko rengėjų rankose (Lawrence, Chicago, Worcester, Ansonia) \$724.51

Likosi Tautos Fondo skyriuose \$5,600.00

Pasiūsta Lietuvių Draugijai \$2,216.00

Viso \$9,361.51

3750 rublių (\$1,228.12), ką pasiūsta inžinieriaus Naruševičiaus vardu, jau gauta ir „Lietuvių Balso“ No. 18 pakvituota. Kaip kaip ateis pakvitavimas kitų aukų — Amerikos lietuvių visuomenei pranešiu.

Apie anuos \$5,600.00 ir \$724.51 teiksis pranešti Tautos Fondas ir Lawrence'o Mass; Chicagos, Ill.; Worcester, Mass., ir Ansonios, Conn. veikėjai rengusieji man prakalbas, priėmusieji pinigų.

Lietuvių Draugijos ingaliotinis St. Šimkus.

LIETUVOS GELBĖJIMO SKYRIUS.
Lakštai 58:
Chicago, Ill., per M. Šliką: TMD. 142 kp. nuo savo vakarėlio iš Sausio 9, pusę pelno \$21.51. Taipgi suaukavo: A. Malkevičius — \$2.00. M. G. Valaskas, K. Brašas, P. Ausiejus, M. Šlikas, M. Šlikienė, M. Titišnis, M. Kukuraitis, J. J. Vasiliauskas, J. S. Nazelskis, K. Budgienė, A. Latonis, B. Liutkevičius — po \$1.00. A. Sadunas, B. Diliunas, P. Edimtas, O. Petrauskaitė, O. Matulionis, V. Temeikis, J. Šlipas, J. Puirus, J. Stalkus, J. J. Kisielius, J. Šermukšnis, E. Ramanauskaitė — po 50c. Smulkų — \$9.00. Viso gauta \$50.51

Cleveland, Ohio, per J. J. Žilinską nuo SLA. 14 kp. parengto susirinkimo: A. B. Bartoševičius, — \$5.00. J. Rudzevičius, K. Jankevičius, M. Palioškas, A. Urbonas, J. Bagdonas, M. Švarpa, J. Plerpa, A. Laurinčikas, V. Rimanskis, J. Zvalskas, P. Baberskis, J. J. Žilinskas — po \$1.00. J. Putinskas, L. P. Baltrukonis, P. Paluckas, A. Virbiekas, J. Pečiulis, K. Petraitis, A. Kranauskas, P. Sukys, S. Zaborskis, A. Šimkunas, J. Fidu-kevičius, J. Alekna, J. Grite, J. M. Šernas, J. Montvila, P. Kaminskis, J. Zannis, T. Naura, V. Staupas, P. Urba, P. Vili-maitis, J. Petronis, S. Martinkevičius, Nežinomas — po 50c. F. Spudys — 45c. R. Knuopis, A. Uselevičius, P. Plungis, V. Jan-kauskas, A. Janulionis, M. Ju-saitukė, E. Raižienė, K. Vaičio-nis, A. Malzbertis, P. Urbonas, J. Lipskis, A. Aksomaitis, J. Tumosa, K. Bagdonas, J. Val-entukonis, B. Stumbrys, K. Gu-gis, A. Praskėvičius, V. Stugu-rys, J. Kolanis, V. Kazlauskas, D. Grigalius, J. Navickas, D. Klenka, J. Virbyla, J. Moskevi-čius, S. Paliulionis — po 25c. Smulkų — \$3.06. Viso \$38.01

Nepaprasta Naujiena

Nuo 14 metų gyvuojanti ir visai Amerikai žinoma

Simano Daukanto Dramatiška Draugija

Stato scenon puikiausią A. Fromo keturių aktų tragediją

IŠGRIOVIMAS KAUNO PILIES

Subatoje, 26 d. Vasario-February 1916

McCADDIN MEMORIAL HALL

Berry Street, tarp So. 2-ros ir 3-čios, gat., BROOKLYN, N. Y.

Svetainės duris atsidarys 7 val. vak. Lošimas prasidės 8:15 val. vak.

Šis veikalas lig šiol yra puikiausiu istoriškuoju veikalu. pritaikytu scenon ir tai vieno seniausių ir geriausių dramaturgų.

Kiekvienas pamatęs tragediją aiškiai galės atsivaizdinti, kaip vokiečiai senovėje naikino Lietuvą ir kaip jie šiandien tai daro. Šis veikalas statomas, kad parodyti kaip senovėje vokiečiai griovė Kauną ir kad sulyginti su tuomi kaip jie šiandien tai daro.

Senovėje žuvo tukstančiai mūsų brolių, tukstančiai ir dabar žuva. Todėl šiame momente nepamatyti to veikalo yra nusidėjimu prieš save, nes tai nenorėti matyti tų baisenybių, kurios dabar dedasi ir dėjosi Lietuvoje. Kas nenorės atsilankyti pamatyti „Išgriovimo Kauno Pilies“ tas nemylti lietuvišką dailą, nemylti Lietuvą.

Tad visus užkviečia **Sim. Dauk. Dram. Draugija.**

TIKIETAI: 25c. 50c. ir 75c. Box \$1.00.

Tikietai jau parsiduoda „Vienybės Lietuvninkų“ Ofise 120 Grand St., pas P. Draugelį 73 Grand St., pas A. Maliauską ir A. Vidziūną 687-3rd Ave. „Laisvės“ redakcijai 183 Roebing St., pas J. J. Šlikas 31 Hudson Ave.

Tik ką išėjo iš po spaudos nauja graži apysaka.

NAUDINGO ŽMOGAUS GYVENIMAS.

Pagal lenkiško sudėjo M. Untulis.

Čion aprašoma kaip Jurgiu-
kas mokinosi, ką jis išmoko
ir paskui kiek jis daug gero
padarė mūsų žmonėms. Jur-
giuko gyvenimas turėtų būti
pavyzdžiu mūsų jaunimo gy-
venimui. Todėl jaunimui,
kad išmokti kaip reikia gy-
venti, reikėtų butinai tą kny-
gutę perskaityti. Joje atras
visus savo gerus darbus kaip
veidrodyje.

Neprošalį ją perskaityti ir
mūsų senumenei, kuri joj ras
kaip auginti jaunimą, kaip
atspėti savo vaikų geidulius.

Knygelė parašyta apysakos
formoje, skaitosi labai leng-
vai ir suprantamai. Kaina
tokios puikios ir turiningos
knygutės labai prieinama —
tikėtai 15c. Reikalaukite,

„V. L. ADMINISTRACIJOJ“
120 Grand st., B'klyn, N. Y.

Advokato pranešimas.

Pranešu lietuviams, kurie pa-
duodate man provas, idant apra-
tytume teko plačiausiai apie at-
sitikimą koliestvos pirmoje gro-
matoje.

Aš esu tas pats, ką provoje M.
Jurkonia prieš Lackawanna mai-
nų kompaniją išgrajinau \$50,000
ir J. Andriusio provoje prieš Rea-
dingo mainų kompaniją išgraji-
nau \$25,000 tarpe daugelio iš-
grajintų kitų provų.

(Advokatas)
B. S. Yankaus,
154 Nassau St., New York, N. Y.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metų Skrybius Viršininku, Inspektori-
um Suvienytų Valstijų Imigracijos; turi
visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor,
Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias
bylas (provas) visuose teismuose ir d-
partimentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreiki-
tės laiškas, išdėdami krasos žančių atstak-
mū. Vedimai svarbių bylų ir reikalų, pribuna
ypatiskai į visas Valstijas ir miestus solyz
pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

GEORGE MATULEVICH
Lietuvis Advokatas.

Pabaigęs Tiesų Universitetą, užsiima
vedimu provų visuose teismuose.
Ofisas ruimuose
UNION TRUST BUILDING,
75 Montgomery Street, netoli Penn-
sylvanijos Dypo, Jersey City, N. J.
Telefonas 247 Jersey City.

NOTARIJUS
(REJENTAS)
JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kokie tik legališki popieriai ir do-
kumentai reikia užtvirtint ir pada-
ryti—čia yra padaroma: Devier-
nostis, pirkimo bilos, liudijimai,
certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Visos sekantios knygos
GALIMA GAUTI

„VIENYBĖS LIETUVINKŲ“
— KNYGŲ KRAUTUVĖJE —

- Aisopo Pasakos (297 pasakos
su paveikslais) 1.25
Apdaryta 1.50
Adomas Mickevičius 15
Ar socialistas gali buti
kataliku? 10
Augis darbininkų judėjimo
Lietuvoje 15
Apuoko sapnai 15
Anatomos knygėlė 10
Apie kuno išlavimą 15
Albumas lietuviškos parodos
Paryžiuje 1900 m. 40
Apsakos: Paskutinė asara;
Geras žmogus, ar nematei?
Kerštas; Kol saulė patekės
Apie dievų pavydumą 15
Audiėjai. (Penkių veiksmy
veikalas teatrams) 50
Adomas ir Jieva (pasaka apie
pirmuosius žmones) 10
Aukso Obuolio Historija
(Graikų mythologijos žiup-
snelis, su pav.) 50
Bagočiaus Ispazintis 40
Baltrus Taruzeris (Drama 3se
veiksmuose) 20
Draugijos ir Organizmų
Evolucija (pust. 187) 50
Darbas (II dalis keturių
evangelijų. Emile Zola) 75
Dangus ir žvaigždės. Popula-
riška lekcija astronomams 10
Davatkų gadzinkos 10
Dangaus augstumas ir
žmogaus senumas.
Anykščių šilėlis 20
Darbininkų kalendorius
1904 metų 15
Darbininkams Atlyginimo
Istatymas 25
Dramos: Rytu Vainikas,
Mirga ir Undinė 30
Eglė žalčių karalienė (Drama
5-se apsiereiškimuose) 15
Emigracija. (Apsaka iš
emigrantų gyvenimo) 20
Granatų Pavėsyje (Pasakos) 40
Gyvenimas Genovaitės 50
Gudri Našlė (Juokažaislė
2-se veiksmuose) 15
Gegutė (Eilės) 10
Girtuoklių adynos 10
Graudų verkimai 10
Geografijos vadovėlis
Lietuvos mokyklai 75
Gimdymo slėpiniai:
Gyvenimas ir sveikatos
pradžia: Lytis ir šios dienos
žmonės; Tėvai ir vaikai;
Žmogus ir lytis; Lytiškasis
šiu dienų uždavinys 40
Geras ir blogas auklėjimas
vaiku — pavyzdžiuose 25
Herbertas Spenceris. Trumpa
peržvalga jo filosofijos 15
Iš širdies, arba doras
pamokinimas 15
Istorija Septynių Mokytojų 50

Ideja ant mėšlyno. Apsaka
mūsų dieny 10
Intekmė dantų ant žmogaus
gyvenimo 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Iš po Budelio Kalavijo ir
Kajimas (Dvi apysakos) .. 30
Išgriovimas Kauno Pilies.
(Drama 4-se apsiereiškimuose) 20
Iš Bažnyčios Istorijos 10
Iš kur atsiranda Nusidėjimai? 10
Ištekis sociališkų sąlygų ant
visų kultūros sakų 15
Jonas Krikštytojas (5-kių
veiksmy tragedija su prol.) 30
Juozas Arch. Sodietis-deputa-
tas Anglijoje 10
Jaunieji Skrauja!...
Medžioklės piešinys 1.00
Kabalas 10
Kaip žmogus mansto 15
Kėkštų Simas. (Apsaka iš
ukininkų gyvenimo) 20
Kainas (Misterija. 3-se akt.) 15
Kaip Sicilijos kaimiečiai
kovojo už savo Tiesas 10
Kur mūsų išganymas? 25
Kunigija ir svietiška valdžia
Keletas minčių apie mirties
bausme 10
Kaip Valstiečiai kovojo už
žemę ir Laisvę 15
Kaip apsviesti ir laimingai
gyventi 15
Kaip darbo žmones išluosuoti
Keletas žodžių apie lietuvius
ir naudingi pamokinimai .. 15
Knygėlė del Lietuvių
Kareivių Amerikoje 10
Kuprelis (Apsaka) 75
Kun. Vienožinskio Dainos .. 15
Lietuvos Istorija.
Sim. Daukanto Kninga I 1.50
Ta pati apdaryta 2.00
Lietuvos Istorija.
Sim. Daukanto Kninga II 1.50
Ta pati apdaryta 2.00
Abi drutai apdarytos į
vieną tomą 4.00
Lietuvių Tauta. Tomas I .. 1.50
Ta pati apdaryta 2.00
Lietuvių Tauta. Tomas II .. 1.75
Ta pati apdaryta 2.25
Abu tomai apdaryti į
vieną kningą 4.25
Laima ir Planetos 25
Mythai, pasakos ir legendos
Zemaičių 50
Moralybės išsivystymas 25
Mūsų Dieles (Per ką Lietuva
kencia) 10
Mokslinink Tvardauskas 50
Miškas vis smarkiau degė .. 15
Našlaitė (Apsaka eilėmis) .. 10
Nuosavybės išsivystymas nuo
nuožmybės iki Civilizacijos
Namai pragarai (komedijėlė
teatrams) 10
Naujos kantičkos arba
politškos giesmės 30
Naujas Savizrolas (Juokinga
pasaka) 40
Pasikalbėjimas apie dangų ir
žemę 25
Parsidavimas ir pelnas 10
Paveikslai (Dvi apysakos) .. 15
Palemonas ir Giržduta
(Apsakos eilėmis) 10
Puota — Nuskintas žiedas
(Dvi apysakos) 10
Pagieža — Jurgis Durnelis
(Dvi apysakos) 25
Pirmoje Gegužės Sapnas 15
Pradinis mokslas Angliškos
Kalbos (160 pust.) 20
Ponas Bartkus (Eilės) 10
Pažvelgus atgal
(Socialogiškas Romanas) 1.00
Palocius Ežero duguose
(Trijų veiksmy drama) .. 15
Pamokinanti aprašymai iš
gyvenimo žmonių 20
Praktiškas vadovas angliškos
Kalbos 25
Rytojun Bežiurint 50
Sausio Devinta 15
Svedu Liančios svietimas .. 25
Senkaus Jurgis
(Apsaka eilėmis) 15
Teisingos paslaptis,
kurias merginos ir moteris
turi žinoti, kad apsisaugoti
nuo daugelio ligų 25
Tamsybės Guolys 10
Užsistanavink ant to gerai .. 15
Užkerėtas Jackus (vieno
veiksmo komedija) 15
Velnio Historija 20
Vargdieniai (Apsaka iš
Baudžavos laikų) 50
Vilius Tell (Drama 5-se akt.) 30
Valkata (Apsakėlė) 10
Vilkų Lizdas (Apsaka iš
Kryžiuočių laikų) 35
Visuotinoji Historija
(Satyrojė) 60
Vytauto Prisieka Paveikslas) 30
Vienybės Lietuvninkų 25 met.
sukaktuvių jubil. knygėlė 50
Zemių Dulkes
(Labai akvya apysaka) .. 50
Ženybos Paikių Miko 10
Žemės Giesmė (Apsaka)
Pirmoji dalis 1.00
Žemės Giesmė (Apsaka)
Antroji dalis 50
Žmogus (J. Akuratero
apsaka) 15

Reikalaudami šių visų knygų
ADRESUOKITE
J. J. PAUKSZTIS & CO.
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skan-
dėjimą REUMATIZMA? Visi juo-
kiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai
vartojo aptiekoriaus F. A. URBO-
NO MILTELIUS (proškus powder)
ir LINIMENTA, tie šiandien yra
sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai
pasveikti ir sykiu juoktis su svei-
kaisiais iš reumatiškų skandė-
jimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTA
galite gauti per pačią tiktai už \$1.25.
Visi kreipkitės adresuodami:
F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

Dr. D. SALETAN
SURGEON DENTIST

Persikraustė nuo 307 Bedford Ave. po No.
313 BEDFORD AVE.
(Viršui S. Saletan'o aptiekos)
BROOKLYN, N. Y.
Susikalbam Lietuviškai, Lenkiškai ir Angliškai.

VIENATINĖ SVETAINĖ

734-736—3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y.
Galima užsisakyt Balliams, Mitin-
gams ir Veselioms, (vestuvėms)
Užlaikau puikius kambarius; atke-
liavusieji iš kitų miestų gali gauti
puikią nakvyne.
Taipgi suteikiu draugiškus patarimus.
PUIKIAUSIA IR SMAGIAUSIA
LIETUVIAMS UŽEIGA:
Skanus Alus, gardi Arielka, Elius,
visoki Vynai ir kveptini CIGARAI.
Wm. SHEDLOW'S
734-736—3rd Ave.
SOUTH BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, greit as ir prie-
lankus patarnavimas.
Atvažiaug svečiai iš kitų miestų ir
vietiniamsilankykit, o gausite pui-
kius valgius kokių tik kas pareika-
lausite. Priektam užlaikau puikius
kambarius nakvyneims, kaip viti-
niamis taip ir atkelevusiems iš kitų
miestų. Kreipkitės po šiuo adresu:
A. DIRŽULAITIS
102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

HERMAN APELER
SALIUNAS

Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai
398 Grand Street
kampus Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Thomas Yermalas

186 Grand Str.
Brooklyn, N. Y.
Didžiausia krautuvė visokių
vyriškių ir moteriškių apdarų:
marškinų, kalnierių, nektaižų
ir žodžiu sakant visko galima
pasirėdymui.
Nepamirškite savo tantiečio

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.
Sbalsamuotojas ir laidotuvių Direk-
torius. Karietos laidotuviams, veseli-
oms ir krikštynomis.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Geriausia dovana drangams Lietuvoje
yra lietuvių katalikų
savaitinis laikraštis
„DRAUGAS“

„DRAUGAS“ paduoda žinių iš viso
pasaulio, nušviečia Amerikos lietu-
vių gyvenimą, suteikia daug skaity-
mo iš visuomenės, politikos, litera-
tūros, gyvenimo, ir yra geriausias
draugas, kaip lietuviams darbinin-
kams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.
Rusų cenzura „DRAUGA“ | Lietuva Ileidžia
„DRAUGAS“ atsiolina met. \$2, pustel m. \$1:
Užsienuose metams \$3, pustel metų \$1.60
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 6114

JONAS MATHUS
(MATUZEVIČIUS)

Didžiausias ir Puikiausias visame
South Bostone Lietuviškas
SALIUNAS
Sveikliausi ir geriausi visokios ru-
šies gėrimai ir kveptini Cigarai.
Puikių užkandžių,
prielankus patarnavimas.
JONAS MATHUS
(Lietuvis Savininkas)
342-344 W. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
(Arti Lietuviško Labdarybės Drau-
gijos namo.)

Macys & Marcin Furniture Co.

MAČYS ir MARCIKEVIČIUS, Savininkai.

Mūsų FURNIŠIŲ KRAUTUVĖ yra viena iš didžiausių visoje
apielinkėje, kurioje galima pasirinkt ką tik į jusų na-
mus yra reikalinga. Mes duodam ir ant lengvų išmokės-
čių, t. y. nedėlioms ar mėnesiais mokėti po taip mažai, kad
ant pinigų nieko negalima jausti. Kaina labai prieina-
ma, todėl, kad mes norime viską pigiaus parduoti negu ki-
ti ir todėl kad daugiaus parduoti ir gauti locnus kostumie-
rius ir didesnį intekmę kompanijose.
KAD VISKAS YRA TAIP, KAIP MES SAKOM, TAI FAKTAI KALBA
PATYS UŽ MUS:
Dar tik antras mėnesis kaip uždėjom FURNIŠIŲ KRAUTUVĖ,
o jau pirkėjų turime šimtus iš visų kraštų, visokių tautų ir klesų
žmonių; taip, kad šis mus užtikrina ir ant ateities, ir daugiau su-
teikia pastangų del mūsų pirkėjų. Daiktus pristatome dykai į
visus aplinkinius miestelius ir priemiesčius, saugiai ir teisingai.
Mūsų vieta puikiausia iš visų apielinkių
198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Tarpe Driggs ir Bedford Ave. Šale Comedy Teatro.
Telephone 2372 Greenpoint.

NAUJAUSI
LIETUVIŠKI
COLUMBIA
REKORDAI
SU LIETUVIŠKOMIS DAINOMIS
IR ŠOKIAIS ABIEM PUSEM.
Prekė kiekvienas 75 centa.
Galima gauti pas
J. GIRDES
103 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

- E 2339. ŠERIAU ŽIRGELI. Doetas.
E 2340. DEDUKAS. Polka. Princo Vaiskava Kapelija.
E 2341. VILNIAUS RUTA.
E 2342. "DRINOPOLIS." Maršas. Kolumbijos Orkiestra.
E 2343. KAS SUBATOS VAKARELI.
E 2344. NUOSTABU. Maršas. Republikonų Gvardijos Orkiestra.
E 2345. SIUVEJA. Monologas.
E 2346. PO DUGALVIU ERELIU. Maršas. Princo Vaiskava Kapelija.
E 2347. ANT VIENOS GALVOS. Monologas.
E 2348. ŽUAVŲ MARŠAS. Princo Vaiskava Kapelija.
E 2349. PAMYLEJAU VAKAR.
E 2350. DRAUGE. Polka-Mazurka. Grieže Republikonų Gvardijos Orkiestra.
E 2351. MANO LAIVAS.
E 2352. Į SVEIKATĄ. Maršas. Grieže Princo Vaiskava Kapelija.
E 2353. EINU PER DVARELĮ.
E 2354. GAILA TĖVYNĖS. Maršas. Republikonų Gvardijos Orkiestra.
E 2355. PER GIRLĄ GIRIALE.
E 2356. LINKSMINKIMES. Polka. Princo Vaiskava Kapelija.
E 2357. PER ŠILĄ JOJAU.
E 2358. ŽYDAS ŠTATINEJE. Polka. Kolumbijos Orkiestra.
E 2359. SAULELE NUSILEIDO ir MARŠAS. Princo Vaiskava Kapelija.
E 2360. LIETUVA TĖVYNĖ MŪSŲ ir TYKLAI NEMUNĖLIS TEKA.
E 2361. BIRUTĖ ir KUR BANGUOJA NEMUNĖLIS.
E 2362. DARBININKŲ MARSELIETE ir SUKELKIME KOVĄ.
E 2363. NEMUNO VILNYS. (Dras. V. Kudirka) Valcas.
E 2364. SUDIEV. (Dras. V. Kudirka) Mazurka.
E 2365. VARPELIS. (Dras. V. Kudirka) Valcas.
E 2366. MANO MIELAS. Polka.

M. & V. FURNITURE CO.

A. MALIAUSKAS ir A. VIDZIUNAS, Savininkai.
KLAUSYK LIETUVI!
Pirk pats ir patark savo drangams, kad pirkty RAKANDUS
(FURNIŠIUS) pas MALIAUSKĄ ir VIDZIUNĄ. Parduodam
gražius ir dratus rakandus į visus kambarius daug pigiaus
negu svetimtaičiai. Duodam ir ant lengvų išmokėsčių,
po \$1 arba \$2 į savaitę, teip, kaip kas nori.

687-3rd Ave. Cor. 21st Street,
Telephone 4263 South So. Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIAS LIETUVISKAS PARDAVĖJAS VYNO IR LIKERIŲ AMERIKOJE.
SIDNEY F. MILLER
WHOLESALE LIQUOR DEALER
IMPORTER
116-118 UNION AVENUE
NEAR GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.
Tel. 3278 STAGG

REIKALINGI AGENTAI ANT GERŲ ISLYGŲ.

DAUNOROS

TREJOS DEVYNERIOS
arba
TREJANKA

Susideda iš 27 įvairių gydančių žolių ir šaknų. Sutaisyta su degtine arba virintu vandeniu yra geriausias vaistas arba karcinoma vynu del skilvio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą gumbą, dispepsiją, išputimą, riemenį, dieglius šonuose, krutinėje ir nugaroje, patrukimą, sunkumą ant krutinės ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.

VARTOJIMAS: Vieną pakelį šitų gydančių augmenų užmerkti į vieną kvortą čysto spirito ir tiek pat vandens, arba išvirti čystame vandenyje ir po 24 valandų gerti po pusę stiklelio arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

"Trejos Devynerios" ("Trejanka")—tai ištikimiasias lietuvių draugas—gydytojas įvairiose negalose bei ligose. Tačiau reikia žinoti, kad tik Daunoros "Trejos Devynerios" yra tikrai lietuviškos. Jų, tai ir reikalaukite aptiekose, bet jei nerastite, tai rašyti kito žemiau paduotu adresu, prisiunčiant 35 centus, o tuojaus aptursite.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main

JUOZAS GARŠVA
GRABORIUS

Mano firma gerai atlieka sekantius darbus: išbalsmuoju ir laiduju mirusius ant visokių kapinių, Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakliniausių. Parsamdau karietas laidotuviams, veselijoms, krikštynoms ir kitoms pasivažinėjimams.

Viršul minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISA: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas

Jokuba Kancieriu

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiuojant iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.

253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

New Plaza Hall

Dvi **DIDELĖS SALES DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESEILIU IR LINKSMU VAKARELIU**

PUIKUS KAMBARIAI MITNGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užėiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai.

291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

— NEPAMIRŠKIT —

Tautiško Namu,

Extra, parankiausia Salė veselionms, Baliaims, Teatams ir mitingams. Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikus Cigarai. Skanus užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Lavy. keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauceja \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

M. Mierzwinski

uzlaiko dvi didelas **BUČERNIAS,**

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandzių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rūkintos Mėšos, Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Taunkinių ir Kudų Lašinių.

Visados Svežia Mėsa ir čystai užlaikoma.

75 Grand Street **41 Avenue A**
Kampas Wythe Ave. **BUČERNĖS** Kampas 3-rd Street
BROOKLYN, N. Y. NEW YORK, N. Y.
Tel. 3359 Greenpoint Tel. 2174 Orchard

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelei Europor keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavineja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auginių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punkty nuolatini ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc. kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: **George A. Cullen,** Passenger Traffic Man, 90 West Street, N. Y.

"AMERIKOS LIETUVIS"

Naujas, bepartinis pakraipos, šinių, politikos, mokslo ir dailės savaitinis laikraštis. Talpina daugybę žinių ir šiaip naudingų pasiskaitymų. Išėina ketvirtadieniais Worcester, Mass.

Kaina metams \$1.50, pusė—75c. Vieną numerį pažiūrėti siunčiame už dyką.

Rašant meldžiame paduoti aiškūs adresus.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, WORCESTER, MASS.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė del mitingų. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.
317-319 Grand St., Telephone: 1102 W. 11th St.

PRETELIAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS

eik visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Cia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip **EMERSON** ir kitų. Reikalau damas užėik.

S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

Konkursinis

Geografijos Vadovėlis

Kaina 50c.
Apdarytas 75c.

I. J. Paukštis & Co.
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Su vienu buteliu **Pain Expelerio** Galit askausmu giltine praginti. Šiems vaistams dėl sutepimo negal joki kiti lyginti. Niekas nedaoda taip greito palengvimo ir pastovėnai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išisukimo, Sudurdimo t.t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St., New York

Tėmykit ant Ankerio ženkle apsaugojimo

Jei norite turēt gerą laikraštį, tai užsisakykite

"ATEITIS"

"ATEITIS" išėina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoją dienraštį.

"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujusias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.

"ATEITIS" yra vedama gabijų redaktorių, kuriai sandarbininkauja visos eilės žymiausių lietuvių rašytojų.

"ATEITIS" kaina tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusė metų. Į užrubežį \$3.50 metams ir \$2.50 pusė metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas: **ATEITIS PUBLISHING CO.,** 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniams Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIAIS IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Lietuvis Daktaras

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Valandos: 9-11 A. M., 2-4 P. M., 7-8 P. M., Nedėliomis: 9-11 A. M., 1-4 P. M.

Telefonas, Dickinson 3005 Y.

Vynai ir Likierai Geriausio gatunko

H. & H. REINER
Distillers & Importers

175 to 197 Stagg Street
Arti Graham Ave. Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čėnia

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South St. MAHANAY CITY, PA.

Du-kart nedėlinis laikraštis smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulyje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTYNICIA

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25

EURO-ROSIJOJE ir Lietuvoje \$3.50
POJE Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sb. Prusose 15 markių.

Priek tam pilnai užsimokėję iraištytojai kas metas gauna DOVANĄ naujų Kalendorių.

Adresavokite: